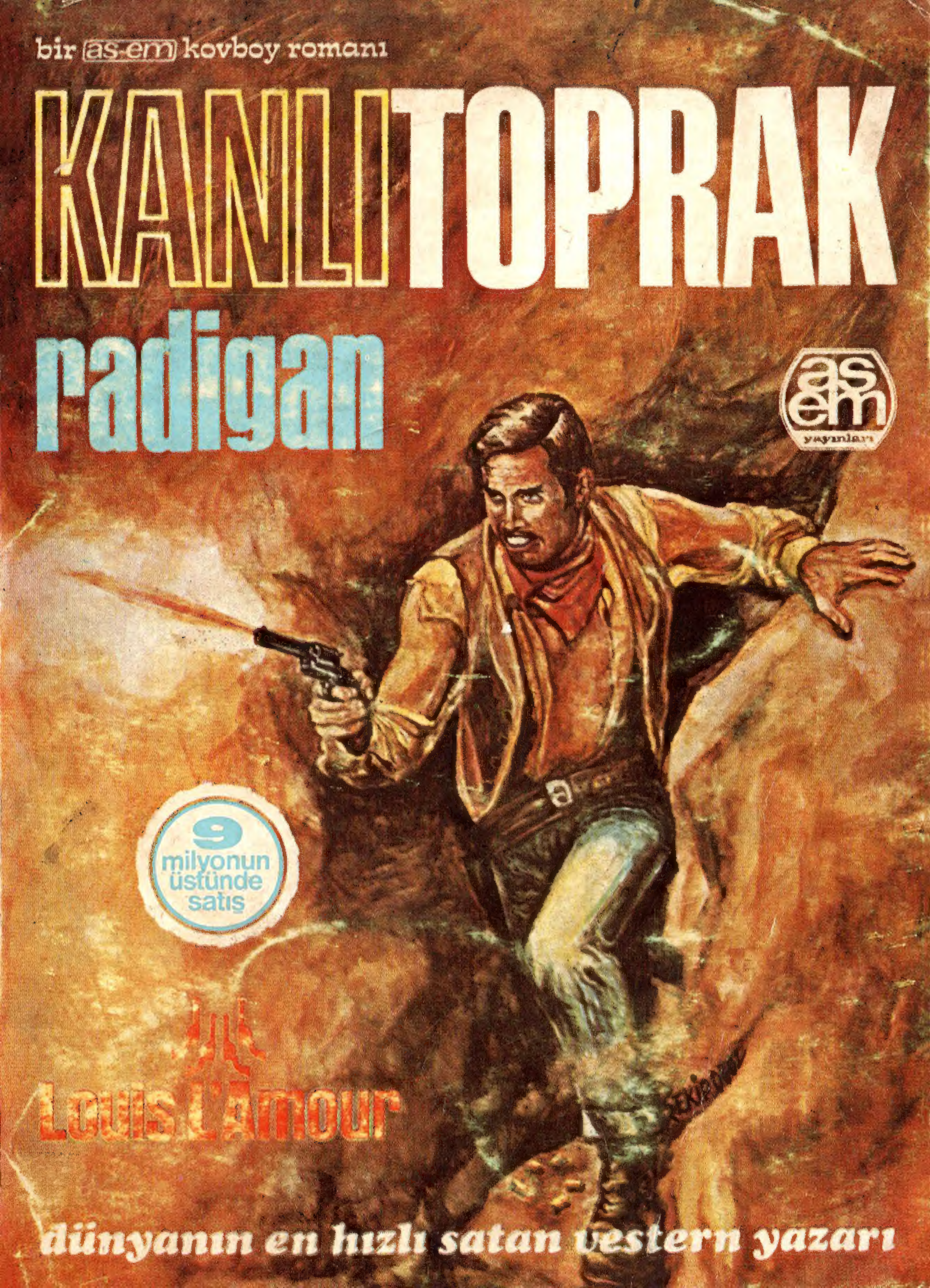
bir as-em kovboy romanı
KANLI TOPRAK
radigan
as em yayınları
9 milyonun üstünde satış
Louis L'Amour
dünyanın en hızlı satan vestern yazarı

RADIGAN ve HANIMEFENDİ

Radigan gözlerini Angelina Foley'den, bara yaslanmış ve kendisine hücum etmek için bekleyen üç üstün silâhşora kaydırdı.

"İçkiler benden" derken de silâhını çekti, "Eğer siz centilmenler üç sayıncaya kadar içkilerinizi bitirmezseniz, herbirinizin kolunu kıracağım."

Angelina hırsından bembeyaz olmuştu. "Bunu yapamaz sın!" dedi.

"Bir kadına ateş etmekten nefret ederim ama," dedi Radigan,

"Cesaret edemezsin buna!"

"Erkek oyunu oynamaya kalkarsan," dedi Radigan, "erkekçe kurallara uymalısın."

RADIGAN - Louis L'Amour

un eşsiz kaleminden toprağı için savaşan bir kovboy'un meraklı ve heyecanlı serüveni.

KANLI TOPRAK

Türkiyede yayın hakkı sahibi : ASEM YAYINLARI

Her hakkı mahfuzdur.

All rights reserved.

Copyright © by Bantam Books Inc.

Bantam Yayını 1958, 1970

Corgi Yayını 1959, 1969

ASEM Yayını 1971

Kapak Düzeni : Şekip Oğuz

Renk ayrımı, film ve klişeler : Torunoğlu Ofset, Ankara

Baskı : *TİSA Matbaacılık Sanayii, 17 54 38 Ankara 1972*

Louis L'Amour

KANLI TOPRAK

(Bu kitabın orijinal adı RADIGAN dır)

ASEM YAYINLARI : Kavaklıdere, Gelibolu Sokak 6/13 ANKARA

GENEL DAĞITIM : BATEŞ Cağaloğlu, Molla Fenari Sokak 1 - İSTANBUL

ASEM Yayınları Western dizisi

Çıkan Kitaplar

- Şalako (*)
- Saket
- Mora Silâhşoru
- Kilron - Kızılderili Savaşcısı
- Boş Ülke
- Son Düello
- İntikam Kavgası (Saket Marka)
- Kanlı Toprak

(*) Sean Connery (James Bond) ile Brigitte Bardot'un çevirdikleri ilk western film. Bu yıl sinemalarda gösterilecektir.

KISIM 1

Bardaktan boşanırcasına yağan yağmur sanki insanın önünde ıslak bir perde gibi duruyordu. Atın nalları altındaki toprak, bu ve daha önce yağan yağmurlar nedeniyle vıcık vıcık çamur halini almıştı. Yağmurluğu altında sırtını kamburlaştıran Tom Radigan, çayırı kesen izi gördüğünde, kendisini bekleyen sıcak odayı ve buram buram tüten kahveyi düşünüyordu.

Yürüyen biri çimenleri gittiği yönde yatırır, fakat ayaklarının yandan atılma hareketine uygun olarak bir at ise, geldiği yöne yatırır çimenleri. Tom'un gördüğü ize göre bir binici, güneybatıdaki, kimsenin olmadığı dağlardan

gelmiş ve kendi çiftlik evinin arkasında bulunan kuş uçmaz, kervan geçmez dağlara yönelmişti.

Şapkasından akan sulardan gözlerini kırpıştırarak izin gösterdiği yöne baktı ama hiç bir şey görmedi — sadece diz boyu çimenlerin arasında bir çizgi gibi uzayıp giden yatık otlar ve arkadaki dağlarda kaybolan bir iz.

"Hay Allahın cezası," dedi yüksek sesle, "böyle bir günde, kim, burada ne arar ki?"

Ya da başka bir günde.

Her şeyin bir nedeninin olduğu bu dünyada Radigan çok huzursuzlanmıştı. 1870'lerin kuzey Yeni Meksika'sında kişi zevklenmek için at binmezdi, özellikle böyle bardaktan boşanırcasına yağan yağmurda. Kaldı ki bu yönde, çiftlikten başka da gidecek bir yer yoktu.

Atın binicisiz olması olanağı da yoktu zira başı boş olan bir at, dümdüz bir çizgi gibi gitmez ve bu atın gittiği kadar hızlı yol almazdı.

Normal olarak Radigan bu izi görmeyebilirdi, çünkü bu yol her zaman kullandığı yol değildi. Fakat son birkaç aydan beri sürüsünü Valle de San Antonio diye isimlendirilen, çiftliğinden otuz kilometre kadar uzakta bulunan suyu bol bir vadiye götürmüştü. Dönerken kestirme olan bu yolu tercih etmişti.

Çevreye yayılmış olan bir düzüne kadar sığırı toplayıp esas sürüye katmış ve sürüye da-

danmış olan iki dağ aslanını da vurduktan sonra, dönerken bu kez karşısına çıkan bir sinamon ayısını da haklamak zorunda kalmıştı. Şimdi vadinin yukarı kısımlarında üçyüzden fazla sığırı vardı.

Dönerken, açılalı bir saatten daha fazla olmayan bu taze izi bulmuştu.

Bu izi açan her kimse bu yolu gelişi güzel seçmemişti; kendi yolunda giden hiç kimse bu yöreye gelmezdi. Ancak görülmek istemeyen biri buralara gelirdi. Kendi yoluna giden kişi için daha kolay ve daha direk yollar vardı.

Tom Radigan'ın çiftliği, herkesin gidip geldiği belirli yollardan uzakta, dağlar arasında gizlenmiş bir yerdi. Çevrede Bar-R çiftliği olarak bilinirdi ve bir tek adamı vardı; yarım kan Daleware (Delvegr) kızılderilisi. Bir zamanlar orduda iz sürücüsü olarak çalışmıştı. Herkes onu John Child (Con Çayld) diye çağırırdı.

Ne iz ne de yönü akla uygun gelmiyordu ve Tom Radigan akla uygun olmayan şeyler tarafından kolaylıkla rahatsız olabilen bir insandı.

Çayırın yatkın olduğu dere yatağının ağzından çıkıp Guadalupe (Guadalup) kanyonunun oldukça dik yamaçlarına ve sonra da gittikçe yükselen ve çiftliğine doğru uzanan tabii teraslı araziye baktı. Yağmurun kısa bir an

için durduğu sürede, çiftlik binaları ve çevresindeki ağaçlar pekalâ görünebiliyordu. Çiftlik beş kilometre kadar uzakta ve bulunduğu yerden de üçyüz elle metre kadar yüksekte idi.

Huzursuzlukla çiftlik ile kendi arasındaki araziyi parça parça inceledi. Bu garip binicinin yolu çoğunluk batıya doğru olmakla beraber, kuzey batı yönündeki dağlara doğru uzanıyordu.

Hayatın hiç bir şeyi, kendisine güven duygusu verecek bir nedene sahip değildi, bununla beraber dikkatsiz bir adam da değildi yaradılış itibariyle, gereksiz yere tehlikelere atılmazdı. Çocukken bile gereksiz tehlikeleri göze almadığı için aptal arkadaşları tarafından itham edilirdi. Kendi anlayışına göre, zorunlu kalınmadıkça tehlike göze alınmazdı. Gerçekte, sürdüğü hayatta uyanık bulunmak, yaşadığı hayatın bedeli idi. Ve bu nedenle şimdiye kadar hayatta kalmıştı. Boş yere tehlikeye atılmazdı ve gereksiz tehlikeye atılanların gömülmesine yardım etmişti.

Şimdi de uyanık bulunması icap ediyordu. Gizlenme sağlayacak her türlü arazi örtüsünden yararlanarak yavaş yavaş ilerledi. Her zaman kullandığı yoldan çıkıp ona paralel uzanan daha güneydeki bir yola kaydı.

Bu yabancı binicinin ortaya koyduğu problem rahatsızlık verici idi bununla beraber çiftliğe yaklaşırken kimseyi görmedi. Bacadan in-

ce bir duman sütunu yükseliyordu ve evin çevresinde bir hareket göremedi. Halbuki bir hareketin olması gerekti. Ahır ve ağılların arkasından doğru atını sürdü, yaklaştı ve ortalığı bir kez daha inceledi.

Açıklığın öbür tarafında duran evin arkasında yüzyetmiş metre kadar yükselen mezanın dik yamacı vardı. Bu mezanın tabanında Tom Radigan bir çiftçi için aranan en önemli doğal unsurları bulmuştu — su ve ot ve bunlar çok bol miktarda idi.

Mezanın alt yamaçlarında bir düzineye yakın çatlaktan ve mağaradan çavlanlar akıyor ve tabanda bir yerde toplanıp ufak bir göl meydana getiriyordu. Bu gölden ayrılan büyük bir dere, dağın yamacını izleyerek Vache Creek (Vaş Griğk) akıntısına karışıyordu. Akıntı kendi yakın topraklarını terketmeden önce Tom, akıntıyı bir takım kanallara bağlamış ve bir sebze bahçesi ile, bölgede ilk kez ekilen alfalfayı büyütmeyi başarmıştı. Sebze bahçesi ve alfalfa tarlasından ayrıldıktan sonra akıntı yamaçtan aşağı teraslar halinde akmakta ve bir sürü gölcükler meydana getirerek, hayvanların sulanması için elverişli bir durum yaratıyordu.

Bir dağ gezgincisi olan Radigan bir gün gördüğü bir kızılderili izini takiben burayı bulmuştu. Hayvanlardan başka bir canlı yoktu. Çevrede bulduğu birkaç kırık ok başlıkla-

rı ise, zamanın kızılderililerinin kullandığı cinslerden değildi. Yerlerde ayak izleri, insanın yaşadığını belirten hiç bir belirti yoktu. Böylece Radigan evini ve ağıllarını buraya inşa etmeye karar vermişti. Daha sonra kırk baş hayvanlık sürüsünü getirmişti, kırk iyi cins inek ve iki kaliteli boğa. Beraberinde dört katır, üç binek atı ve küçük bir at sürüsü de vardı. Daha sonraları dağlarda yakaladığı vahşi atlarla da bu at sürüsünü büyütmüştü. Dağlar ve ötesi insan ayağı deymemiş, tamamen vahşi yerlerdi. İşte şimdi kendisini uyanık olmaya iten neden, bu vahşi dağlarda geçirdiği uzun sürenin verdiği alışkanlık ve kuvvetlenmiş iç güdüsü idi.

Bu çevrede bir yerde saklandıkları bilinen üç ya da dört kanun kaçağının kamplarından birisine giden bir kişi de bu yoldan geçmeyi tercih etmezdi. Bu binici hakkında, buldukları ve anladıkları mantığa uygun gelmiyordu. Yeterki kendisinin bile bilmediği bir düşmanı olaydı.

Tom Radigan uzun boylu, pek ender olarak gülen, pek ender olarak konuşan, fakat çok dinleyen bir adamdı. Belâ ile karşılaştığında çok keskin, kendine özgü bakışları vardı ve bu bakışlar genellikle karşısındakinin sinirlerini çözer, cesaretini kırardı. Üç kişi bunu kesinlikle belirtmişti ... ayrıca iki kişi daha, bu durumu doğrulamaya yeterli bilgiyi verecek

durumda değillerdi.

Üstündeki yağmurluğun altında defalarca yıkanıp rengini atmış mavi bir ordu gömleği ile paçaları İspanyol çizmeleri içine sokulmuş yün pantolonu görünüyordu. Aşağıya sarkmış kılıfından ise Colt'u ve kemerinde takılı duran yeterli cephanesi belli oluyordu. Wild Bill Hickok (1) ve Long Hair Jim Courtright gibi diğer Illinois'li silâhşorlara uyarak Tom Radigan da batı'ya, kendime özgü damgasını vuracaktı. Yalnızlıktan ve sağlam, süreli ve kendine yaraşır bir anıt dikmekten hoşlanan Tom, burada bulduğu gibi bir yeri uzun bir süreden beri aramakta idi — komşuları tarafından rahatsız edilmeyecek bir yerde olmasına özellikle dikkat etmişti.

Mezanın altındaki çiftliğinde geçirdiği dört yılda sürüsü, yavrulama ve satınalma yoluyla gelişmiş, büyümüştü. İlk sığırlarından hiç birini satmamıştı. Avcılık, kürkçülük ve zaman zaman da altın yıkamak suretiyle geçimini sağlamıştı. Kışın avcılık iyi idi, altın yıkamak güç olmakla beraber, çıkan altın saf altındı ve eli iyi silâh tutan sebatkâr bir kişinin Nacimientos ve Sangre de Cristos Dağlarında yaşaması pek zor değildi.

Tom Radigan düşünceli bir insandı. Kar-

---

(1) Saket, Sayfa 4. ASEM Yayınları western dizisi, 2 inci kitap.

şılaştığı olayları düşünmek için zaman harcamaktan kaçınmaz, karar ve çözüm yollarına acele erişmezdi. Şimdi de etraflı bir şekilde düşünüyor, işi aceleye getirmek istemiyordu.

Dört yıllık sakin hayat hislerini körletmeye yeterli değildi — sadece yaptığı avcılık bu hislerini keskin tutmaya yeter de artardı bile — olacağından da daha dikkatli olmasına zaten gerek yoktu. Bir yabancının Guadalupe kanyonuna gelmesi için bir çok nedenler olabilirdi fakat bu yabancının izlediği yolu açıklayan mantıkı bir neden Radigan'ın aklına gelmiyordu, kanyonun doğusundaki sert ve sarp arazi izlenecek bir yol değildi ... yeter ki adam birisine görünmeden gelmek istemiş olsun. Eğer adam kimse tarafından görülmek istemiyorsa, bu kimse Tom Radigan'ın kendisinden ya da yardımcısından başka kimse olamazdı.

Misafirperver bir kişi olan Tom, bu adamın kendisinden kaçınması için bir neden düşünemiyordu. Bu durumda kendisinden kaçınmak isteyen kişi ancak bir düşman, kendisine kötülük etmek isteyen biri olabilirdi.

Yarı gizlenmiş bir halde eyerinde onbeş dakika kadar oturdu, tüm hisleri kendisini bir tehlikeye karşı uyarıyordu.

Yağmur tekrar başlamıştı, daha yavaş yağmakla beraber insanı kemiklerine kadar ıslatan, kişinin içine işleyen bir yağmur. 2,600 metre yüksekte idiler ve kış yaklaşıyordu.

Yağmur her an için kara dönebilirdi ve kuzeydeki ormanlık arazi, yolculuk için kapanırdı. Daha aşağı kesimde bulunan kasaba yolu pek ender olarak kapanırdı ve yol hep inişti. Fakat ne varki her yol, iyi yağan karın altında kalır, kapanırdı gene.

Kaşlarını çattı, evini, tepeleri, ormanı ve mezanın kenarını bir kez daha gözden geçirdi. Düşmanı ya da bir at ve bir parça yiyecek çalmaya niyetlenmiş olan bir hırsız, şimdi, gelmesi gerekli olan yolu gözlüyor olmalıydı. Ahırın önündeki açıklık sadece mezanın kenarından görülebilirdi ve bir de evin arkasındaki çalı dolu yamaçtan. Ahırın kapısına kadar olan yol, kapıya birkaç adım kalıncaya kadar emindi ... tabii eğer dikkatle hareket ederse.

Küheylanı sabırsızlıkla ayağını yere vurdu ve Tom Radigan yere atlayıp yağmurluğunu açtı ve Colt'unu elinin altına doğru getirdi. Sonra atı kendisi ile çalılık yamaçta bulunabilecek her hangi bir nişancı ile arasında tutup, dolaştı ve ahıra girdi.

İlk kez ata bakması gerekti. Eyer ve takımları çıkardı, kantarma başlığını sıyırdı ve bir çuval parçası ile atı tımar ederken de durumu bütün açılarıyla bir kez daha gözden geçirdi. Belki de aptallık ediyordu. Garip binici, yolunu kaybedip sığınacak bir yer arayan bir gariban olabilirdi.

Bununla beraber evden hiç bir ses gelmi-

yordu, John Child gözükmemişti. Halbuki her gelişinde kendisini karşılardı. Genellikle dışarı çıkıp kendisine yardım etmesi, günün faliyetlerini tartışması ve bir az da dedikodu yapması melezin âdeti idi.

Yarı açık duran kapıdan eve baktı. Bu zamanda içerisi karanlık olduğundan John'un ışık yakması gerekti ... Hiç kimse John Child'ı kendi isteğiyle karanlık bir evde dolaşırken bulamazdı.

Halbuki John'un atı ahırda idi ve eyeri de her zamanki yerinde. O halde John niye kendisini karşılamaya çıkmamıştı ve neden ışık yakmamıştı ?

Belki yaya bir yere kadar gitmiş olabilirdi ama John'un, evin dışında yaya olarak gidebileceği tek yer ahırdı. Hasta ya da yaralı olabilirdi... geriye bir tek ihtimal kalıyordu, John kendisini uyarmak istiyordu.

Neye karşı uyarıyordu ?

Duruma göre çiftlikteki gariplikler de, çayırlıktan geçen o garip izle birlikte başlamıştı. Çevresine inanmıyan bir insan olan Tom Radigan daima uyanık ve dikkatli olduğu için hayatta kalmıştı. Eğer evde kendisini bekleyen biri olsaydı, ışığı yakıp her şeyin normal olduğu havasını vermek isteyecekti. Kapının çevresinde birkaç iz vardı ... eğilip bu izlere baktı.

Biri evden dışarı çıkmış ve sonra tekrar

eve dönmüştü. Evden çıkan izler düzgün idi ta ki dördüncü adıma kadar. Bu adım, sahibinin aniden kayarcasına durduğunu ve dönüş adımlarının daha uzun olduğunu gösteriyordu. Kapıdan çıkan her kimse ahıra doğru yönelmiş sonra dönüp eve sıçramıştı.

Ortalık pek sakindi. Yağan yağmurun sesinden başka bir şey yoktu.

Evin içinde bulunan hiç bir şey John Child'in bu şekilde dönüp hızla içeri girmesine neden olamazdı. O halde neden, evin dışında olmalıydı.

Öyle ise, ahırın içinde de John'u korkutacak bir şey olmadığına göre, kuzey ve kuzeydoğuda da bir düşman olmadığından geriye bir güney batıdaki kesim kalıyordu. Eh Radigan buradan geldiğine ve de hiç bir iz görmediğine göre, geriye iki ihtimal kalıyordu.

Biri o kadar uzak bir ihtimaldi ki, kalan sonuncusu da bu garip binicinin davranışlarına uygun düştüğünden Tom bunu dikkate aldı.

Kimse John'a mezanın kenarından ateş edemezdi. Çünkü mezanın üstüne çıkan yolu John ile kendisinden başka kimse bilemezdi. Fakat çalılık yamaçtan ateş eden bir kimse, John'un tam dönüp eve kaçtığı yerde kendisine bir hedef bulabilirdi.

Böyle olmalıydı. Biri evin arkasındaki çalılık yamaçta idi ya da orada bulunmuştu. Ve

bu kimse açıklıkta görüldükleri anda ateş etmek için hâlâ o yamaçta bekliyor olabilirdi. Güneybatıdan geldiği için yamaçta duran bir kimse kendisini göremezdi, ta ki ahırın kapısına gelinceye kadar. Ahır'dan itibaren ikinci ya da üçüncü adımına kadar da gene görünmezdi yamaçtan.

Radigan bulunduğu yerde hava kararıncaya kadar bekleyebilirdi, zaten şunun şurasında havanın kararmasına yarım saat kadar bir şey kalmıştı. Veya bir mermiyi göze alıp şimdi dışarı çıkabilirdi.

O mermiyi atan kimse — eğer bir mermi atıldıysa tabii — hiç kuşkusuz John'u vurmak istemişti belki de her ikisini birden vurmak istiyordu.

Bu da bir ihtimal olabilirdi. Ya da hepsi bir kuruntudan ibaretti.

Hayatta hiç bir şey tehlikeyi, gereksiz bir tehlikeyi göze alacak kadar önemli değildi. Illinois'den Kansas'a, General Lane'nin yanında o kanlı hudut savaşlarına katılmak için bir asker olarak gitmişti. Sonra bir araba sürücüsü olarak Santa Fe'ye giderken iki kez kızılderililerin hücumlarına uğramışlardı. Her iki hücum çok kanlı ve zayiatlı olmuştu. İki yıl süre ile Texas'ta Comanche'ler ile savaşmıştı. Bu tecrübeler kişiyi yeter derecede uyanık tutardı.

Ama ortalıkta bir belânın dolaştığından

emindi, belki şu anda bile John evin bir köşesinde kıvrılıp ağır yaralı olarak yatmakta ve kendisinin gelip yardım etmesini beklemekte idi. John'un dışarı çıkıp ona yardım edebilmesi öldürülmesinden ibaret olurdu ve kendisinin John'a yardım edebilmesinin tek yolu da, garip yabancıyı öldürmesiydi.

Ahırın iç kısımlarına çekilip topukları üzerine oturdu ve bir sigara yaktı. Eğer bir adam o yamaçta gizlenecekse, saklanabileceği bir sürü yer vardı. Fakat bu yerlerden hiç biri, bir atı gizleyecek kadar büyük değildi.

Öyle ise pusucunun atı, çiftliğin doğusundaki tepenin eteğinde bulunan ağaçlar arasında bir yerde olmalıydı. Çiftlik avlusunun doğrudan doğruya doğusunda gizlenecek bir yer yoktu. Fakat tepenin hemen kıvrımında tek tük ağaç toplulukları ve onun arkasında da yoğun bir orman bölgesi vardı. O halde pusucu atını yamacın eteğindeki ağaçlar arasına gizlemiş ve ondan sonra da yamacı çıkıp, çiftlik avlusunu görecek şekilde çalıların arasında gizlenmiş olacaktı.

Bir saate kadar ortalık tamamen karanlığa gömülecekti.

Karanlık bastırınca, görme olanağı kendiliğinden kalkacağından adamın beklemesi nedeni de ortadan kalkacaktı. Böylece adam atının yanına dönecek veya bu işten tamamen vaz geçip gidecek ya da başka bir yerde geceyi

geçirip dönmek için uzaklaşacaktı.

Bir fare dahi kendisini bir tek deliğe emniyet edemezdi ve Radigan da bir fare olmadığına göre, kendisinin de bir takım düzenleri vardı. Ağılın bir duvarını teşkil eden ahırın yan duvarlarından birinde, gayet muntazam kesilip, kütük duvara oturtulmuş bir kapı vardı. İnşa edildiğinden beri kullanmadığı, bu olağanüstü durum kapısını, Radigan şimdi kullanmaya karar verdi.

Pusucunun bulunabileceği her hangi bir yerden görülmesi olanağı hiç olmayan bu kapıdan yavaşça dışarı süzülen Radigan, ahırın arkasındaki yamaçtan inip ağaçların arasına daldı. Sonra muntazam adımlarla koşarak avlunun çevresini dolaşıp bir atın gizlenmesine elverişli olan arazi kesimine geldi. Bir ağacın gövdesine dayanıp dinlenirken, melezin başka bir yere gittiğini ve kendi kendisini aptal yerine koyduğunu düşündü bir an.

Fakat nereye gidebilirdi ? Atı ahırda idi, hava yağıyordu ve aklına Child'in bir yere gitmesini gerektiren bir tek neden bile gelmiyordu ... ve o garip atlı nereye kaybolmuştu ?

Yamaçta duran bir adam, pusudan adam vurmaya niyetli ise, işler ters gittiğinde kullanabilsin için, atını yakınlarda bir yerde bırakması gerekirdi. Bu kesimde ise, böyle bir şeye elverişli ancak dört yer vardı. Biri, akan suların derin bir kanal açtığı bir akıntı yatağı

idi; diğeri ise büyük bir kaya yığını idi; üçüncüsü top çalılar ve sonuncusu da çiftliğin bulunduğu düzlüğün otuz metre kadar altında, yamaçtaki büyük bir girinti idi. Buradan yukarıdaki çalılara doğru uzanan hafif bir meyil, ata çabuk ulaşma olanağı sağlıyordu.

Yağmur devamlı yağıyor ve esen hafif rüzgâr yaprakları kımıldattığı gibi, yağmur sularını da ensesinden aşağı akıtıyordu. Tüfeğini, kolunu içine soktuğu yağmurluğu altında, namlusu aşağıda olacak şekilde tutuyordu. Dikkatle yerini değiştirdi.

Hava hemen hemen tamamen kararmıştı ve adam neredeyse atının yanına dönecekti. Attığı her adım büyük bir tehlike teşkil ediyordu ve Radigan attığı her adımı, bastığı yerden emin olmadan atmıyordu.

Yamacın yukarısında yuvarlanan bir taşın sesini duydu.

Ufak bir açıklığı şimşek hızı ile geçip kaya yığınının yanına geldi. Fakat burada ne bir at ne de bir nal izi vardı. Çok az zamanı kalmıştı ve yamaçtaki girintiyi akla daha yakın bulduğundan, orayı kontrol etmek istedi. Yağmur, yapraklar üzerinde fısıltılı bir ses çıkarıyordu, ortalık yaklaşan karanlık nedeniyle koyu gri bir renk almıştı.

Bir kayanın gölgesinde durdu, ayağının altında hafif meyilli bir kumluk vardı. Ağaçlar arasına daldı, çizmelerinin altında yerin ça-

muru iyice hissedilir olmuştu.

Uyanık, burun delikleri koku almaya hazır, ne olduğunu anlamak istercesine karanlığa uzanan hisleri ve sinirleri gerilmiş olarak bekledi, hiç bir ses duyulmuyordu. Yürümesine devam etti, kaya yığınının ucunu dolaştı ve atı gördü.

Başı aşağı sarkmış, kısmen kayanın gölgesinde saklı bir şekilde at bekliyordu.

Demek ki haklıydı.

Çam ağacının gövdesine yaslanıp durdu, gövdenin koyuluğu, kendi vücudunu gizlemeye yetmişti. Hava kararmıştı artık.

Yağmur ağaçların yaprakları ile konuşma halinde idi. Ortalıkta kıpırdanan bir kuş bile yoktu — kuş ve tavşanlar, yağmur yağarken ortalarda dolaşmayacak kadar akıllı idi. At sakin ve düşünceli bir şekilde duruyordu; ve kayalar karanlık ve ıslaktı.

Hava soğuktu... tüfeğini tutan elini bir az gevşetti. Yamaçtaki girinti, çevresindeki arazi ile o şekilde kaynaşmıştı ki, nerede başladığını kesin olarak göremiyordu. Bu sırada at ağırlığını verdiği ayağını değiştirdi ve eyer takımları ıslak bir parlaklıkla gözüne çarptı.

Taşa sürtünen bir çizme sesi duyuldu sonra aşağı yuvarlanan bir taşın sesi geldi kulağına.

Büyük bir itina ile Radigan tüfeğini,namlu sol eline gelecek şekilde kaldırdı. Tüfeğini ça-

bucak kaldırabilmesi için, kalçası hizasında tutuyordu.

Bir anlık bir sessizlikten sonra kum üstünde gıcırdayan bir çizmenin sesini duydu. Girintinin ağzındaki gölgeler kımıldadı, karanlık bir şekil çıktı ortaya ve adam atına ulaşmadan önce Radigan, "Birini mi arıyorsun?" dedi.

Adam olduğu yerde büküldü ve bir alev sütunu karanlığı deldi ve daha kuvvetli olan ve aniden ateş alan kendi Winchester'inin sesi ile kesişti. Yanındaki ağaca çarpan ve yüzüne küçük kabuk parçaları sıçratan merminin şokunu hissetti.

İkinci kez ateş eti, karşısındaki adamın hızlı ve keskin nişancı olduğunu derhal anlamıştı. Daha sözünü bitirmeden adam dönmüş ve ateş etmişti ... adamın gövdesinin yere yıkıldığını ve ürken atın geriye sıçradığını gördü. Tom Radigan bir parça daha yana kayıp, ağacın arkasına geçti ve bekledi.

Vurulmuş ya da vurulduğu sanılan bir adamın yanına koşacak değildi. Hiç kımıldamadan bekledi, yavaş yavaş yağan yağmurun fısıltılarını dinleyerek bekledi; başkaca bir ses duyulmuyordu.

Barut dumanından hoşlanmayan at burnundan hızla ve sesli olarak soludu. Ani çıkan rüzgâr Radigan'ın yamurluğunun eteğini kıpırdattı.

Açılan ateş, alevden bir ok yakıcı bir dar-

be gibiydi. Yağmurluğun kenarına bir şey vurdu ve anında Radigan ateş etti, Winchester'i tekrar doğrulttu ve yerde yığın halinde duran karanlık kitleye bir mermi daha oturttu.

Tekrar sessizlik çöktü ortalığa ve yağmur yağmasına devam etti. Ortalık iyice kararmış olmasına rağmen, gözleri karanlığa iyice alıştığından, adamın gövdesini gri renkli kum üzerinde kolaylıkla ayırd edebiliyordu.

Adamın ölmüş olduğunu hissetmesine rağmen bekledi ... bu kez adam ölmüştü.

Kimdi öldürdüğü ? Adamın burada işi ne idi ? Diğer çiftlik ve kasabalardan uzakta olan bu yerde ne yapıyordu ? Bu yeri nasıl bulmuştu ? Vache yukarısında bu düzlüğe geldiği dört yıldan beri yarım düzüne ziyaretçi bile gelmemişti buraya.

Adam buraya öldürmek için gelmişti. Aksi halde karanlıktan gelen garip bir sese derhal ateş etmezdi. Silâh kullanmakta usta olduğu belli idi ve buraya kimsenin bilmediği bir yoldan gelmiş ya da iyi öğütlenmişti.

Dakikalar geçti ve Radigan bekledi. Çok kez, ilk hareket eden ilk ölen olurdu ve sabırlı olmasını öğrenmişti. Bir süre sonra kısa spasmatik bir iç çekme ve ardından toprağı kazıyan bir çizmenin sesi duyuldu. Adam son nefesini vermişti.

Ateşe hazır halde tuttuğu tüfeği elinde, Radigan başka bir ağacın arkasına geçti.

Avcu açılmış beyaz bir elin yanında Radigan, yağmurun ıslaklığında parlayan bir tabancanın namlusunu gördü. Ağacın arkasından çıktı ve cesede yaklaştı. Kan ve barut karışımından hoşlanmayan at, hafifçe kişneyerek geriye çekildi.

"Rahat dur, evlâd, rahat dur."

Sesteki sükûnet, atı rahatlattı. Radigan'ın kendine özgü bir havası vardı hayvanlarla — ona inanır ve güvenirlerdi çabucak. Azgın olan atlar bile, sanki sadece ünlerini korumak istermişçesine, onun altında birkaç kez tepinir, sonra sakinleşirlerdi.

Çizmesinin ucuyla vücuda dokundu, tüfeği ateşe hazırdı; bir hareket görmeyince de, dibi delinmiş semanın altında bembeyaz duran yüzü görmek için cesedi çevirdi.

Cesedin yanına çömelip nabzını yokladı. Nabız yoktu. Yağmurluğunu açtı ve onun sağladığı barınakta bir kibrit çaktı ve ölü adamın yüzüne baktı, ağız hafif açık ve gözlerin içine yağmur giriyordu.

Genç biri idi bu — yirmibir ya da yirmiiki yaşlarında kadar. Dar ve uzun bir yüz, sert bir ağız, ince dudaklar, yüksek bir alın. Kılıf aşağı sarkık ve bağlı idi.

Vücudu kaldırdı ve eyerin üstüne koydu, tüfeği ve tabancayı aldı, atı yedekleyerek ahıra döndü.

Ahıra girerken kapı açıldı ve elinde gemi-

ci feneri ile John Child dışarı çıktı.

Adamın başını tutup ışığa çevirdi ve suratına baktı. "Tanıyor musun ?"

"Hayır ... ya sen ?"

"Hayır. Ama aşina bir şey var gibime geliyor."

Child'ın başındaki ufak bandajı gözleriyle işaret edip sordu. "Seni işaretledi mi ?"

"Bir az yaktı. Üstümde senin ceketin vardı." Radigan'a baktı. "Ne var Tom ? ne oluyor ?"

"Biliyorsam Allah canımı alsın." Yoldan uzakta ve dağlardan gelen izleri, adamın buraya özel bir maksat için geldiğini gösteren belirtileri, görünmekten sakınmasının nasıl kendisini kuşkulandırdığını anlattı. "Biri beni ya da seni avlamak istiyor."

Child bir süre düşündü bunu. "Seni," dedi sonunda. "Düşmanlarım öldü." Cesede baktı. "Sabahleyin mi gömelim ?"

"Hayır. Meraklı bir adamım John. Ne olup bitiğini öğrenmek isteyen biri. Onu ata bağlayacak ve sonra da atı bırakacağım."

Bir süre yağmurun sesini dinlediler, sonra Child mırıldandı. "Hay Allah," sesinde hayret ve tatmin vardı, "bunu düşünmemiştim."

"Belki, belki bir sonuç alırız. At ödünç alınmış ya da kiralanmış olabilir. Fakat kendisinin de olabilir. Her neyse, ama bu at yerine gitmek isteyecektir. Ya da son yemlendiği ahıra."

"Becereceksin," dedi Child, "iyi bir kızılderili olmayı becereceksin."

Cesedi gözden geçirdi ve üç mermi deliğini görünce, "kabadayı imiş ha."

"Ve de hızlı," dedi Radigan. "Hızlı ve iyi idi. Hem de pek çok hızlı. Karanlıkta iki mermi. Biri yaslandığım ağaca çarptı, diğeri de yağmurluğumun ucuna vurdu. İşinin ehli bir adamdı bu John. Kanımca bu işi yapmak için kiralanmış biri."

"Kim ola ki ?"

Cevaplanması gerekli soru buydu tabii. Zaman zaman, bir gezgin kendine düşman kazanırdı ama hiç biri onu vurmak için ana yoldan bu kadar uzak bir yere gelmezdi. Akıl kârı bir iş değildi, mantığa uymuyordu.

Aniden küfretti. "John, biz bu işte daha çocuğuz. Ver o feneri bana."

Feneri kaldırıp atın damgasına baktı. Yarım daire üzerinde T işareti vardı — şimdiye kadar hiç duymadığı bir işaret. Ölü adamın ceketini açıp ceplerini karıştırdı; pek az bir para vardı, ne bir mektup ne bir cüzdan. Bununla beraber adam bir yerden gelmişti ve gelişi için de iyi bir neden vardı.

"Tom," dedi Child ve bekledi bir süre. Sesi çok ciddi idi. "Tom çok dikkatli ol. Seni isteyen kimse delil bırakmak istememiş. Adam tertemiz. Hüviyet yok. Yakalanması ya da öldürülmesi halinde sana delil bırakmak istememişler."

"Attaki damgayı düşünmemişler ama."

"Doğru ama o damga buralarda yabancı. Tanıdığımız bir marka değil."

"Doğru. Ama bu at bir yerde yemlendi, bir yerde sulandı ve tımar edildi. Bu tahıl ile beslenmiş bir at ve kanıma göre adam araziyi incelemek için çevrede bir iki gün dolaşmış olmalı. At son beslendiği yere gitmek isteyecektir."

"Sabaha mı öyle ise?"

"Şimdi. Onu hemen bırakacağız ve sabahleyin de ben onu izlerim." Radigan eliyle semayı gösterdi. "Bak — hava yükseliyor. İzler kaybolmaz."

Güneye giden yolun başına atı yedekledikten sonra sağrısına kuvvetli bir tokat patlattı ve önce sıçrayan ve sonra da kendiliğinden yola koyulan atın arkasından baktı, eyerde ölü adamın karanlık şekli, bir garip görünüyordu. Atın nallarının çıkardığı ve gittikçe yavaşlayan klop - klop seslerini duymayıncaya kadar arkasından baktılar. Aralarında bir şey konuşmadan döndüler ve eve yürüdüler. İçeri girdiklerinde Tom aniden yorgunluktan bitkin bir halde olduğunu hissetti.

"Kahve hazır. Katır gibi de koyulaşıp kuvvetlenmiştir."

"Başka ne var?"

"Fasulya ve et ... daha ne olsun istiyordun?"

Child elindeki feneri masaya koydu ve gaz lâmbasını yaktı. Radigan şapkasını ve yağmurluğunu duvarlara çakılmış olan tahta çivilere astı ve ateşe doğru baktı. Bu ateşi ne kadar zamandan beri özlemişti.

Oda uzun ve bir kenarında büyük bir şömine vardı. Tavan kalın kadronlu ve Tom'un başından ancak birkaç santimetre kadar yüksekti. Burası, batı'ya gelen akıncıların odasıydı ve hoş bir oda idi.

Böyle bir yeri yıllardan beri aklında ve hayalinde kurup duruyordu. Bir kadın elinin zerafetinden yoksundu ama, sürünün başında geçirdiği uzun ve yalnız gecelerde düşündüğü gibi sağlamdı ve uzun süre dayanması için yapılmıştı. Vadinin aşağı kısmına bakıyordu ve savunma yapmaya elverişli bir şekilde inşa edilmişti. Zira insanların henüz kanun içinde yaşamaya alışmadığı bir bölgede, böyle bir savunmaya ne zaman gerek olacağı bilinemezdi. Bununla beraber geniş pervazlı pencereleri vardı evin. Bir gün çiçeklerin konup, odayı süslemeye yarayacak pencereler ... belki karanfil. Odanın içinde bir de su tulumbası vardı. Hem savunma için ve hem de evin kadını için iyi idi. Onun gücünü ve zamanını tasarruf etmeye yarayacaktı. O zamanlar, içeride su tulumbasının olması pek görülmüş şey değildi.

"Birkaç aslan vurdum," dedi Radigan.

"Hayvan kaybı var mı ?"

"Uzun bir sürede belki üç ya da dört. Kanıma göre bu aslanlar sürünün yanına gelmekte geç kalmışlar. Bu aslanlarda da hiç akıl yok. İkisini de aynı tuzakta enseledim, yeniden kurarak. Biribirini izleyen iki gecede ve aynı yerde. Aynı işi bir kurt'a yapamazsın."

John Child geniş omuzlu, iri kemikli, esmer bir adamdı sanki bir çınar ağacından yapılmış sanırdınız. Kanındaki kızılderililik pek kuvvetli idi, fakat içindeki beyaz kan da, onu sabırlı ve işine düşkün yapmıştı. Buharlar tüten tencereyi ateşten indirdi ve sonra maşrapalara kahve doldurmaya başladı. "Masaya otur Tom, sofrayı ben hazırlayayım, yorgunluktan canın çıkmış."

Radigan beyaz kollarını meydana çıkaran yenlerini sıvadı, güneş yanığı elleriyle, sanki elinde eldiven varmış gibi görünüyordu. Ev yapısı sabun ile ellerini iyice köpürttü. Önce yüzünü yıkadı, sonra sabunlu parmakları kulaklarının içine sokup kulaklarının içini ve arkasını güzelce yıkadı. Havlunun bir ucunu ıslattı, ensesini ve omuzlarını sildi ve sert koyu kahve rengi saçlarını taradı. Bütün bunları yaparken de bir yandan, öldürdüğü adamın çiftliğine geliş nedenini bulmak için, geçmiş günlerin olaylarını birer birer aklından geçiriyordu.

Yemek yiyemiyecek kadar yorgun bir halde kendisini masanın başındaki iskemleye bı-

raktı. Son birkaç gün içinde, sürüyü toplamak, onları yeni bir otlağa sürmek, su birikintilerinin çevresini temizlemek ve damgasız hayvanları damgalamak için, aşlanları yakalamak ve sürüye dadanmış bir sinamon ayısını vurmak için yüzelli kilometreden fazla at binmişti.

"Unuttum," dedi, "eyerde ayı eti vardı."

"Bu havada sabaha kadar bozulmadan durur."

"Hiç aslan eti yedin mi ?"

"Tabii, hem de kaç kez. En lezzetli etdir. Bunu ilk duyduğum beyaz adam, Lucien Maxwell'in (Lusiyen Maksvel) salonunda Kit Karson'dur. Fakat dağ adamları onu her etin üstünde tutar."

Child kendi maşrapasını doldurdu ve oturdu. "Sakınma ye. Daha çok var."

"Pay yapmasını bilir misin ?"

"Hayır."

Radigan başını kaldırıp havayı kokladı. "Cevizli çörek ?"

"İlk kez onun kokusunu alacağını düşünmüştüm. Farketmeyince, yorgun olduğunu anladım. Küçükken annem çevizli çörek yapardı ve okuldan gelince, ne kadar erken yapmış olursa olsun, ilk kez onların kokusunu duyardım."

"Hadi biraz getir John. İşe yarayacak adam değilsin ama, cevizli çörek yaptığın süre seni çiftlikte tutarım. Senden üstününü görmedim."

"Üç gün süre ile hiç durmadan cevizli çörek yaptığım olmuştur. İkinci tavayı daha pişirmeden birinci tava bitiyordu. Bir avuç cevizli çörek için millet kilometrelerce uzaklardan geliyordu."

Bir süre sessiz oturdular, yemekleri ve kendi düşünceleri ile başbaşa kaldılar bir süre. Bununla beraber yemek yiyen sadece Radigan idi. Birkaç dakika sonra sordu, "Sen yedin mi ?"

"Tabii, O adam beni çiziklediğinde, hayvanları yemlemek için dışarı çıkmıştım. İlk kez aklıma, dışarı sızıp kafa derisini yüzmek geldi ama burada kısılmıştım, bir süre sonra canım sıkıldı ve oturup yemek yedim ... bana öğretilen ilk şey, vakit buldukça uyumak ve yemek bulunca da karın doyurmaktı."

John Child köşede duran büyük tahta kutunun yanına gidip bir tabak dolusu cevizli çörek getirdi. "Ye oğlum ye. Geldiği yerde daha çok var."

"John ... onun bir —"

"Evet bir silâhşordu. Hiç kuşkusuz. Tetik arkaya telle bağlanmıştı. Tüfeği ise çok iyi idi. Kiralık silâhşorlardan biri olmalı."

Tom Radigan kendi tüfeğini eline alıp temizlemeye başladı. Bir yandan tüfeği ile meşgul oluyor, bir yandan da çörek yiyip kahve içiyordu.

Düzeni inanılmayacak ve uzun süre dayan-

mayacak kadar çok iyi idi. Yedi yüz baş hayvanı, güzel bir at sürüsü, hepsi mustang, vardı. Sürüsünü dağlar arasındaki vadi ve yaylalara yaymıştı. Buralarda bol su ve iyi otlaklar bulunuyordu. Sürüyü ufak guruplar halinde zaman zaman daha iyi otlakların bulunduğu vadilere sürüyor, onların böylece etlenmesini sağlıyordu. Kışlar sertti ve kanyonlar karla dolardı. Hayvanları canlı tutmak büyük bir mücadeleyi gerektiriyordu ama, rüzgârın karları temizlediği, hiç kar tutmayan vadiler ya da korunan yerler vardı. Gerek hayvanların kendiliğinden üremesi ve gerek gelip geçenlerden aldığı hayvanlar ile sürü gittikçe büyüyordu. Çevrede başka çiftlik olmadığından hayvanlar pek serbest idi.

Radigan'ın ilerlemesi yavaş fakat devamlı idi. Gelecek sene ilk sürüsünü pazarlayacaktı. Avcılıktan sağladığı gelir, Child'ın ücretini ödemeye ve bir az da biriktirmeye yeterli idi. Kaldı ki ta işin başından beri her fırsatta derelerde altın yıkardı. Çok olmamakla beraber, ihtiyaçları basit ve az olan biri için yeterli altın çıkarabiliyordu.

Vache'daki çiftlik bir gecede kurulmamıştı. İstediği yeri aramaya başlamak için karar verdiği andan itibaren, her şeyi plânlamaya başlamıştı. Ve burasını bulunca da, gerekli ağır iş için hazırdı. Yaptığı her iş dikkatle plânlanmış ve akla gelebilecek her türlü tehlikelere

karşı gerekli tedbirler alınmıştı. Serbest otlak günlerinin çok sürmeyeceğini daha ilk günden kabullenmişti ve o nedenle de büyük bir çiftlik işletmesini hiç aklına bile getirmemişti. Küçük fakat para getiren bir çiftlik ile yetinecekti ve en sonunda kâra geçmişti.

Günün ilk ışıklarıyla yataktan çıkmış, çorap ve gömleğinin içine girmişti bile. Akşamdan kalan közleri karıştırdı sonra birkaç çıra atıp ateşi dehledi ve kahve için su güğümünü koydu.

Sabah temizliğini yapıp giyindikten sonra, ağır ağır traş oldu, çenesindeki büyümüş kıllar ustranın karşısında kaybeden bir mücadele verdiklerini bile bile dayanıp, canının bir hayli acımasına neden oldu. Bıyıkları hariç — kendisi ile iftihar ettiği tek şey bıyıkları idi — her zaman temiz ve muntazam traşlı idi.

John Child içeri girdi, "Alnı akıtmalı yağız atı senin için eyerledim. Hava da açılıyor."

"Teşekkür."

"Seninle gelmemi ister misin ?"

"Sen burada kal. Yapılacak bir sürü iş var, kaldı ki buranın yalnız bırakılmasını istemeyiz artık. Silâhların yanında olsun ve evden de pek uzaklaşma."

Child güldü, "Delaware (Dalveğr) kızılderilisi olduğumu unutma."

"Beni korkutan içindeki beyaz adam kanı. Delaware kendini korumasını bilir."

"Yolda yemen için yemek hazırladım ... çörek de koydum."

Radigan deri ceketini giydi ve ahıra yürüdü. Yağız at iyi bir yol hayvanı idi, yarı mustang ve yarı morgan cinsi bir şeydi, dayanıklı ve hızlı idi.

Eyere oturunca Child elini atın sağrısına koyup, "Kendine dikkat et. O ölü adamın suratını bir yerden hatırlıyorum, belâlı biri idi."

Üzülmeye, meraklanmaya gerek yoktu, diye Child kendi kendine söyledi. Radigan orman ve dağlarda çok iyi idi ve yolda da bir Apache den farkı yoktu. İki yıl Texas rencerliği yapmış ve kendisine haklı olarak bir ün sağlamıştı, üstüne gidilmedikçe silâha davranmaz, başına gereksiz yere derd açmak istemezdi.

İzler pek belirgindi. Zira eski izleri silecek kadar şiddetli bir yağmur yağmıştı ve silâhlı çatışmadan sonra da çıkan rüzgâr yerdeki izleri kalıp gibi kurutmaya yeterdi. At önce kısa bir süre dötnal koştu, sonra kısa dörtnala düştü ve daha sonra da hızlı bir yürüyüşe indi. Birkaç kez yolu tutmakta tereddüt etti ise de sonra kesin adımlarla yolu izlemeye başladı. Yol doğrudan doğruya Guadalupe kanyonunun tabanına iniyordu, ondan sonra zaten yoldan kaçınması olanağı yoktu.

San Ysidro (San Yisidro) pek öyle ahım şahım bir kasaba değildi. Üç mağaza, iki sa-

lon ve arasıra oda kiraya verdiklerinden otel denen bir üçüncü salon, çoğu kerpiç olan dağınık düzen bir sürü de ev vardı. Tom Radigan kasabaya geldiğinde öğle olmak üzere idi.

Caddede kimse yoktu, sadece at bağlama yerinde dört tane at ve bir tek atlı yaylı araba vardı.

Atların üçünde iki çizgi üzerinde duran bir M harfi şeklinde damga vardı Running M (Raning M - Koşan M), tanımadığı bir damga idi bu. Atını bağladı ve salona girdi. Barda duran iki adam yabancı idi; üçüncüsü şerif yardımcısı Jim Flynn (Cim Filin) ve dördüncüsü de, Nacimientos (Nesimiyento) dağlarında avlanan Hickman (Hikmın) isimli bir avcı idi.

Biribirlerini başlarıyla selâmladılar ve Flynn sordu, "Yolculuk mu var Tom ? Yılın bu geç vaktinde seni buralarda göreceğimi hiç sanmıyordum."

"Kişi zaman zaman dolaşmaya çıkmalı." dedi ve iki yabancıya seri bir göz attı. Sert ve kabadayı görünümlü, becerikli kişilerdi. Ama burada işleri ne idi ? Bölgenin bu kesimlerinde Running M diye bir çiftlik yoktu ve otlaklar da açık otlak değildi. Sonra üçüncü bir binicinin daha olması gerekliydi, nerede idi bu adam acaba ?

Şerif muavini Flynn de kendi kendine düşünmekte idi. Daha önce iki sığır kasabasının

marşallığını yapmış, başka bir yerde şeriflik ve şerif muavinliği yapmıştı. San Ysidro kasabası artık son görev yeri olacaktı. Evlenmiş ve iki çocuğun babası olmuştu. Burada belâ istemiyordu.

İşini iyi bilen ve iyi silâh kullanan bir adam olmakla beraber daima Tom Radigan'den çekinirdi.

Bu gibi adamları daha önce de tanımıştı. Hickok ve Courtright gibilerini iyi bilirdi (1). Fakat Radigan daha çok Tilghman, Gillet ya da John Hughes'a benzerdi. Tehlikeli bir adamdı ama kaliteli cinsten, San Ysidro'nun sağlayabileceğinden daha şiddetli heyecan ve ateş içinde yoğrulmuş, şekillenmiş bir adamdı.

Sakin bir adam olan Radigan pek ender olarak içer ve sadece kendi işi ile meşgul olurdu ama Flynn adamdaki gizli yeteneklerin farkında idi. Kendi işini de çok iyi bildiğinden Radigan'ın bugün kasabada olmasının nedeni olarak mantiki bir olay ya da sebep göremiyordu. Radigan daha iki hafta önce ikmalini yapmıştı ve bu ikmal maddeleri genellikle ona iki ay dayanırdı. Kaldı ki bu son siparişi çok büyüktü, kış için bile anormal derecede büyük bir siparişti. Radigan'ın kasabaya içki içmek ya da ahpaplık etmek için indiği de görülmüş

---

(1) Saket, ASEM Yayınları, sayfa 4

şey değildi. Şerif muavini Radigan'ın yüzüne bir kez daha baktı ve onun savaş yoluna indiğine karar verdi.

Elindeki bardakla oynarken bir yandan da durumu muhakeme etti. Normal dışı olan olay ne idi, ne olmuştu ? Şu anda Tom'u kasabaya getiren olay ne idi ?

Cevap pek açıkça duruyordu. Üç yabancı sığır çobanı ve araba ile gelen yabancı. Hepsi silâhlı idi, sert ve becerikli kişilere benziyorlardı; ayrıca iyi giyimli ve bu nedenle iyi para kazanan kişilerdi. Bunlar basit sığır çobanı değillerdi; bu takım, döğüşken kovboylardı. Döğüşen bir kovboy da kiralanmadıkça döğüşmezdi.

"Posta arabası neredeyse gelecek," dedi Flynn,

"Yılın bu mevsiminde kalabalık olmaz," dedi Downey isimli barmen ve kalın kollarını barın üstüne koydu. "Kar yağmadan önce millet bu bölgeye gelmekten kaçınır ve de akıllı bir davranıştır bu."

Yabancı binicilerden biri çevresine bakındı. "Burası çok soğuk olur mu ?"

Flynn gözleri bardağında başını salladı. "Yükseksiniz. Deniz seviyesinden bir buçuk kilometre yukarıda ve kasabanın dışındaki her yer daha da yüksektir." Başıyla Radigan'ı işaret edip, "Tom'un yeri ise yediyüz metre daha yüksektir. Ve de *soğuk mu soğuktur.* Çok

kez sıfırın altında kırk derece olduğunu bilirim."

O sırada kapı açıldı ve iri bir adam girdi içeri. Radigan'ın bir seksensekiz boyu kadar uzun ve ondan belki onbeş kilo daha ağırdı. Radigan doksanüç kilo gelirdi. Köşeli ve kuvvetli kafası, kalın bir ense ve geniş, adeleli omuzlar üzerinde idi. Bütün ağırlığına rağmen bir kedi gibi çevik adım atıyordu ve keskin bir bakışla iki kez, arka arkaya Radigan'a baktı.

"Seni bir yerden tanıyorum," dedi.

"Olabilir."

"Burada mı oturuyorsun?"

Bardaki kovboylar doğruldular, Flynn de doğruldu. "Olabilir."

Yeni gelen adam bir şey söylemek istercesine tereddüt ederken, dışarıdan gelen keskin bir çığlık, nal ve tekerlek sesleri, posta arabasıyla birlikte kapının önüne gelip durdu.

Radigan, Flynn'in gevşeyip rahatladığını hissetti fakat üç kovboy dışarı çıkıncaya kadar yerinden kıpırdamadı. İri adam, kaşları çatılmış bir halde düşünceli idi sonra kapıdan çıkmakta olan son adama seslendi, "Coker (Kokır)," dedi, "arabadaki örtünün karlarını silkeleyiver."

Radigan pencereden dışarı baktı. Kar yağıyordu, şiddetli değildi ama gene de bir yağıştı. O da rahatlandı. İyi bir kar, bütün bölgeyi kış boyunca kapayabilirdi. İlk bakışta

yağan karı görmüştü, ikinci kez bakışta ise, arabanın arkasına bağlı olan atı gördü.

Hickman kapıda gözüktü, "Şerif," dedi, "dışarıda ölü bir adam var."

Downey (Davni) barın arkasını dolaşıp geldi. Tom Radigan hariç hepsi dışarı çıktılar. Tom kadehini doldurdu.

Hickman merakla ona bakıp, "merak etmedin mi ?"

"Ben mi ?" dedi ve ona baktı, "çok ölü adam gördüm."

Kadehini bir dikişte bitirdi ve elindeki kadehe bakıp neden elini sürdüğünü düşündü. Gerçekten içkiden zevk almıyordu; çok zaman evvel etkilenmek için çok içmesi gerektiğini ve etkilenince de, bu etkiyi beğenmediğini anlamıştı.

Kapı açıldı ve birkaç kişi, taşıdıkları cesedi getirip, bilârdo masasının üstüne koydular. İri adam da peşlerinden geldi, yüzünde şaşkın bir kızgınlık vardı. Sürücü, Downey ve Flynn ile birlikte içeri girdi.

"Onbeş kilometre kadar kala," diyordu sürücü, "bir virajı alınca bu atı gördük. Bize doğru yürüyordu. Sana ait bir şey diye düşündük."

Şerif muavini ekşi bir suratla cesede baktı. Atın gitmesini niye engellemişlerdi sanki ? Kasabadan bu kadar uzakta. "Tanıyanınız var mı ?" diye sordu.

Kimse konuşmadı. Sessizlik içinde Hickman merakla Radigan'ı süzüyordu. Flynn bu bakışı gördü.

"Delik deşik olmuş," dedi Downey, "ve dün gece erken saatlerde vurulmuş derim." Flynn'in sorgulu bakışları karşısında kızarırken de "savaş sırasında doktorların yanında çalıştım," diye de ekledi, "yaraları görünce bir az bilirim."

"Bir hayli yol gelmişe benzer," dedi Flynn, "dün geceden bu tarafa."

Tom Radigan, Flynn'in ne düşündüğünü biliyordu. Ölü adamın, mezanın altındaki çiftlikten geldiğini tahmin ettiğini anlamıştı. Jemez ya da Jemez kaynakları hariç, başka bir yerden gelmesi olanağı yoktu. Radigan şerif muavini Flynn'in aptal biri olmadığına karar verdi.

"Bütün yaralar önde," diye Radigan dikkatlerini çekti.

"Zaten orada olması gerekli," dedi Hickman, "bu adam Vin Cable'dir (Vin Keybıl)."

Flynn hızla döndü. "Allah kahretsin Hickman!" dedi huzursuz bir şekilde, "Vin Cable'ın burada işi ne? O bir silâhşordur, para için silâh çeken biri."

"Hickman omuzlarını silkeledi." Nereden bileyim be? Burada ne işi var, Allah bilir. Belki de biri ortalığı karıştırmak üzere.

"Cable beş ya da altı kişi öldürmüş bir

adamdır," dedi Downey.

"Bunu herkes bilir," diye ekledi Hickman, "bilinmeyen taraf pusudan öldürdüklerinin sayısı."

İri adam hızla dönüp Hickman'a baktı. "Çok konuştunuz," dedi.

"Hoşunuza gitmedi mi?" Hickman'ın sesi yumuşaktı ve elindeki bowie bıçağı ile oynuyordu.

"Kesin," dedi Flynn, kızgın kızgın Hickman'a bakarak. Yüzü, dişi ağrıyan bir ayının ki gibi ekşi idi. Belânın kokusunu almıştı. Radigan bunu farketmişti, iyi bir kanun adamı olduğundan olayı daha başlamadan önlemek arzusunda idi.

Coker kapıya geldi ve iri adama seslendi, "Ross, bayan Foley harekete hazır."

Radigan da onların peşinden dışarı çıktı Flynn ise daha arkadan onları izledi.

Uzun boylu genç bir adam, üzerinde yolculuk elbiseleri olan bir kadının arabadan inmesine yardım ediyordu. Uzun, kestane renkli saçları ve Radigan'a baktığında gördüğü, yeşil renkli gözleri vardı. Genç adam kıza, yaylı arabaya kadar refakat etti ve Ross yanlarına gelince durdular. Ross'un söylediği ne ise genç adamı kızdırmıştı. Kız durmuş onları dinliyordu.

Flynn kararını vermişti. "Sizler burada yerleşmek mi istiyorsunuz?"

Ross yüzünü dönüp ona baktı. "Evet. Sürümüz gelinceye kadar Hansen'in yerini kiraladık. Sonra Vache Creek'e yerleşeceğiz."

Flynn konuşmak için ağzını açtı ise de Radigan ondan önce davrandı. "Pek o kadar kesin konuşmazdım, ben olsam," dedi.

Bütün gözler Radigan'ın üstünde toplandı.

"Neden ?" diye Ross sordu.

"Çünkü O ıskaladı," dedi Radigan sakin bir sesle.

KISIM 2

Rüzgâr kaldırımının üstünde duran bir yaprağı savurdu ve posta arabası katırlarından biri, ağırlığını verdiği ayağını değiştirirken, koşum takımlarındaki çıngırakları oynattı. Radigan'ın üç kelimesi soğuk ve sakin havada sanki asılı kalmış gibiydi. Meydan okunmuş ve hasımlar belli olmuştu.

Kızın, yaylıya yerleşmesine yardım eden genç adam döndü ve sordu, "Ne demek istiyorsunuz ?"

İnce ve yakışıklı bir yüzü vardı. Ama bu yüzün arkasında, Tom'un daha önce de gördüğü gibi, gizli bir vahşet okunuyordu. Bu gibi adamlar sabırsız olurlardı ve sabırsızlık insa-

nın başına belâ açardı; kendi ölümlerine ya da başkalarının ölümlerine sebep olan bir sabırsızlıktı bu.

"İsmim Radigan'dır. R - Bar çiftliği benimdir ve R - Bar Vache Creek'tedir.

"Korkarım ki yalnış anladınız." Bu kez konuşan kızdı. Sesindeki serinkanlılık ve kültürlü ifade, sanki karşısındakinin cahilliğini hoş görüyormuş da onun için tenezzülen konuşuyormuş hissini veriyordu. "Vache Creek boyunda ikiyüzyirmi dönümlük bir arazinin sahibiyiz."

"Vache Creek boyunda," sesinde en ufak bir çekinme ve tolerans bile yoktu, "bir tek çiftlik vardır ve bir tek çiftlik için yer vardır. Ve o çiftliğin sahibi de benim."

Elinin tabii bir hareketi ile eteklerini düzeltti, yüzündeki gülümseme bir az daha genişledi, fakat dudakları bir az daha incelmişti. Gözleri ise soğuk ve içten pazarlıklı idi. "Yanılıyorsunuz efendim, üzgünüm ama ne yapalımki başkalarının arazilerine yerleşenler eninde sonunda araziyi terk zorunda kalırlar. O arazi 1844'den beri benim ailemindir."

"Ve siz tapunuzdan bu kadar emin olduğunuz için, işi garantiye almak üzere adamınızı önden gönderiniz ?"

Ross Wall öne doğru çabuk bir adım attı, "Ne demek istiyorsun ?"

"Ne demek istediğimi pekalâ biliyorsun."

Bu anın tehlikeli adamı Ross idi ve Radigan gözlerini ondan ayırmadı. Kahya bir silâhşordu ve bunu her an kanıtlamaya hazırdı. "Bir silâhşoru önden gönderen bir kişi, tapularına pek güvenmiyor demektir de."

"Bizi itham mı ediyorsun ?"

"Vin Cable buraya zevklenmek için gelmedi. Kâhyama zevkinden ateş etmedi ve bildiğim kadarıyla da ücretini yüksek tutan bir silâhşordu. Kanımca peşin ödenmiş bir garanti idi, böylece tapu hakkında soru soran bir kimse de olmayacaktı ortada."

Flynn söze karıştı. "Tom peşin hüküm vermeden önce bir kez işin temeline baksak. Eğer ellerinde tapu—"

"Tapuları varsa bile, yazıldığı kağıt parçasından daha değerli değildir." Radigan'ın cevabı kesin ve sertti. "Bundan başka Guadalupe Kanyonunda kışın bir tavşanı bile besleyecek ot yoktur ve Vache Creek boyunda bulunan tek otlak benim otlağımdır. R - Bar damgası olmayan bir sığır bile dere boyunda otlayamaz."

Hickman, dar kalçalı ve geniş omuzlu bir adam olup, tek ayağını arkasındaki duvara dayamış, yüzünde alaylı bir tebessüm ile konuşulanları dinliyordu.

Kız tekrar konuştu. "Adım Angelina Foley (Anjelina Fali). Vache Creek boyundaki arazi babamın emlâkinin bir kısmıdır. ve Va-

li Armijo'nun bağış evrakı açık ve seçiktir. Araziyi geliştirdiğinizden hiç kuskum yok." Çantasını açtı, "Yaptıklarınızın bedelini ödemeye hazırım, isterseniz sığırları da satınalabilirim."

"Makul bir teklif," dedi Flynn çabucak, "Ne dersin ha Tom ?"

"Arazi benimdir. Ve de benim olarak kalacak. Tembellik etmeyip Santa Fe de, Armijo bağışlarının hukuki durumlarını öğrenmiş olsaydın, şimdi böyle konuşmazdın."

İlk kez olmak üzere Ross Wall (Ros Woğl) kuşku ile bakındı çevresine. Sonra gözleri Angelina Foley'ye kaydı, onun ne söyleyeceğini merak ediyordu; böyle bir durum verecek bir cevabı olmadığı pek açık idi.

"Bir kadın'a karşı silâh çeker misiniz bay Radigan ? Batı'lıların daha şovalye ruhlu olduklarını sanıyordum."

Radigan'da böyle lâflara pabuç bırakacak surat yoktu. "Oyuna başladığınızda kuralları da kendiniz koydunuz," diye cevapladı, "arazimi elindeki mermi ile yazılmış bir tapu ile almaya kalkışan erkek ya da kadın olsun, tapusunun doğruluğunu konuşmadan çok, başka şeylerle kanıtlamak zorundadır. Ve bir erkek oyununda, kartları elinde tutan bir kadın, erkek gibi muamele göreceğinden, daha başka saygı bekleyemez."

"Hey, buraya bak !" diye Flynn kızgınlık-

la söze karışmak istedi. "Vin Cable ile bu hanımefendi arasındaki ilişkiyi kanıtlayacak hiç bir delil yok elinde. Hiç! Sözünü geri al, anladın mı ?"

Aniden Radigan arkasını döndü ona ve salona yürüdü. Cable'ın cesedi; bilardo masasından alınmış ve kısmen gözüken bir arka odaya taşınmıştı.

Jim Flynn, Radigan'ın arkasından geldi ve onun yanında bara yaslandı. "Bir içki al Tom." sakin bir sesle konuşma gayreti içinde idi.

"Bir tane içtim, Teşekkür."

"Çok kötü ... kış gelirken insanın yerini kaybetmesi."

Radigan, Flynn'a ters ters baktı ise de bir şey söylemedi.

"Senin yerinde olsam bu insanlarla konuşup anlaşmaya çalışırım. Sürüleri yola çıkmış bile."

"Sana ne oldu Jim ? Bölgenin şerif muavini misin yoksa onların avukatı mı ? O arazi benimdir. O topraklar üzerinde yaşadım ve çalıştım, temele dayanan bir mülkiyetim var. Böyle bir blöf'e kanıp arazimi terk edeceğimi sanmıyorsun ya ? Kimin tarafını tutacaksan, iyi düşünüp karar vermen gerek."

Flynn'ın yüzü kızardı. "Ben kanun adamıyım, kanunu uygularım! Bunu pipona koy ve dumanı öyle içine çek!"

"Bana öyle geliyor ki," diye söze karıştı

Hickman, yumuşak bir sesle, "Radigan'ın durumu sağlam. Bildiğimiz kadarıyla dört yıldan beri araziyi kullanıyor. Mülkiyetinin sağlam olduğunu söylüyor. Senin yerinde olsaydım Jim, bunu iyice düşünürdüm."

Hickman'ın karışmasına zaten kızmıştı ama adamın dediğinde de mantık vardı. Diğer taraftan da kendi kendine, böyle insanların bir blöf yapacağı, ya da bu kadar güzel bir kızın sahtekâr olamayacağını söylüyordu. Bunlar kaliteli insanlardı ... daha ilk bakışta anlamıştı bunu. Dürüst kadınlara saygı duyması gerektiğini öğreterek büyütmüşlerdi onu. Tahsili ve akıllı bir kadının hileli bir işe katılması fikrini aklı almıyordu bir türlü. Kaldı ki bu büyüklükteki bir ekip, sağlam bir tapuya sahip olmadan buraya gelir miydi. Bir çok insan gibi kendisi de, para ve iktidara saygı duyardı ve bu yeni gelenlerde, her ikisinin de olduğu açıklıkla belliydi.

"Onun gibi bir kız yalan söylemez." Dedi Flynn.

Radigan'ın gülüşünde neşeden eser yoktu. "Böyle dersen Jim, şimdiye kadar tanıdığın kadınlarla pek talihli imişsin, derim sana."

Kapı açıldı ve Angelina Foley ile yanındaki genç adam birlikte içeri girdiler.

"Sizden tekrar Vache Creek'i tahliye etmenizi rica ediyorum bay Radigan," dedi Angelina.

Yüzünü ona döndürdü. "Biri size yalnış bilgi vermiş bayan. Başınıza nelerin gelebileceğini biliyor musunuz? Guadalupe Kanyonu buranın kuzeyindedir. Bir kenarından diğerine açıklığı altıyüz ilâ binbeşyüz metre arasında değişir. Tabanında ise bu açıklık birkaç yüz metreden fazla değildir ve bu kanyon boyunda hiç bir yerde bir sürü besleyecek ot yoktur.

"Daha kuzeyde ise kanyon çok daha daralır ve kışın aylarca kar altında kalır, bir kez tam üç ay kar altında kalmıştık. Yazın yüksek otlaklarda bir hayli sığır beslenebilir ama kış bastırdı mı, o yükseklerdeki sığırlara bakacak sürücülerin özel surette yetişmesi gerektir ve hiç bir ova sürücüsü, bir kışta gerekeni öğrenip yetişemez. Çok kez denizden ikibuçuk kilometre yüksekte sığır yetiştirmek isteyenlere, herkesin deli dediğini, sorarsanız öğrenirsiniz.

"Size iyi öğüt vermediklerini ve bu mevsimde buraya bir sürü getirmekle hata ettiğinizi belirtmek isterim. Benim öğütüm ise, sürüyü en yakın kaleye ya da rezervasyon'a (1) götürmeniz ve askerler ya da kızılderililer için et alan celeplere satmanız olacaktır. Sonra gelip burada bir kış geçirirsiniz, eğer hâlâ burada sürü yetiştirmek isterseniz, henüz alınmamış bir arazi bulup yerleşirsiniz."

"Arazim Vache Creek'tedir bay Radigan,"

---

(1) ŞALAKO, Sayfa 9 : ASEM Yayını Western serisi.

diye serinkanlılıkla cevapladı kadın, "sizden bu şahitlerin önünde arazimi tahliye etmenizi bir kez daha rica ediyorum. Eğer etmezseniz, korkarımki adamlarım, faaliyetlerine engel olunmasından pek hoşlanmayacaklardır."

"Garip görünen bir husus daha var," dedi Radigan sakin bir sesle, "sonbahar sonunda soğuk bir bölgeye gelirken arazi de bina inşa etmek üzere hiç bir hazırlık dahi yapmamışsınız. Demek ki benim binalarımı biliyordunuz ve işin başından, beni dışarı atıp, onları kullanmayı tasarlamışsınız. Kış süresinin büyük bir kısmında sığırları yemlemek zorunda olduğunuzu bile bile, sürünüzü getirmekten çekinmemişsiniz. Bunda da benim yemlerimi kullanmayı tasarladınız gene değil mi ? Acaba bu nedenle mi Vin Cable önden gelmişti ?"

Jim Flynn çatık kaşlarla Angelina Foley'e baktı, ilk kuşku belirmişti gözlerinde. Önemli bir noktaya parmak basmıştı. Tom ve sığır bölgesinde büyüyen herkes, bu sözdeki manayı anlardı.

Kadın kapıya doğru yavaş yavaş döndü, sonra arkasına bakıp, "Söylediklerimi duydunuz. Tahliye etmeniz için sizden ricada bulundum. sürü gelir gelmez, arazimize yerleşeceğiz."

Kapının kanatları arkalarından kapandı ve salon ile posta arabası istasyonunu bir sessizlik kapladı.

"Burada altı kişi var," dedi Hickman, "ve sürü ile birlikte en azından bir düzüne adam geliyordur. Kanıma göre iyi bir derd aldın başına."

"Bunların bir düzünesine bedel bir adamım var, dünyanın yiyeceği ve bin atımlık cephane. İstedikleri bir döğüş ise, tam yerine geldiler."

Kadehini bir dikişte bitirdi ve kapıya yöneldi. Geri dönmesinin zamanı gelmişti. Tek tük kar atıştırmaya başlamıştı; her ne kadar düşen kar hemen eriyorduysa da, esaslı bir kar yağacağı anlaşılıyordu, zira hava soğuk ve kapalı idi."

Kapıda Hickman'ın seslenmesi üzerine durdu. "Jim," dedi avcı yumuşak bir sesle, "bu işin ardında bir bit yeniği var... Bunlar iyi giyimli ve akıllı bir ekibe benzerler. Güzel atlar, pahalı elbiseler, esaslı eyer takımları. Daha önce bulundukları yerden neye ayrıldılar acaba. Bu kadar paralı insanlar kolay kolay yerlerini terketmezler. Yola düşenler genellikle fakir kişilerdir."

Flynn döndü ve Hickman'a aldırmaksızın, "Cable önden vurulmuştu," dedi, "Cable'a kurşun dolduran her kimse, bu başarısıyla kutlanmalıdır. Ne varki ben meraklı bir adamımdır."

Radigan kısaca olayı, izi ilk gördüğü andan başlayıp sonuna kadar kısaca anlattı. Flynn'in ağzı bir karış açık kalmıştı. Radigan

bir çok şeyleri kısa kestiği halde, kendisi de bir silâhşor olduğundan, olan bitenin detayını anlamakta güçlük çekmiyordu. Çok kişi, bu gibi bir durumda tuzağa düşüp ölürdü fakat Radigan, hasmından daha iyi düşünmüş, daha numaracı davranmış ve daha iyi silâh çekmişti.

"Sana karşı bir kini falan var mıydı ?"

"Hickman ismini söyleyinceye kadar kim olduğunu bile bilmiyordum," diye cevapladı Radigan. Bir an düşündükten sonra, "Jim onların tapularını bir incelesen, yani işler kızışmadan demek istiyorum. Ellerinde sahte bir takım kâğıtları olacağından eminim. Onları bir incelesen."

"Kâğıtlar mı ?"

"Bir miras ya da mülkiyeti gösteren bir şeyleri olacaktır ellerinde. Yoksa düpedüz buraya gelip bir şey göstermeden, bir şeye dayanmadan bir arazinin sahipliğini iddia edemezler ya."

Jim bir anda kendisini aptal gibi hissetti. Öyle ya, birkaç yabancının sözü ile az kalsın bir adamı çiftliğinden kovacaktı. O kâğıtları görmesi gerekti ... ama nasıl okuyacaktı onları. Kendisini huzuru kaçmış ve kapana sıkışmış hissetti. Bu işi kabul etiği zaman, arasıra birkaç sarhoş kızılderili hariç rahat ve sulh içinde geçecek günlerini düşünmüştü — fakat böyle bir şey hiç aklına bile gelmemişti.

Radigan çiftliğin avlusuna geldiğinde John Child elinde fener ile dışarı çıktı. Radigan'ın

tutulmuş ayaklar ile atından inişini seyretti ve ahırın sıcaklığında, eyer takımlarını çıkarıp atı tımar ederken de Radigan'ın anlattıklarını dinledi.

En sonunda, "sert bir ekip," dedi, "kanıma göre bütün bu işleri Harvey Thorpe (Harvi Toğrp) denen adamın başının altından çıkıyor. Kızın üvey kardeşi. Çok konuşmadı ama hep bakıyor ve dinliyordu."

"Ve sürü yolda değil mi ? Kanyonda iken esaslı bir kar yağarsa, sürü yerine hava alırlear."

"Lehimize olan bir nokta. Bu bölgeyi tanımıyorlar ... Ben ufaktan başladım ve yavaş yavaş büyüttüm sürüyü. Sığırların çoğu burada doğdular ve kendi başlarına nasıl ot bulacaklarını öğrendiler."

R - Bar çiftliği hemen hemen San Ysidro'nun kırkiki kilometre kuzeyinde idi. Çevrede birkaç kızılderili köyü olup her birinde de birkaç beyaz adam vardı. Fakat hiç biri Radigan'ı ilgilendirmemişti. Vache Creek'te bulunduğundan beri pek az ziyaretçi gelmişti. Bunların çoğu da gelip geçen gezginlerdi ve hiç birinin Foley ekibi adamı olduğunu sanmıyordu. Parmakla sayılacak kadar az olan bu gezginler de çoğunluk kuzeye Loma Coyote bölgesinde gizlenmeye giden kanun kaçakları idi.

Bu otlağın ne olduğunu Angeline Foley biliyor muydu ? Sert kayalık dağlar, yüksek me-

zalar, saklı vadiler ve havada asılı gibi duran otlaklar, bunlardan haberi var mıydı? Kendi sığırları, bölgenin bu özellikleri nedeniyle hep dağınık otlarlardı. Şimdi ise hepsi kesilmiş ve yığılmış otların yakınında idi. Zaman zaman, arazinin doğal özelliklerinden yararanarak, orada burada tel örgüler germişti. Burada geçirdiği ilk kış mevsimini hemen hemen tamamen eyerde geçirmişti. Rüzgârın karları savurup açtığı otlak yerlerini, karları nerelere yığdığını hep saptamıştı. İllinois'li olduğundan, daha batı'ya gelmeden önce soğuk bölgenin ne olduğunu ve özelliklerini biliyordu. Ondan sonra geçen gezginci yıllarında hem kendi tecrübeleri ve hem de Montana ve Nebraska çiftçileriyle yaptığı konuşmalardan gereken bilgileri öğrenmişti. Bu yeni gelenlerin burada başarılı olabilmeleri için, bu gibi şeyleri öğrenmesi gerekti.

Child titredi. Mezadan gelen rüzgâr soğuktu, gecenin bu saatinde. "Yardımcıya ihtiyacın varsa," diye teklif eti, "yardıma hazır birkaç kişi var."

"Bak John," dedi Radigan, "eğer bu iş silâhlı bir çatışma halini alırsa, durmak zorunda değilsin. Bu benim kavgam ve—"

"Oh kapa çeneni! Burayı tek başına savunamazsın ve bunu sen de pek iyi biliyorsun. Başaracağını bilsem bile gene de seni yalnız bırakmam."

Eve doğru yürürken, "arazinin ne kadarını istiyorlar ?"

"İkibinikiyüz dönüm kadarını. Hepsini bulmak için dört beş yıl sarf etmeleri gerek."

"Peki senin arazin ne kadar, söylediğini hatırlamıyorum."

"Sormadın ki. İki misli kadar, hepsine ihtiyacım yok ama. Zira gelecek sene sürünün bir kısmını satıp sadece genç hayvanları tutmak istiyordum. Hepsi hepsi beş ya da altı bin hayvan beslemeyi düşünüyorum burada."

"Çok ota ihtiyacın var ama."

"Bu kadar otun nerede olduğunu biliyorum, meraklanma."

Eve girince Radigan şaşkınlıkla çevresine bakındı. Ev baştan aşağı temizlenmiş, yerler ovulmuş, pencereler silinmiş ve tencereler pırıl pırıl parlatılmıştı. "Misafir falan mı bekliyorsun John ?"

Child omuzlarını silkeledi, yüzünün ifadesi anlamsızdı. "Bir bekâr kasabaya gidince ne olacağı hiç belli olmaz. Artık evlenmenin zamanı geldi biliyorsun."

"Benim mi ?" Radigan az kaldı küçük dilini yutacaktı şaşkınlığından. "Bak hele sana bu fikri veren ne ? Kaldı ki benimle evlenecek kızı nerede bulabilirim ? Boynuzları olmadıkça ona nasıl muamele edileceğini, neresinden tutulacağını bile bilmem."

Radigan ortalığı araştırıp tepeleme yığıl-

mış bir tencere çörek buldu. "Onlardan uzak durmazsan, yemek yiyemezsin."

"Bana kalırsa," dedi Radigan, "asıl evlenmesi gereken sensin. İhtiyarladıkça titiz oluyorsun, daha doğrusu yıllarca önce evlenmeliydin."

Child'ın söylediğini onu şaşırttı, "yıllarca önce evlenmiştim. Ute'lerin bir gün esir aldıkları bir kızı kaçırıp evlenmiştim, bir Cheyenne kızı idi. Çok güzeldi ve Ute'lerden çok korkmuştu. Onun dilini konuştuğumdan pek rahatlamıştı. Gece olunca birkaç at hazırladım ve kızın bağlarını kestiğim gibi, yallah. Yüzelli kilometre kadar bizi izlediler ama faydası olmadı."

"Sonra ne oldu ?"

"Buranın kuzeyinde bir yerde yaşadık bir süre. Bir oğlumuz oldu. Sonra attan düşüp öldü. Ute'lerin yüzünden. Yolculuk halinde iken bizi bastırdılar. Önce onun kafasına bir kurşun sıktılar. Oğlumla beraber kaçarken, attan düşürdüler onu."

"Kötü."

"Ama birlikte iyi günler geçirmiştik ... bir de kız büyütmüştük. Bizimle birkaç yıl birlikte kaldı, sonra onu Mexico'da bir manastıra verdik. Onüç yaşlarında kadar vardı o zaman."

"Sizin kızınız değildi öyle ise ?"

"Hayır. Ailesini öldürdükleri bir araba kafilesinden almışlardı onu Comanche'ler. Dört

at ile değişmiştim onu. Birkaç yıl manastırda kaldıktan sonra bir İspanyol asılzadesi kadınla birlikte kaldı, taa ki İspanya'ya gitmeye karar verinceye kadar. O gitmek istemedi."

Radigan tabağına yemek koydu ve masaya oturdu. Bu kadar yorgun olduğunun farkına varmamıştı. Uzun ve soğuk bir yolculuktan sonra şimdi odanın sıcaklığı üzerine rehavet vermişti — göz kapakları ağırlaşmaya başladı.

"Peki sonra ne oldu kıza ?"

Child boğazını temizledi ve Radigan başını kaldırıp ona baktı.

"Ne oluyor sana ? diye sordu. "Hasta falan mısın ?"

"Hayır, O kız buraya geliyor da."

"Ne dedin?" Radigan'ın gözleri fal taşı gibi açılmıştı. "Deli misin nesin ? Ortalığın karıştığı bu sırada, silâhlı bir çatışmanın tam ortasında bir kızın işi ne ?"

"Başka nereye gidebilir ki ? Kaldı ki ben ona buraya gelmesini söylediğim zaman, bu kavgadan eser bile yoktu. Şimdi onsekiz yaşında ve benden başka gidecek kimsesi de yok."

Radigan ayağa kalktı, huzuru kaçmış ve sıkılmıştı. "Allah kahretsin John ! Sana ne oldu böyle ? Burası bir kız için iyi bir yer değil, kaldı ki arada bir kan akrabalığı bile yok."

"Görünüşe bakılırsa var gibi. Hep bana mektup yazardı. Her zaman dağlara gelmek isterdi. Galiba sahip olduğu tek baba bendim

onun için, baba olacak halde olmamakla beraber, hep benim yanıma gelmek isterdi. Şimdiye kadar onun şehirde kalmasını sağlayabildim ama artık bir ev idare etmesinin zamanı da geldi galiba."

Radigan'ın canı çok sıkılmıştı. John'u bu işte kınayamazdı fakat bu zamanda bir kız ne yapabilirdi burada ... işleri daha kötüye götürecek bir şey vardıysa o da buydu işte. Hava şartları ne olursa olsun iki kişi dağlarda yaşayabilirdi ama kendilerine bakmak için yeter derecede zorlukla karşılaşmaları varken bir de bir kıza bakmak zorunda kalmaları, akıllı işi değildi doğrusu.

"Belki onu Santa Fe'ye götürebilirim ama," diye itirafta bulundu Child, "benim yanımda kalmak istiyor ve zavallı kız hiç kaba yüzü de görmedi yani."

Radigan ona baktı ve bir az düşündükten sonra gülümsedi. "Bu iş bir kavgadan da beter. Kurtuluşu olmayan bir kavga. Kadınlar hakkında ne biliyoruz ki."

Yemeğini bitirdikten sonra dışarı çıktı. Önce ışığı kıstı ve dışarı çıkıp çevreyi iyice kolaçan etti. Bu duruma göre John'un gitmesi ve kendisinin yalnız kalması gerekiyordu. İki kişi ile bile çok güçken tek başına işler daha da zorlaşacaktı.

Kızın bir an bile çiftlikte kalmasına izin vermeyi düşünmemişti zaten. Bir kızılderili kı-

zın bile kalmasına uygun olmayan bu yerde, manastırda yetişmiş bir kızın kalmasına imkân yoktu. Evde uzun süreli bir savunma olanağı yokken, hareket halinde olmak en iyi döğüş şekli olacaktı. Ancak devamlı hareket halinde oldukça hayatta kalabilme olanağı vardı. Ev'de kısa bir savunma yapıp sonra dağlara çekilmesi gerekecekti.

Döğüşün amacı, düşmanın karşı koyma gücünü kırmak olacaktı. Hareket halinde iken insiyatif kendisinde olacak, istediği zaman ve yerde düşmana gerekli darbeleri vuracaktı. Ama bir kez sabit kaldımı, sonu gelmiş demekti.

Tom'a göre savaş prensibi taarruzdu. Yalnız olmasının, karşısındakilerin üstün sayıda olmasının bir önemi yoktu. Hep hücum etmek gerekti Bu şekilde, kuvvetli bir düşman bile bir yere çakılabilir ve savunma yapmaya zorlanabilirdi.

İşte bu nedenlerle şimdiye kadar çeşitli yerlerde yiyecek ve cephane saklamıştı. Orman ve dağlara çekilmek zorunluğunu çok önceden kestirebildiğinden, her hareketini ona göre hesaplamış, gerekli tedbirleri vaktiyle almıştı. Ve yarın sürüyü daha uzaklardaki vadilere götürmek iyi olacaktı.

İki gün çok sıkı çalıştılar, Sabahın ilk saatlerinden, akşamın geç vakitlerine kadar sert ve yorucu çalışma idi bu. Hava karardıktan

sonra da yatıncaya kadar çeşitli hususlarda plânlar kurdular. Sonra bir gün Jim Flynn çıka geldi.

"Yanlarında tapu kâğıtları var," dedi. "Mülkiyet hakları Vali Armijo'nun yaptığı bağışa dayanarak verilmiş, eski Villasur malikânesinin taksimi sırasında."

"Böyle bir bağış yapmaya hakkı yoktu. Mülkiyet hakkı, üzerine yazılan kâğıtdan daha kıymetli değil Jim."

"Bunu bilemem ama burayı tahliye etmen gerek."

"Hiç bir mahkeme bana tahliye etmemi emretmedi. Mülkiyet hakkım bir mahkeme tarafından kaldırılmadı. Bu insanlar bir blöf yapıyorlar. Bu arazi ne Armijo'nun ve ne de eyaletindi. Bu nedenle başkasına bağış yapma hakkı olamaz; ister inan ister inanma ama beni arazimden çıkarmak için, bundan çok daha fazla şey gerektir."

"Bunu kendimiz hal etmeliyiz," dedi Flynn huzursuz bir şekilde, büyük bir toprak kavgasının başlamasını istemiyorum."

"Öyle ise lütfen benim mülkiyetimde olan bu arazide bulunduğunu unutma. Mahkemeye müracaat etsinler. Mülkiyet hakkının kanıtlanması mahkeme kanlıyla olur, yoksa bir silâhşor kiralayıp, arazinin sahibini öldürmeye çalışmakla olmaz."

"Onların yaptığını bilmiyorsun ki."

"Başka kim olabilir ?" Radigan kapıya doğru döndü. "İçeri gel Jim. İçerde konuşalım." dedi ve ekledi, "Peki ya tahliye etmezsem ne yapacaklar ? Zor mu kullanacaklar ? Sen bir kez de onlarla konuş, sağlam bir davaları olmadığını onlar da biliyorlar."

Flynn inatla eyerinde kaldı. Angelina Foley, Harvey Thorpe gibi insanların kanuni hakları olmadığı bir toprakta hak iddia edeceklerine bir türlü akıl erdiremiyordu. Radigan'ın haksız olduğuna kani idi, inatçılık ediyordu. Mülkiyet haklarına ilişkin olarak mahkemelerde hiç bir işi olmamıştı. Onun işi, kanunu kabadayılara ve silâhşorlara karşı uygulamaktan ibaretti.

Radigan ona döndü, "Jim, onlara kalacağımı ve davalarını mahkemeye götürmeleri gerektiğini söyle."

"Kendinden pek eminsin," dedi Flynn kızgınlıkla, "nesin sen — bir avukat mı ?"

Radigan bu kez ona doğru yürüdü, "Jim, 1825 ile 1828 arasında New Mexico'da üç geçici vali vardı, biri Armijo idi. 1873 de Taos'ta çıkan bir ayaklanmada vali Perez'i öldürdüler. Mukabil kuvvetlerin kumandanı olarak Armijo başarı kazanıp ayaklanmayı bastırınca, kendisini vali ilân etti.

"Ortada dolaşan bir sürü rivayet var bu kadar zaman sonra insan işin doğrusunu anla-

yamaz ama birçok kişi, onun valiyi, kendi arkadaşlarından ve destekleyicilerinden bir çoğunu katlettiğini söylüyor. Mexico hükümetinin adamlarına rüşvet verip kendisinin vali olarak tanımasını da sağladığı biliniyor.

"1844 yılında Lejena onu valilikten attı ise de bir yıl sonra tekrar vali olmayı becerebildi. Santa Fe yolunda giden her arabadan yüksek vergiler alıp çok para topladı milletten.

"Bu arada tapu kayıtlarında da oynayıp, kendisine sadık kalanlara sahip olmadığı toprak bağışları yaptı. Kanıma göre bu Foley denilen kadının tapuları da bu cins bir tapu olup, bizleri kandırmaya çalışıyor."

Flynn aklının almadığı bir konu ile karşı karşıya kalmıştı. Bir sarhoşun, linç etmeye hazırlanmış bir gurubun üstesinden gelebilirdi; birkaç kez de silâhşorlara karşı silâh çekmişti. Bildiği tek kanuni belge, bir tevkif müzakeresinden ibaretti.

"Senin de o kadar bir şeyin varmı ?" diye alay eder gibi sordu, "Senin mülkiyet hakkın nereden geliyor ? Toprağı bu kadar sene kulanmandan mı ?"

Radigan başını sabırla salladı. "Jim, ihtiyacım olan bütün araziye ait, su hakları da dahil kanunî mülkiyetim var, ayrıca da halen mülkiyetimde. Tapum bir tahkikata açıktır. Bu insanlar kasden sahip olduğum topraklara el koymak istiyorlar."

"Beni hiç kınama," dedi Flynn kızgınlıkla, "eğer işler çığırından çıkarsa, bana demedi deme."

Tom Radigan iri ellerini kalçalarına dayadı. "Kınamam seni Jim, ama onlara bu topraklardan uzak durmaları gerektiğini söylemeni öğütlerim. Şerif muavini sensin ve bu insanlar kanunsuz davranışlarda bulunmak üzereler."

Flynn'in yüzü hırsından kararmıştı, "İşimi bana söyleme. Ben işimi senden iyi bilirim ve gerekeni de yapmasını."

"Kanunu bana karşı uygulamakta pek hazır gibi görünüyorsun," diye Radigan cevapladı. "Halbuki haklı olan tek kişi benim."

"Bundan pek emin değilim," diyen Flynn atının başını çevirip uzaklaştı. Bir kez bile arkasına bakmadan kasabaya giden yolu tuttu. Uzun ve karanlıkta yapılacak bir yolculuk olacaktı bu.

Çiftliğin üç kilometre kadar aşağısında Vache Creek kanyonlarına bakan, kanyon duvarından dışarı doğru çıkmış muazzam bir burun vardı. Sanki elle yapılmış büyük bir gözetleme kulesi gibi duruyordu. Tom bu burunun üstüne çıkıp yerini aldı. Gündüzleri insan kanyonu kilometrelerce aşağıya kadar görebiliyordu; geceleri ise daha çok uzaklardan gelenlerin sesini duyma olanağı vardı. Zira temiz

ve açık dağ havası sesleri kilometrelerce uzaklara taşıyabiliyordu.

Çiftliğe gelen başka yollar da vardı tabii. Arkasında, Rio Puerco'dan gelen ve Nacimientos'ları aşan bir yol vardı örneğin, fakat bu belli belirsiz bir yol olup, kızılderililerden başkaları tarafından bilinen bir yol değildi. Sonra su kuyularından Cebolla'ya giden doğu yolu vardı, sonra tam karşısındaki mezanın ucundan dolaşıp gelen yol vardı. Fakat bu yolları bilme olanağı, hasımları için pek azdı.

Gece yarısı nöbeti John Child'a bıraktı ve sabah olunca, çabuk bir kahvaltı yaptıktan sonra eyere atlamıştı. "Kızın gelmesi gerek bugün," dedi Child, "kanıma göre bugünkü posta arabası ile gelecek. Ben gidip onu karşılayayım, benim gitmem daha iyi olur. Beni tanımadıkları belli."

"Seni hemen tanırlar. İlk görüşte senin kim olduğunu anlarlar. Tehlike bana ait. Onun için sen burada kal ve benim yokluğumda kimsenin gelip buraya yerleşmesine izin verme."

"Tom," dedi Child ve tereddüt etti, "Loma Coyote'te gitmemi ister misin? Ya da dumanla işaret göndereyim mi? Orada iyi ve savaşçı adamlar var."

"Boş ver." dedi Radigan, atını yürüttü sonra dönüp baktı.. "Onlardan birini görürsen, kimlerin orada bulunduğunu anlayıver."

"Stark orada." dedi Child atın arkasından yürürken. "Adam Stark'ı tanırsın. Senin rencerliğin sırasında O da rencer idi. Hani El Paso'daki adamı vurup yola düşen adam. Şimdiye kadar tanıdığım en iyi tüfek atıcısı."

"İyi adamdır."

Sonbahar güneşi altında San Ysidro sakindi. Atını kasabanın caddesine sürdüğünde öğle olmak üzere idi ve karşılaştığı ilk adam Sam Coker idi. Her ikisi de atlarını bir kaç adım ara ile bağladılar ama Radigan'ın ona aldırdığı bile yoktu. Coker belâ arayan bir adamdı. Belâ arayan kişilerin, çevrede adam ve özellikle bir kalabalık yokken bir şeye davrandıkları pek enderdi.

Hickman soluk deri elbiseleriyle ve elinde şişesiyle bir masada oturuyordu. Radigan onun elinde daima bir şişe tuttuğunu fakat içindeki sıvının ise seviyesini pek değiştirmediğine çok önceden dikkat etmişti.

Oda uzun ve alçak tavanlı olup bina kerpiçten yapılmıştı. Bar, oda uzunluğunun yarısı kadardı ve içerde gelişi güzel konmuş bir kaç masa vardı. Barın arkasında sinek ölülerinin yaptıştığı bir aynadan başka bir süs yoktu odada. Downey bir zamanlar hem posta arabası memuru ve hem de salon sahibi idi. Bir düzineye yakın, mantar maden kasabalarında salon işletmiş, kendi halinde, sert yapılı

bir adam olup, hayale kapılmadan gerçekleri görürdü.

"Araba saat bir civarında mı gelir?" diye sordu Radigan.

"Öyle olması gerek," diyen Downey ona bir şişe açtı. Radigan, onun kendisinden hoşlandığını biliyordu, onun bir adamdan hoşlanabileceği kadar, fakat yeni gelenlerden de iyi para kazandığını tahmin edebiliyordu.

"Bana katılır mısın?" diye teklifte bulundu Hickman, ayaklarını da masadan indirmeyi unutmadı, bunu söylerken, Radigan'ın omuzu üzerinden, o sıra içeri girip bara yanaşan Coker'e baktı.

Radigan kendi şişesini alıp masaya yaklaştı. "İşaretler, sulh işaretleri değil gibime geliyor," diye yorumda bulundu.

Hickman sırıttı. "Duman işaretlerini okuyabilirim." Kapı açıldı iki kişi daha girdi içeri. "İri olanı Barbeau (Barbo). Kendisini boksör diye satıyor. Geçen gece gezginin biri ile kapıştı, herifi az kaldı öldürüyordu. Diğeri ise Bitner (Bitnır)."

Downey getirdiği bir tepsi dolusu yemeği önlerine koyarken Barbeau arkaya dönüp onlara baktı. "Ve mahkûm karnını iyice doyurdu." dedi.

"Ve Balaam'ın eşeği konuştu," dedi Radigan. (İncilden alınmış bir efsanenin sözleri.)

Barbeau hızla döndü ve ona bakarken

Downey güldü, Hickman otuz iki dişini gösterecek şekilde sırıttı. Başka bir masada oturan iki kişi daha güldüler.

"Ne oldu, ne dedi?" diye sordu Barbeau.

Ama olan olmuş, atı alan Üsküdarı geçmişti ve Radigan ona aldırmaksızın yemeğine devam etti. Barbeau ona ve diğerlerine dikkat ile bakıyor, maraza çıkaracak bir bahane arıyordu. Kimse ona aldırmamakta devam etti ve bir dakika kadar sonra o dikkatini gene Radigan üzerinde topladı. "Acaba yediği kadar iyi döğüşebilir mi?" diye sordu.

"Birinin anlaması gerek," diye Coker teklifte bulundu.

Radigan yemeğin zevkini çıkarmaya çalışıyordu ve ağzını yemeğe sürdükten sonra ne kadar acıkmış olduğunu anladı. "Bu kadar acıktığımın farkında değildim," dedi, "Fakat John cevizli çörek yapmış, son iki günden beri çörekten başka bir şey yemedim."

"Savaşçılara ihtiyacın varsa," dedi Hickman, "bu havadisi etrafa yay. Para ile tutabileceğinden daha çok silâhşorun olur. Buradaki bu kötü yemekler karşısında, herkes çörek uğruna rahat silâh çeker." Bardağını doldurduktan sonra da, "Sadece cevizli çörek yemek için doksan, yüz kilometreye at binen kovboylar tanırım."

Barbeau bir içki daha aldıktan sonra arkasını bara dayayıp onlara doğru döndü. Kav-

ga etmek için bahane arıyordu ve kimsenin kendisine aldırış etmemesine sıkılmıştı ve aldığı içkiler kanını alevlemiş, bir kavgaya hazır olduğuna onu ikna etmişti.

Oturduğu masada Radigan'ın gözünden kaçan bir şey yoktu. Yumruk kavgası okulunun eski mezunlarından olup, her oyunu ve numarayı bilirdi. Gözünün ucu ile Coker'in kapıya doğru çekildiğini ve arkasını kestiğini Bitner'in ise tam arkasına doğru kaydığını gördü. Barbeau, geniş omuzlu, kalın kollu, sakalı ve iri elleriyle gerçekten kuvvetli bir adamdı. Kısa ve kalın boynu üzerinde sağlam bir çenesi vardı.

Alçak sesle Radigan, Hickman'a "Sen karışma bu benim kavgam," dedi.

Şaşkın bakışlarla Hickman onu süzdü. "Bir hayli kalabalık," diye yorum yaptı. Sonra ekledi, "her iki elini birleştirip karına doğru girer. Durdurması güçtür."

Barbeau hazırlanmıştı. Radigan ne olacağını anlamak için kitaba bakma gereğinde değildi. Çok sakin bir şekilde oturduğu yerden elindeki bardağa bakıp çevresindekileri kafasında tasnif ediyor, hareket olanaklarını inceliyordu. Bu sırada kapı açıldı ve Angelina Foley içeri girdi.

Doğrudan doğruya Radigan'ın masasına yürüdü ve O da kibarca ayağa kalktı.

"Hele şuna bakın!" diye alayla konuştu Barbeau. "Gerçek bir centilmen."

"Bay Radigan," gözleri, hatırladığından da daha yeşildi. "Kasabada olduğunuzu duyunca ayrılmadan önce sizi görmek istedim. Sizi toprağınızdan çıkarmak zorunda kaldığımız için ne kadar üzüldüğümü belirtmek isterim. Yaptıklarınızın karşılığını size ödememize izin verirseniz... Teklifim hâlâ bakidir."

"Yanılıyorsunuz Bayan Foley. Biri size gene yalnış bilgi vermiş. Tahliye etmiyorum."

"Lütfen!" Parmakları ile koluna dokundu, gözleri pek büyüktü. "Arazinin sahibi benim ve sizin gitmeniz gerekli. Eğer gitmezseniz, adamlarımdan bazılarının sizi zorlamasından korkarım. Sandım ki... siz kasabada iken bir anlaşma yapmamız olanağı bulunabilir."

"Oturmaz mısınız?"

Bir an tereddüt etti, sonra oturdu. Radigan da oturdu ve otururken Coker'in, "Neredeyse beş çayını getirirler." dediğini duydu.

Radigan, Downey'e döndü, "Çay var mı?"

"Çay mı? *Çay ha!...* Hıı... evet, fakat —

"Çay yap bize ve getir olur mu? Ama çok olsun... beş altı litre kadar."

"Beş, altı litre mi? Bu kadar çay ha?"

"Evet, o kadar çay."

Hickman gözlerinde muzip bir pırıltı ile arkasına yaslanıp Radigan'ı incelemeye başladı, fakat Radigan ona bakmadan Angelina'ya

döndü. "Evet, devam edin lütfen, sizi dinliyorum."

"Bir kez daha durumu düşünmenizi... yani demek istiyorum ki tahliye etmeyi... Yaptıklarınızı ve masraflarınızı karşılayacağımı söylemek istiyordum. Biz de en aşağı sizin kadar bu işten üzüntü duyuyoruz."

"Ama ben üzüntü duymuyorum ki," dedi ve kadına gülümsedi. "Hiç de üzülmüyorum ben. Tabii sizin bu kadar yolu yok yere tepmiş olmanıza ne ile karşılaşacağınızı bilmeden gelmenize canım sıkıldı ama elden ne gelir, oldu bir kez. Durumun ne kadar az lehinizde olduğunu gerçekten anlamak istiyorsanız, dava açmanızı öğütlerim."

"Fakat mahkemeler o kadar uzak ki bay Radigan!" Gözlerini açmış dikkatle onu süzüyordu. "Kaldı ki bir dava çok uzun sürer. Gerçekten çok müteessirim fakat bay Thorpe ve benim yola çıkmış üç binden fazla sığırım var, kendiliğinizden gitmezseniz, sizi zorlamak zorunda kalacağız."

"Araziyi biliyor musunuz, hakkında bir bildiğiniz var mı?"

"Henüz görmedim fakat bay Thorpe biliyor. Neden sordunuz?"

"Basitçe şöyle açıklayabilirim: Ben kendiliğimden çekilsem ve sizin yerleşmenize izin versem bile üç bin baş sığırla kışı zaten çıkaramazsınız... yani başınız serbest kalsa ve bir

güçlük çıkaran olmazsa demek istiyorum. Yeterli otlak ve yeterli yem yok. Mülâyim bir kışta insan bin baş ile başarılı olabilir belki."

Radigan'ın bu açık samimiyeti karşısında kadın şaşakalmıştı fakat böyle bir şeye de inanmak istemediği belliydi. "Fakat orada dünyanın en iyi otlaklarının bulunduğunu ve bol su olduğunu duymuştum."

"Hepsi var fakat yeterli değil. Diğer vadilere doğru yol açıp sığırların otlayacakları yer bulmayı umutluyordum ama şimdiki durumda arazinin çoğu sık ormanlık ve uçurumlarla dolu. Belki de sizlerden kurtulmanın en iyi yolu, kenara çekilip araziyi size bırakmak olurdu. Sığır, adam ve at zayiatınız çok olacak hanımefendi."

"Ama siz başarmış görünüyorsunuz. Bu durumda sözlerinize inanmak çok güç bay Radigan."

Kendilerini dinlediklerinin farkında olduğu adamları başıyla işaret etti, "Ayrıca adamlarınızla ne yapacaksınız?" Adamların içine bir az kuşku koymanın zamanı gelmişti. "Sahip olacağınız bir kaç dönüm arazide, iki ya da üç kişiden fazlasına iş yok."

"Dönüm mü?" diye itiraz etti. "Orada kilometrelerce arazi var, yüzlerce dönüm."

Downey çay ile geldi bu sırada. "Hiç bu kadar büyük bir sipariş olmamıştı. İki büyük çaydanlık kullanmak gerekti." dedi.

Radigan en küçük çaydanlığı aldı, kendilerine çay koyduktan sonra sakin bir şekilde tabancasını çekti. "Kalanı onlara servis yap." Radigan tabancasının namlusu ile barda duran üç adamı işaret etti. "Onlara bunu içireceğim. (1)"

Coker'in yüz hatları sertleşti ve elini silâhına doğru yavaşça kaydırırken Radigan'ın tabancasının üzerine çevrildiğini gördü. "Haydi içmeye başla, Barbeau sen de."

"İçersem Allah belâmı versin!"

Radigan'ın tabancası hafifçe doğruldu. "Beş çayını sen istedin, işte önünde. Ya içmeye başla ya da ben ateşe başlayacağım."

Hickman ağzı kulaklarına varıncaya kadar gülmeye başlamıştı. Şaşırmış olan Angelina sadece bir Radigan'a bir de adamlarına bakıyor, sanki gördüklerine inanamıyordu, şoke olmuştu.

"Üç sayıncaya kadar içmeye başlamazsanız," dedi Radigan doğal bir ifade ile, "her birinizin bir kolunu kıracağım."

Yumuşak bir hareketle ayağa kalktı ve Angelina ile kapıyı göz altında tutacak şekilde adamlara doğru yürüdü.

"Sırf bunun için seni öldürürüm!" diye Barbeau bağırdı.

---

(1) Çay içmek o zaman batı'da kadınlara özgü bir davranıştı.

"Belki — ama sayıları şimdiden azaltmaya başlayabilirim, burada. Çayistemiştin, işte önünde haydi, durma iç."

Coker bardağını yere attı. "İçersem Allah canımı alsın!" diye bağırdı ve tabancasının kabzasını yakaladı.

Radigan'ın tabanca namlusu bir sağa bir sola savruldu ve Coker, sanki damdan düşmüş gibi yere yıkıldı. "Haydi bakalım çayları için yoksa sizi üst üste yığarım buraya."

Hırsından Angelina Foley bembeyaz olmuştu. "Buraya bak!" diye protesto etti. "Bunu yapamazsın."

"Bir kadına vurmayı sevmem!" dedi.

İstemeksizin yerine oturdu. "Sen... cesaret edemezsin."

"Erkeklerle oyun oynamaya kalkarsan," diye cevapladı kadını, "erkekçe kaidelerle oynarsın."

Altıpatlarını Hickman'ın eline tutuşturdu. "Barbeau deminden beri bir kavga için kaşınıp duruyordu," dedi, "diğerlerini uzak tut emi?"

Barbeau elindeki bardağı hızla barın üstüne vurdu ve arkasını döndü. "Kavga mı?" dedi, *'Benimle döğüşecek misin?'*

Radigan suratına patlattı yumruğu.

Barbeau yerinde sallandı bir kez ve Radigan derhal işe girişti. Barbeau'nun yumruklarını kollayarak girdi ve karnına esaslı bir

yumruk oturttu. Barbeau iyi bir döğüşçü olduğu kadar iyi bir çenebazdı da — önce hasmına ne yapacağını söyleyip böbürlenmeyi umutlarken, Radigan'ın kavgaya bu kadar teşne ve istekli olması karşısında şaşırmıştı. Ayrıca Radigan'ın kuvveti ve yırtıcılığı da aklını karıştırmıştı. Geriledi, fakat Radigan ona hiç fırsat vermeden girdi ve sol, sağ yumrukları biribiri ardından adamın suratında patlatmaya başladı. Barbeau çaresizlik içinde, başını iki eli arasına aldı ve hücum etti.

Kuvvetli bir sağ Radigan'ı sarstı ise de daha sol yumruk yetişmeden geri sıçradı ve tekrar öne bir hamle yapıp Barbeau'nun böbreği üzerine kuvvetli bir darbe indirdi. Ağır adam inledi ve hamle yaparken kollarını yana açıp onu yakalamak istedi. Fakat Radigan kısa bir sağ ile adamın çenesini buldu ve onu olduğu yere mıhladı.

Barbeau kaldırdığı yumrukları arasından Radigan'a baktı. Bu kavga, diğerleri gibi yürümüyordu ve yürüyeceğe de pek benzemiyordu. Yediği sağ, sersemletici bir sağdı ve Radigan serinkanlı ve rahattı, nefesi bile hızlanmamıştı. İlk kez olmak üzere Barbeau dayak yiyebileceğini idrâk etti ve bu düşünce onu kızdırdı. Kollarını yana açıp pervasızca hücum etti, her iki eliyle kuvvetli yumruklar savurarak. Bir kaç dakika karşılıklı yumruklaştılar ve Barbeau, Radigan'ı geriletti. Bitner bağırıp çağıra-

rak Barbeau'ya moral veriyordu ve Barbeau, Radigan'ın artık dayanamayıp, yıkılacağını sanarken, sağ yumruğunun yerine oturduğunu hissetti ve onun yere düşmesine imkân vermek için yavaşladı.

Yavaşladığı anda, Radigan onun suratına vurdu, dudağını patlatmıştı ve adamın üstüne kan akıyordu. Paniğe kapılan Barbeau, Radigan'ın hâlâ önünde durduğunu gördü... adam en esaslı yumruğunu yemiş ve hemen hemen aynı anda, kendisini cevaplamıştı, olacak iş mi idi bu?

Barbeau yeniden saldırdı ama artık içinden döğüşmek arzusu yok olmuştu. Şimdiye kadar bu yumruğu yiyip de ayakta kalan olmamıştı, ama duruma bakılırsa Radigan bundan pek rahatsız olmamıştı. Radigan Michigan'li oduncuların arasında büyümüştü, Texas'a gitmeden önce; yumruk kavgasının alfabesini yük arabacıları, gemiciler ve baltacılar arasında öğrenmişti. 1870 yıllarının kovboyları arasında ise yumruk kavgasını ancak bir kaç kişi bilirdi. Tartışmalar tabanca ile halledilir ve yumruk pek ender kullanılırdı. Barbeau'nun önceki zaferleri, yumruk kavgasını bilmeyen adamlara karşı idi. Halbuki Radigan için yumruk kavgası bir cins hayat şekli idi, tâ çocukluğundan, delikanlılık çağına kadar. Zamanında dayak yemiş ve çok da dayak atmıştı ve Barbeau, karşısına çıkanların meha-

reti yanında bir hiçti, çocuk oyuncağı kalırdı.

Barbeau tekrar saldırdı, kollarını öne alıp Radigan'ı kıstırmak istemişti. Fakat Radigan aniden geri kaydı ve öne eğilmiş olan Barbeau'nun dengesi bozuldu, öne düştü. Yakasını kavrayan Radigan öne uzattığı ayağı üzerinden adamı aşırdı ve yere vurdu.

Barbeau yerden, bulanık gözlerle Radigan'a baktı.

Yavaş yavaş ayağa kalkmaya davrandı, Radigan geri çekilip ona yer açtı. Ayakları üzerine dikilince Radigan bir hamle yaptı ve ağır adamın karnına şiddetle vurdu. Karnı çay ile dolu olan Barbeau geğirdi ve geriledi, nefes almakta güçlük çekiyor ve devamlı yutkunuyordu, ağzından ve burnundan çay suları gelmeye başlamıştı. Tekrar geriledi, mide bulantısı kuvvetlenmeye başlamıştı, elini kaldırıp pes etti. Her tarafı yara bere içinde kalmış, kana bulanmıştı, yenildiğini idrak etti.

Radigan tabancasını alıp kılıfına soktu. Coker yerde oturmuş iki eliyle başını tutuyordu.

"Belâ aramıyorum," dedi Radigan, "ama belâdan da kaçmam."

Angelina Foley'ye döndü. Kadının yüzü bembeyazdı ve gözlerinden ateş püskürüyordu.

"Vache Creek bölgesinin ne menem bir yer olduğunu idrak ettiğinizden kuşkuluyum,"

dedi, "fakat yanınızda bir adamınızla gelmek isterseniz, Ross Wall örneğin, sığır yetiştiricisi olduğundan, size ne olduğunu kendim gösteririm. Bölgenin büyük kısmı denizden üç bin dörtyüz metre yüksektir ve dünyanın en güzel yeridir. Fakat aynı zamanda dünyanın en sarp, en sert ve en soğuk yeri olup en kârlı arazisidir."

Downey pencerenin yanında idi, "Posta arabası geliyor," dedi.

Radigan şapkasını giydi ve kapıya yürüdü. Parmakları yüzülmüş ve kanamıştı ama kendisini çok iyi hissediyordu. Uzun bir süreden beri ilk kez yumruk kavgası yapmıştı ve birden kışlık odununu ve çitler için gerekli kazıkları hep kendisinin kestiğine memnun oldu. Balta ve hızar gibi hiç bir şey, kişiyi formunda tutmazdı.

Aklına Thorpe geldi. Onunla bir kavga çok farklı olurdu zira Thorpe, Barbeau gibi değildi; modayı izleyen bir delikanlı gibi görünmesine rağmen, omuzları adeleli idi ve sırım gibi olan yüzünde insanı uyarmaya yeterli bir vahşet vardı. Ayrıca ilk karşılaştıklarında adamın elindeki yara izlerine de dikkat etmişti.

Arkasında kapının açıldığını hissedince döndü ve Angelina Foley ile göz göze geldi. Kadının bakışları soğuk, meraklı ve ilk kez ol-

mak üzere saygılı idi. "Bana da vurur muydunuz?" diye merakla sordu.

Hayatında bir kadına vurmamıştı şimdiye kadar fakat ona şaşırmış gibi baktı. "Neden olmasın," dedi, "söylediğimi kasdetmiştim."

"Bir centilmen değilsiniz bay Radigan;"

Tebessüm etti. "Hiç bir centilmen sizin karşınızda fırsat sahibi olamaz. Dalga geçersiniz, alay edersiniz belki ağlarsınız. Onu okşar, yalan söyler ve kandırırsınız. Bana ağlayabilir, okşayabilirsiniz ama hepsi o kadar. Beni aldatmaya, kandırmaya kalkın, küçük poponuza elimin izini koyayım."

Kadının gözlerinde meydan okuma vardı. "Hasım olabiliriz, fakat esaslı bir erkeksiniz ve sizden hoşlanıyorum. Bana Gelina diyebilirsiniz. (1)"

"Güzel ve arzu edilen bir kadınsınız," dedi, "fakat size, şuradan şuraya güvenemem. Bu iş bitmeden önce benden, hayatınızda hiç bir erkekten nefret etmediğiniz kadar nefret edeceksiniz, fakat cidden öğütümü dinleyin ve hemen ayrılın buradan. Bu maraza, sahip olduğunuz bütün varlığınızı tüketecek ve sizi hiç bir şeysiz bırakacak."

Kadın gülümsedi. "Yanınızda çalışan bir

---

(1) Bir dostluk gösterisi olarak küçük isimle hitap etmeye izin verilmesi

adamınız var bay Radigan. Benim ise otuz adamım var. Sanırsam kazanacak benim."

Ciddiyetle başını salladı. "Fakat benim için çalışan bir şeyin varlığını unutuyorsunuz. Bir erkeğin sahip olabileceği en tehlikeli müttefik — hava şartları. Yerdeki kar bir metre, iki metre olunca ve yem bulamayınca ne yapacaksınız? sürünüzü ne ile besleyeceksiniz?

Posta arabası gelip durdu ve arkasında getirdiği toz, çevreye yatışmaya başladı, arabanın ve atların üstüne.

Radigan arabacının uyuşmuş ayaklarını zorlukla kıpırdatıp arabadan inmesini seyretti. Soğuk rüzgârdan adamın suratı kıpkırmızı olmuştu. Hickman dışarı çıkmıştı ve Downey gidip arabanın kapısını açtı ve yolcuların inmesine yardım etti. Radigan ağırlığını değiştirdi ve ayağının altında bir tahta gıcırdadı. Arabanın üstünden uzaktaki dağlara baktı, sonra arabadan bir kız çıktı ve birden ortalığı bir sessizlik kapladı. Tom her şeyi beklerdi de bunu beklemezdi.

Küçük, güzel bir bonenin altında kızın gözleri deniz gibi masmavi idi, masum bir çocuk yüzü ve hiç bir elbisenin gizleyemeyeceği vücud hatları kendini belli ediyordu. Merdivenlerden çıkarken nefesi kesilmiş, adeta hipnotize olmuştu bu güzellik karşısında. Kaldırımda duran herkesin de ona baktığının far-

kında idi ve onun da bundan sonsuz bir gurur duyduğu belliydi.

Downey'e bakıp, "R-Bar'dan bay Child ya da bay Radigan'ı arıyorum," dedi.

Downey konuşmak için ağzını açtı ama bir tek kelime bile çıkaramadı. Kadınların pek az olduğu bu memlekette sahip olduğu tecrübe ile böyle olağanüstü bir duruma karşı koyacak kadar hazırlıklı değildi. Gözü faltaşı gibi açılmış, dizlerinin bağı çözülmüş ve dudakları aralık sadece aptal aptal başı ile Radigan'ı işaret edebildi ancak.

Kız ona döndü, iri, mavi gözleri ile onu tepeden tırnağa süzdü. "Siz babam değilsiniz." dedi, "öyle ise bay Radigan olmalısınız."

Gözlerini Radigan'ın arkasında duran Genila Foley'ye kaydırdı. "Bu kadın eşiniz mi?

Radigan güldü. "Hayır, hamfendi, O benim düşmanımdır, Bayan Gelina Foley."

Düşünceli bir ifade ile Gelina'ya baktı. "Benim de düşmanım olsa gerek," dedi, "sizden hoşlandığı belli."

Radigan acele ile, "Gretchen (Gıreçın) — isminiz bu idi değil mi — ata binebilir misiniz?"

"Üzerinde kıl biten her şeye binerim," diye cevapladı, "ama önce elbisemi değiştirmem gerek." Gelina'ya çabuk bir göz attı, herke-

sin duyabileceği bir şekilde fısıldadı, "ondan hoşlanıyor musunuz?"

Gelina'nın yüzü kızardı ve ani bir hareketle eteklerini topladı ve Bitner'in kendisine yardım etmek için beklediği yaylı arabasına yürüdü. Bir daha arkaya bakmaksızın arabayı sürdüler. İçi içini yiyordu. Aman Allah, o sokak süprüntüsü... maskara kılıklı...

Hırsından dudaklarını ısırmaya başladı, farkında olmaksızın. Ne akıl, ne akıl, daha bir çocuktu o. Ama ne vücud vardı kızda, harika. Hep erkeklerin dikkatlerini üstünde toplamaya alışkın bir kişi olarak, o kız arabadan indiğinden beri kimse ona bakmamıştı ve o andan itibaren de Gelina kıskançlığın ne olduğunu anladı.

Kızması için bir neden yoktu, makul olması gerekti. Arkasına yaslandı ve plânlar kurmaya başladı. Derhal harekete geçmeliydiler ve Radigan'ı değil bölgenin dışına, eyalet hudutlarının dışına sürmeliydiler. Daha fazla beklemenin anlamı yoktu. Ne de olsa orada iki kişi vardı ve iki kişi de hem çiftlikte yapılması gerekli işleri yapmayı ve hem de devamlı olarak gözetlemede kalmayı beceremezdi.

Kaşlarını çattı. Radigan kardan söz etmişti. Farkında olmaksızın göğe baktı. Doğru değildi söyledikleri. Burası hiç bir zaman o kadar soğuk olamazdı, burası New Mexico idi.

Bununla beraber havanın kapalı olması onu biraz karamsar yaptı ve nedenini bilmeden üzüntüsünün arttığını duydu. Radigan'ın sözlerini hatırlayarak, Harvey Thorpe'un aklında ne olduğunu, ne plânlar kurduğunu merak etti — zira buraya gelmelerini isteyen ve ısrar eden Harvey Thorpe'un bizzat kendisi idi. Ve Radigan'dan kurtulmaları bir kaç günün işi bile idi.

Bununla beraber Radigan'ın serinkanlılıkla, kolaylıkla ve adeta artistik bir şekilde Barbeau'yu döğüşünü düşünmekten kendisini alamadı. Şimdiye kadar hiç bir kimsenin bu kadar esaslı dövüldüğünü görmemişti. Ve Vin Cable ölmüştü — cesedinde dört mermi deliği vardı.

Harvey'in dediği kadar kolay olacağa benzemiyordu bu iş. Birden içi rahatladı. Ross yanlarında idi.

Gretchen Child, iri yarı, babayani tavırlı bayan Downey ile tanıştığı Downey'lerin evinden geldi. Elbiselerini orada değiştirmişti. Şimdi üstünde gri, binicilik elbisesi vardı. Elbisesinin örtebildiği ve kişinin hayal gücüne fazla mesai yaptıran hatlar, bu elbise ile tamamen meydana dökülmüştü. Rahatsız bir şekilde Radigan, bu kızı olduğundan daha az heyecan verici gösterecek bir elbisenin henüz icad edilmediğine karar verdi.

Sanki Thorpe — Foley belâsı yeterli değilmiş gibi bir de bu çıkmıştı başına.

Ata binmesine yardım etti ise de gerçekte onun böyle bir yardıma ihtiyacı yoktu. Bir bakışta, her ne olursa olsun kızın eyerde, evinde oturur gibi durduğunu gördü.

"Çiftlikte kalamayacaksınız," diye uyardı kızı," güvenli bir yer değil sizin için."

"Size güvenim var," dedi.

Acele ile açıklamak zorunda kaldı. "Onu demek istemedim. O insanlarla çatışma halindeyiz. Sanırsam yakında silâhlar patlayacak."

"Ellerinizi gördüm. Savaş başladı öyle ise?" Ciddî ciddî yüzüne baktı. "Kuvvetliyim, çalışır, iş yaparım ve silâh kullanırım. Gerçekten kuvvetliyim." Kolunu uzattı ve dirseğinden kıvırıp pazısını şişirdi. "Bir yokla bakalım."

KISIM 3

Önce sürü geldi. Radigan'ın, Gretchen Child ile birlikte çiftliğe döndüğünün üçüncü günü, bir düzineye yakın çobanın kışkırtarak sürdüğü, yekpare bir kitle halinde geldi. Sabahın çok erken saatlerinde kanyona getirildikleri ve orada bulunan bir yar içinde geceyi geçirdikten sonra, ertesi günü buraya getirildikleri anlaşılıyordu.

Sürü önde idi ve hızla geldiler. Child'ın çığlığını duyduğunda Radigan, mezadan yuvarlanan kayaların meydana getirdiği gizli bir doğal ağıldaki hayvanlara yem veriyordu.

Onun çığlığı ile birlikte bir de silâh sesi

duyunca, elindeki yabayı yere attığı gibi, koşarak çiftlik evine geldi. Avluya ilk giren sığırı vurdu, fakat duruma bir göz atınca, böyle bir et ve kemik kitlesine bir şey yapılamayacağını farketti ve John'un arkasından eve dalıp, kapının demirini vurdu. Daha henüz pencereye varmamıştı ki bütün avlu sığır ile dolmuştu.

Child, Winchester'inin namlusunu pencerenin pervazına dayadı ve Radigan'a bir göz attı. "Akıllıca bir iş," dedi, "çok akıllı. Dışarı çıkma olanağı yok."

İri bir öküz kapıya dayanmış kımıldayamıyordu, diğerleri de pencerelerin altına o kadar yakındılar ki Radigan olduğu yerden uzanıp, sırtlarını kaşıyabilirdi. Bütün avlu, biribirine yapışırcasına sıkışmış sığır ile doluydu. Onların gerisinde, sağ ve solda, sığırlar gelişi güzel ve serbest bir şekilde duruyorlardı. Ama avludakiler, sürücülerin gerilmiş kementleri ile sımsıkı hapsedilmişlerdi. Kovboyları görme olanağı yoktu. Ya ahırın arkasında ya da başka bir yerde gizlenmişlerdi.

"Hey, evdekiler!" Ses, Ross Wall'un gür sesi idi. "Dışarı çıkmak isterseniz, silâhlarınızı pencereden dışarı atın!"

Child, Radigan'a baktı, fakat o susması için işaret ediyordu. Bir kaç dakika geçti. İlk bir kaç dakikanın şaşkınlığından sonra Gretchen, soğukkanlılıkla ev işlerine döndü ve kısa

bir süre sonra sanki kilometrelerce uzakta bile hiç düşmanları yokmuş gibi, masaya güzel bir sofra kurdu. Bununla beraber Radigan o-onun, ayağına çizme giydiğini ve üstüne de at bindiği zaman kullandığı giysilerini geçirdiğinin farkına vardı — harekete hazırdı.

Wall'un tünelden haberi yoktu, işte şimdi kendilerini kurtaracak olan nesne bu tüneldi. John Child'dan başka kimse bilmezdi bu tüneli. Wall ya da Thorpe'a birilerinin ev hakkında bilgi verdiği ve kapıdan başka çıkışın olmadığını söyledikleri pek açıktı.

Tünel'den başka kurtuluş yolları yoktu ve tünel olmasaydı teslim olmak gerekecekti. Zira sığır sürüsünün avluya doldurulması ile evin içinde hapsolmuşlardı, tıpkı üstlerine bir duvar örülmüşçesine. Sığırları öldürebilirlerdi ama bu onların kendi ölümleri demek olurdu. Zira hasımlarına aradıkları gerekçeyi ve mazereti kendileri sağlamış olacaklardı. Bu durumda hiç kimse, sebepsiz yere öldürülmüş olduklarını söyleyemeyeceklerdi.

"Yemek yemek isterseniz, sofra hazır," dedi Gretchen.

"Sen başla John," dedi Radigan, "otur masaya sen. Ben yemeğimi pencere kenarında yerim."

"Hey, evdekiler!" bağıran gene Ross Wall idi. "Radigan, evde olduğunu biliyorum, kurtulma şansınız yok! Silâhlarını at, gitmenize i-

zin vereceğiz!"

Evi alabilirlerdi fakat, bu mevsimde kendileri oturmak istedikleri için, evi ateşe veremeyeceklerdi. Bu havada açıkta kalmak mesele idi, belki kısa bir süre kalabilirlerdi ama, hepsi o kadar işte... kısa bir süre. Pencereden uzak durarak Radigan durumu bir kez daha gözden geçirdi.

Çok önce Radigan bu gibi olağanüstü durumları dikkate alarak bir takım plânlar yapmıştı, fakat o, belânın Ute kızılderililerinden geleceğini hesaplamıştı. Evini bir savunmaya uygun, adeta bir kale gibi inşa etmişti, gereğinde evden nasıl sıyrılıp çıkabileceğini de plânlamıştı. Burada da, ahırda olduğu gibi, ikinci bir çıkış yolu daha vardı. Ve bu çıkış yolu, bir tünel aracılığı ile mezanın yanında bulunan at ağılığının yakınına, sık çalıların arasına çıkmak olanağından ibaretti. Evden pek uzak değildi çıkış yeri ve mezanın dibindeki bu sık çalılığı aramak pek herkesin aklına gelmezdi. Normal bir göze göre burası, diğer binlerce çalılık yamaçlardan biriydi.

Ayrıca eve arkadan sokulmak da pek mümkün değildi, bu bakımdan da bu kesimi araştıracak bir gerekçe yoktu.

Sığırların gerisinden gelen mırıltıları duydu. Evden bir ses çıkmaması karşısında huzurlarının kaçtığı anlaşılıyordu. Zira konuşmayan bir insan ile pazarlık yapılamazdı.

Gretchen pencereden uzak kalmaya dikkat ederek kahve getirdi. Radigan ona bakıp gülümsedi. "Tam belânın ortasına geldin değil mi? Af edersin."

"Evden çıkacak mıyız?"

"Evet."

"Öyle ise battaniye ve kalın elbiselere ihtiyacımız olacak," dedi. "Gidip hazırlık yapayım."

Giderken arkasından baktı. Durumu kabul edişindeki soğukkanlılığa hayran olmuştu. Tekrar pencereden dışarı baktı... hava kararıncaya kadar beklemeleri gerekti. Zira gündüz ışığında kaçma olanağı daha azdı... her şey pek sakindi. Sürü hâlâ sıkı sıkı ve kapının önünde tutuluyordu.

Ross Wall ateşin yanına çöküp üşümüş ellerini alevlere doğru uzattı. "Orada olmasına orada ama, ne yaptığını merak ediyorum. Dışarı çıkma olanağı yok. Evin yapılmasında çalışmış bir adamla San Ysidro'da konuştum. Bir tek kapısı olduğuna yemin billâh etti. Böyle ufak evler için zaten ikinci bir kapıya gerek yok."

Thorpe ateşin yanına, topukları üzerine oturdu ve bir sigara sarmaya başladı. "Onu evden çıkarmak zorundayız. Yeter yiyeceği varsa bütün kışı orada geçirir sonra."

Wall karamsar gözlerle çevresine bakındı.

Eğer hepsi bu kadarsa, sürüyü bir hafta bile tutamayız elimizde. Hepsi açlıktan kırılır."

"Hepsi bu kadar değil."

Wall geniş omuzlarını paltosunun altında kastı. Gittikçe bu durumdan daha az hoşlanıyordu. Anladığı kadarı ile bu çiftlik, iki kişilik bir çiftlikti ve bir de kar yağmaya başlarsa...

"Adamlardan birkaçına ot aramasını söyleyeyim. Otlak bulmazsak sürüyü buradan götürmemiz gerekecek."

"Benim yaptığımı beğenmiyor musun?"

Ross Wall ağzındaki tütünü yanaklarını şişirerek yuvarladı. "Otlakların çok olduğunu söyledin ve bayan Foley de senin sözüne güvendi. Dediğinin doğru olmasını dilerim."

"Otlak var, merak etme."

Harvey Thorpe yavaş yavaş çevresine bakındı. Masanın önündeki açıklık boşken olduğu kadar büyük görünmüyordu şimdi, kendine güvenmesine rağmen, üzülmekten de alamadı kendisini. Dağlarda otlakların olması gerekti ama nerede? Açılmış ve iyi bir şekilde işaretlenmiş yollar bulacağını umutlamıştı ama bir tek yol bile bulamamışlardı. Hattâ değil bir yol, bir keçi yolu bile görememişlerdi. Görünüşe bakılırsa R-Bar çiftliği bundan ibaretti. Halbuki San Ysidro'dakiler Radigan'ın yüzlerce baş hayvanı olduğunu ve arazinin binlercesini besleyebileceğini söylemişlerdi.

"Pekâlâ," dedi Thorpe sonunda, "bir kaç kişiyi gönder bakalım." Evi bir kez daha gözden geçirdi. "Bacadan duman çıkıyor, geçmekte olan bir ateşin dumanına benzer."

"İyi yapılmış bir ev. Büyük ateşe gerekleri yok."

Hava da gittikçe daha soğuyordu. Ross Wall başını kaldırıp göğe baktı. Kuvvetli, sağlam yapılı ve mensup olduğu ekip için at binen bir adamdı; Angelina'dan gelecek bir emir, her işi yapması için yeterdi. Tam manası ile feodal bir muhafız anlayışında idi; vaktiyle babasına hizmet etmişti, şimdi de kızına hizmet ediyordu ve kızı babasından daha akıllı idi, göğsü gururla kabardı. Babasına kalsaydı Texas'ta kalır ve kazanma şansı olmayan davasını sonuna kadar sürdürürdü. Sürdürür ve sonra da açıkta kalırdı. Halbuki Angelina davayı bırakıp kaçma zamanını iyi kestirmişti, beraberinde de ne götüreceğini bilerek. Hasımları onun sürüsünden çalmışlardı. O da ayrılırken önüne çıkan her hayvanı alıp buraya getirmişti.

Şahsen, Radigan'ın teklifini doğru bulmuştu, satıp gitmeleri en uygun hareket olacaktı, özellikle üzerinde oynanmış damgalar kişinin huzurunu kaçıracak kadar çokken. Sürüyü elde tutmak mutlaka Thorpe'un fikri olmalıydı, bununla beraber Angelina'nın yanında iken fikir sahibi olan kişi pek belli ol-

mazdı. Zira Angelina kendi fikirlerini, başkalarına söylemekte pek usta idi.

Ateşe bir dal sokup karıştırdı. Pek fazla vakitleri yoktu. Radiganı dışarı çıkarmaları gerekti ve mümkünse adam öldürmeden. Bütün yollar denendikten ya da şartlar gerektirdikçe adam öldürmekten kaçınmazdı. Fakat adam öldürmenin kendine özgü bir takım kuralları vardı, ortalığı karıştırmamak için. Kaldı ki Radigan gibi bir adamın bir çok dostu olmalıydı.

Barbeau'yu dayak yerken görmemişti ama adamı sonra görmüştü. İşe neresinden bakılırsa bakılsın Radigan çok artistik, sanatkârane bir sopa atmıştı. Bu sopa Barbeau'yu, sessiz, çok çalışkan bir adam şekline sokmuştu; herifin kabadayılığından ve serkeşliğinden eser bile kalmamıştı. Tahminlerinde yanılmıyorsa ve Radigan'ı anladığı kadarı ile onu çıkarıp, toprağından atmak kolay bir iş olmayacaktı. Coker'in dediği gibi, hızlı ve kesif bir yaylım ateşle hareket ettiklerinde, onu çıkarabileceklerine inanmamıştı — evin içindeki adam akıllı ve kavgacı bir adamdı.

Radigan'ın davranışları da kendisini pek etkilemişti — ne sayı üstünlüğünden çekinmiş ne de kavga fırsatı ayağına geldiğinde bu fırsatı tepmişti. Sert ve kavgacı bir kişi olarak Wall'da hasmında bulunan bu vasıfları farketmiş ve içinden saygı duymuştu ona karşı.

Fakat ne olursa olsun şimdi yapması gereken bir görevi vardı ve bunu yapacaktı. Ancak havanın durumuna üzülüyordu.

Vermont'ta doğmuştu ve küçük yaşta batı'ya gelmesine rağmen, babasının ahırdan üstü karla kaplı olarak sabahları nasıl döndüğünü, evlerin çatılarından uzun buzların sarktığını, hayal meyal hatırlıyordu. O kışlar soğuktu, kişinin iliğine işleyen, solukları kesen bir soğuğu vardı o kışların. O kışlarda insanların soğuktan donup öldüğünü hatırlıyordu. Burası New Mexico idi ve burasını hep sıcak ve hoş bir iklim olarak düşünmüştü. Ve buraya gelinceye kadar da öyle idi. Fakat şimdi çok yüksektelerdi ve havadaki soğuk kokusu, ürkütüyordu Vermont'un kışlarını hatırlayanları.

Thorpe ya da Angelina'nın sahip oldukları her şey bu sürüden ibaretti ve bütün geleceklerı bu sürüye bağlıydı. Arkada bıraktıkları bir avuç yıkıntı ve düşmanlık idi. Ellerindeki çalınmış sürü de tekrar Texas'a dönmelerini yasaklıyordu. Kurtulmalarının tek fırsatı buraya bağlı idi, hızla yerleşmeleri gerekli idi. Bununla beraber hayatları ile kumar oynamaktansa, sürüyü satmayı arzu ederdi.

Ateşe tuttuğu sert, nasırlı ve çatlak derili ellerine baktı. Kırk yaşına gelmişti. Vasi otlakların standardlarına göre artık genç sayılmazdı ve yirmi yıldan beri de Foley çiftli-

ğinde çalışıyordu. Yaşlı adam bir korsandı gerçekte, fakat akıllı bir korsan. Otlakların serbest olduğu ve sığırların kapanın elinde kaldığı bir devrede zengin olmuştu. Ama gene bu devrede pek çok düşman kazanmıştı. Hakkından fazla miktarda toprak elde etmek istemişti.

Angelina babasından daha akıllıca davranmıştı ve daha serinkanlı idi.Angelina'yı da düşünürken üzülüyordu. Çok soğuktu, çok içinden pazarlıklı idi ve güzelliğini, bazı adamların silâh kullanması gibi kullanıyordu. Harvey Thorpe'a gelince ... Ross bu adam hakkında henüz bir karar verememişti. Yaşlı adam Harvey'in beraber oturduğu halası ile evlenmişti. İlk birkaç yıl Harvey ihtiyarın gölgesi gibi idi, yanından hiç ayrılmamıştı. Sonra birden ortadan kaybolmuştu ve bu süre içinde ne yaptığını kimse bilmiyordu. Döndüğünde müthiş bir poker oyuncusu olmuştu ve silâh kullanıyordu. Bir kez Ross onun odasına aniden girdiğinde çıplak vücudunda birkaç mermi yarası görmüştü. Harvey bu hususta hiç bir şey söylememişti.

Çatışma kan davası halini aldığında ihtiyarı öldürmüşlerdi. Ve Harvey vakit kaybetmeden harekete geçmişti. Ross ne olup bittiğini kesin olarak öğrenememişti fakat ihtiyarı öldüren adam, çok kısa mesafeden kendi evinin kapısı önünde delik deşik edilmişti. Ve oğ-

lu evin içinde kaçacak delik ararken Harvey onu da öldürmüştü.

Bunu izleyen bir kaç yıl içinde silâhlı çatışmalar tek tük olmakla beraber, Harvey'in çevresine topladığı adamlar, çiftliğe bakacak kovboylardan çok silâhşorlardı. Ve kazanılma olanağı olmayan bir kavga uğruna verilmiş dikkat ve gayretler yüzünden, çiftlik harap olmaya terk edilmişti. Tabii Harvey'in getirdiği bu adamların yanı sıra kanunsuzluk da gelişmeye başlamıştı. Nihayet bir an geldi ki, olay iki aile arasındaki bir kan davası olmaktan çıkıp, toplumu ilgilendiren bir problem halini aldı. Rencer'ler işi başaramazsa — ki onların karargâhına haber gönderilmişti — toplumun ileri gelenlerinin bir öc komitesini harekete geçirecekleri haberini almışlardı bir gün.

Artık kaçmaktan başka çare kalmamıştı ve kaçarlarken de önlerine çıkan bütün sığırları toplayıp götürmüşlerdi. Ross olanların hiç birini onaylamamıştı ama aldıkları sığırların bazılarının mülkiyeti kesin değildi ve o nedenle, onları toplamakta sakınca görmemişti Ross. Ve işte şimdi buradalardı, karşıdaki sıcak evin içinde, dışarı atılması gereken sert bir adam vardı ve onu evi ateşe vererek dışarı çıkaramayacaklardı.

Isınmış ellerini ateşten çekti ve bir sigara sarmaya başladı. Texas'taki belâ sırasında kavgayı Thorpe'a bırakmış çiftliği korumaya ça-

lışmıştı; yardımcısız ve parasız olarak bu işi başarma olanağı yoktu. Silâhşorlar ortalıkta dolaşır ya da salonlarda içki içip rezalet çıkarırken, su kuyuları ve yalaklar çamurlara bulanmış, sığırlar bataklıklarda boğulmuş, çitler yerlere yıkılmış ve sürüler dağılıp kaybolmuş ya da çalınmıştı.

Yanlarındaki kovboyların sadece ya da altısı iş bilen adamlardı. Gerisi ise silâhşordu, Barbeau, Coker ya da bir cani olduğundan kuşkulandığı Leach (Liğç) gibi silâhşorlardı.

Radigan'ın söylediği bir şey aklına takılmıştı. Adamlarından birisi nakletmişti onun sözünü kendisine gerçekte, galiba Bitner'di. Radigan birkaç kişi ile sığırların burada bakılabileceğini söylemişti. Söylediği doğru ise, belki bu fırsattan yararlanıp bu silâhşorlardan kurtulabilirdi. Ateşe bir az daha sokulup bu ihtimali düşünmeye başladı. Thorpe ile başı derde girmeden bu konuyu nereye kadar götürebilirdi. Zira onları isteyen Thorpe'un bizzat kendisi idi. Her şeyden önce bu Coker'dan kurtulmayı isterdi. Sonra o baş belası Barbeau'dan. En iyi iki adamı onun yüzünden yanından ayrılmıştı.

Ross Wall ayağa kalktı. "Gidip şöyle bir çevreyi kolaçan edeyim," dedi kimseye bakmadan.

Wall giderken Thorpe başını kaldırıp bakmadı. Tam bu sırada Wall'un aklına bir çıkış

yolu gelmişti. Thorpe ile başını derde sokmadan Coker'dan kurtulması olanağı vardı. Evin içindekiler iyi silâh kullanan kişilerdi ve Coker, silâhlar patlamaya başladığı zaman açıkta bir yerde bulunabilirdi.

Sabah olduğunda Angelina Foley yaylı arabası ile kule gibi yükselen buruna gelmiş ve oradan öteye Wall'un gönderdiği at ile gitmişti. Sürü hâlâ kapının önünde sıkışmış durumda idi ve evin bacasından ince bir duman, sabahın sakin ve soğuk havasına yükselip karışıyordu. Wall ve Thorpe onun her iki tarafına oturup bir süre sürüye baktılar. Sığırlardan pek azı ot ve su bulabilmişti. Gerisi huzursuzluk içinde böğürüp duruyordu.

Sabahın soğuk havasında titreyen Gelina kıskançlıkla evden yükselen duman sütununa baktı. Sonra gözlerini evden ayırıp çevresini gözden geçirdi, meraklı ve şaşkın gözlerle, "Harvey," dedi "sen bana burada ot olduğunu söylemiştin, binlerce baş hayvana yetecek kadar ot var demiştin ?„

"Onun bir yerde yüzlerce baş hayvanı var," diye cevapladı Thorpe.

"Çevrede gizli vadiler var, onları bulacağız."

"Aradın mı ?"

"Şimdiye kadar bulamadık," dedi Wall. "Çevreyi aramak üzere iki kişi gönderdim ama bir patika bile bulamadılar şimdiye kadar."

Gelina eve baktı. "Onları çıkaramayacak mıyız ?"

"Çıkarabiliriz," dedi Wall tereddüt ve kuşku ile, "ama Radigan'ı öldürmemiz gerekir. Sonra başımıza istediğimizden çok derd açılır."

"Bu sürünün suya ihtiyacı var," dedi, "çekin onları avludan ve sulamaya götürün. Ben eve gidiyorum."

Evin içinden Radigan atlıların gelip sürüyü sürmeye başladıklarını gördü. Hepsi gittikten sonra Angelina Foley eve doğru yürümeye başladı. Radigan itina ile kapıyı araladı. "Misafir ağırlamaktan daima hoşlanırım," dedi, "inin attan aşağı ve içeri buyurun."

Gelina kapıdan girerken Ross Wall ve Thorpe'da ileri doğru birkaç adım atınca Radigan ayaklarının ucuna bir mermi yerleştirip, "Siz olduğunuz yerde kalın," dedi onların duyacağı kadar yüksek sesle, "kimseyi incitmeye niyetli değiliz."

Elinde Winchester'i ile pencereye yaklaşan John Child'a göz attı.

Odanın ortasında durup çevresine bakındı. Odanın temizliği, tertibi, pırıl pırıl parlayan bakır kapların, güğümlerin intizamı, yerlerin ovulmuş hali ve o sırada batı'daki evler için büyük bir lüks olan ev içindeki su tulumbasının manzarası karşısında şaşırıp kalmış-

tı. Sıcak, dostane ve rahat bir evdi. Bir an Gretchen ile göz göze bakıştılar.

"Oturmaz mısınız?" dedi Gretchen. "Sıcak kahve ikram edeyim size."

Radigan onu, bir ziyaret sofrasına oturtan bir centilmen nezaketi ve ihtimamı içinde oturttu. Gretchen buram buram tüten bir bardak kahve getirdi masaya koydu, kahvenin yanına da bir tabak dolusu çevizli çörek getirmişti. Şömine ateşinin yanında, pazen elbisesi içinde pek genç ve güzel bir kızdı bu Gretchen. Araba ile kasabaya geldiği gün kendisini kızdıran kızdı bu.

"Burada konfor içindesiniz," dedi Radigan'a "gitmek zorunda kalacağınızdan üzüntülüyüm."

"Aaa, biz burasını pek severiz," dedi. demek istediğini anlamaksızın, "ve bu bölgeye alıştık."

"Pek fazla ot görmedim çevrede," diye itirafta bulundu, "halbuki buranın otlak bir bölge olduğunu sanmıştım."

"Umutlandığınızın çoğunu bulamayacaksınız," diye ona garanti verdi.

"Burada çatıya kadar kar yağdığı olmuştur. Bazan hayvanları yemlemek için ahıra kadar tünel açtığımız olmuştur."

İnanmadığı belliydi ama gene de devam etti, "Sizi burada yaşamaya razı edenin kim olduğunu merak ediyorum. Nasıl oldu da bu-

rada çiftlik kurmak geldi aklınıza ? Kanımca bu işte bir bit yeniği var, gözle görünenden daha çok şey var bu işin içinde."

"Arazi benimdir," dedi Gelina, "buraya gelişimizin tek sebebi bu."

"Ona gelince," dedi Radigan ve kahvesinden bir yudum aldı ve acele ile bardağı masaya zor yetiştirdi, dudakları yanmıştı. "Mülkiyet hakkınız Armijo bağışına dayanmakta. Halbuki onun ne böyle bir bağış yapmaya yetkisi vardı ne de bahsettiği toprak kendisinindi. Burası ilk kez İspanya Kralı tarafından alınmış, sonra Meksika hükümetinin ve daha sonra Amerika hükümetinin malı olmuştur.

"Yıllarca işe yaramaz bir arazi olarak kabul edilmiştir, her şeyden ve her yerden uzak olduğu için. Sonra ben geldim, inceledim ve beğendim ve hazineden satın aldım. Bu bölgenin otuzikibin dönümüne ait tapum olduğunu Santa Fe'de öğrenebilirdiniz. Sizin elinizdeki bağışın hiç ama hiç bir değeri yoktur ve babanız bu bağış için ne verdi ise heba olmuştur. Müteessirim fakat söylediklerim bir gerçektir. Mahkemede bir şansınız bile olamaz."

Hiddetinden boğulacak gibi olmasına rağmen soğukkanlılığını korumasını becerdi ve dışından hiç bir şey belli etmedi. Fakat bir anda içinde büyük bir boşluk hissetmişti. Babası bir tek işi doğru yapmasını becerememiş miydi ? Ve Harvey neye bu durumu öğrenme-

mişti ? Otlak arazisinin olmadığını nasıl oldu da anlamamıştı ? Bununla beraber geriye dönmeyecek kadar ileri gitmişti. Evet sürüyü satabilirdi. Fakat sürü ellerinde kalan tek maldı ve böyle büyük bir sürü ile yeni bir bölgeye gelen her kimse otomatikman herkesten saygı görürdü. Evet geri dönüş olanağı yoktu artık.

Radigan'a bakıp gülümsedi. "Bu anlaşmazlığı sulh yoluyla çözümlemek isterdim bay Radigan. Ama davanın bir mahkemeye intikal etmeyeceğine size garanti veririm. Bu dava burada ve şimdi çözümlenecektir."

Kahvesini bitirdi. Bunu beklemekte olan Radigan aniden ayağa kalktı. "Eğer durum böyle ise, boşuna zaman kaybetmeyelim," diye sert bir sesle ve kabaca cevapladı. "Artık konuşacak başka şeyimiz kalmadı. Sürünüzü ve adamlarınızı arazimden çıkarmanız için size bir saat mühlet veriyorum."

Angelina yerinden kımıldamadı. Elinde tutmakta olduğu bardağı masaya koydu ve gülerek Radigan'a baktı. "Hasım olduğumuzdan dolayı üzgünüm," dedi, "halbuki dost olmayı ve dost kalmayı isterdim.'

"Hâlâ dost olabilme olanağınız var," diye teklifte bulundu Gretchen "sürünüzü alıp götürün, kendinize yakında başka bir yer bulun. Sonra gelip bizi ziyaret edin."

"Bizi ?" diye tekrarladı Gelina, "pekalâ,"

ayağa kalktı, "Bay Radigan'a ortak olduğunuzun farkında değildim, ya da..." birinden diğerine manalı manalı baktı, "yoksa sizin de mi mülkiyet hakkınız var ?"

Gretchen'in yüzü sarardı, sonra hırsından kıpkırmızı kesildi. "Böyle bir hakkım yok," diye cevapladı, "sadece babam Tom Radigan'a çok sadıktır, ben de sadık kalmayı umutluyorum."

Angelina kapıya yürüdü. "Sadık kalırsınız," dedi, "bundan hiç kuşkum yok."

Dışarı soğuğa çıktı ve bir dakika kapının önünde durdu, hırsından içi içini yiyordu. Şu — şu bacaksız kız. Sonra atına atladı. Pekalâ öyle ise, Harvey yapacağı şeyi biliyordu. Kararını verdiği halde bile Radigan'ın kıvırcık saçlarının kulaklarını nasıl örttüğü, gözlerindeki derin düşünceli bakışları gözünün önünden gitmiyordu.

Ve bir süre sonra ölecekti... öldürülecekti.

Herneyse. Kendisine kurtulması için bir fırsat verilmişti. Bundan sonra yapılacak bir tek şey kalıyordu geriye. Kendi kendisine bunu tekrarlayıp durdu.

Harvey Thorpe omuzlarını kaldırıp sanki soğuğa karşı koyuyormuşçasına dikildi ve huzursuz bir şekilde göğe baktı. "Başka bir kapı olmadığından emin misin ?"

"İyice bakındım. Sadece bir tek kapı vardı."

"Ne düşünüyorsun Ross?"

Ross eyerde ağırlığını bir tarafa kaydırdı. "Başarabiliriz ama birkaç adam kayıbımız olacak. Arkadan saldırmanın yararı yok. O kayalık yamaçtan inmeye kalkan kimse, delik deşik olur."

Thorpe eve baktı tekrar. Ahıra girip pencerelerden evin içine ateş edebilirlerdi ama pek kolay olacağı benzemiyordu. Görünüşe bakılırsa Radigan uzun süreli bir kuşatmaya hazırlıklı idi. "Vakit geçirmeden işe başlamalıyız." dedi.

"Coker iyi silâh kullanıyor," diye Wall teklif etti. "Coker ve Barbeau'yu pencereleri ateş altında tutacak bir yerde mevziye sokabilirsek, içerisini cehenneme çevirmemiz işten bile değildir."

"Pekalâ," dedi Thorpe ve atının başını çevirirken, "haydi başlayalım,"diye ekledi.

Ross Wall vakit kaybetmeden harekete geçti. Sığır sürüsü dört kişi tarafından daha aşağı kısımlara sürüldü ve başlarına dört kişi nöbetçi bırakıldı, diğerleri de eve ateş edebilecekleri mevzilere girdiler. İkisi ahıra girdi, diğer ikisi ağıla yerleştiler. Henüz ateş başlamamıştı. Coker'i evin sağındaki ağaçlar arasına, Barbeau'yu da soluna yerleştirdi.

Angelina tepeden aşağı inmiş, ateşin yanında bekliyordu. Ellerini ateşe uzatıp, şimdilik ateşin yanında kalmayı tercih eden Bit-

ner'a baktı. "Onu gördün, Ne düşünüyorsun onun hakkında?" diye sordu.

Sert ve alaylı gözleriyle Bitner ona baktı. "Hayatınızda hiç sığır savaşı görmediniz Hem'fendi," dedi. "Duruma bakılırsa, birinci sınıf bir sığır savaşına girmek üzereyiz. İnsan bu savaşların, nerede ve nasıl başladığını bilemediği gibi; nasıl ve ne şekilde biteceğini de bilemez. Evet onu yakından gördüm, karşılaşmasaydım daha iyi olurdu derim. Adam dağlardan inmiş bir ayı kadar savaşçı. Çok kişinin defterini rahatlıkla dürecek gibi, giderken beraberinde de birkaç kişiyi götürecek mezara. Silâh ücreti alıyorum, bunu hak edeceğimden eminim, ham'fendi."

"Ama sadece iki kişi var karşımızda."

"İki çok değil, değil mi ? Ama kale gibi bir yerdeler ve nasıl döğüşeceklerini biliyorlar. "Elindeki dal parçası ile ateşi karıştırdı ve daha fazla odun parçaları atarak ateşi canlandırdı. "İki kişi öyle bir dert açar ki başımıza, bizim gibi iki ekip daha gelse gene baş edemezler. Ve o Radigan denen adam, burasını avucunun içi gibi biliyor, halbuki bizler, iklimin ve arazinin acemisiyiz."

Bir silâh sesi duydular. Ateş eden Coker idi ve barut dumanının onun bulunduğu yerden yükseldiğini gördüler. "Coker," dedi Bitner, "silâh kullanmakta pek acele ediyor."

Birkaç dakika başka bir ses duymadılar ve Angelina yankılayan silâh sesini dinledi, acaba bu seste bir uyarı var mı idi ? Adamlar ölecekti — fakat adamlar daha önce de ölmüşlerdi. Henüz bitirdikleri bir kan davasında bir düzüneden fazlası ölmemiş miydi; yaralanan ve kaybolanların sayısını ise bilmiyordu.

Coker'in attığı mermi bir pencerenin pervazına vurmuş ve derince bir oyuk açmıştı. Evin taş duvarı üzerine çakılmış tahta bir pervazdı bu. Radigan oraya bir göz attı ve bekledi. Acelesi yoktu. Biri, bir hedef gösterinceye kadar ateş etmenin anlamı yoktu.

Verdiği emir gereğince Gretchen üç büyük bohça hazırlıyordu. Çevrede saklanmış battaniye vardı. Şimdi ise her biri, bir yer örtüsü ile birer battaniye alacaklardı. Nerede ve nasıl kamp yapmak zorunda kalacaklarını bilemezlerdi.

Bir mermi camı kırıp tavana gömüldü. John hafifçe yerini değiştirdi ve aniden ateş etti. Barbeau küfür ederek geri çekildi, sanki omuzuna bir alev dokunup yakmıştı, sırtından aşağı doğru akan kanı hissetti. Yarası pek yüzeydeydi ama bir anda içinin donduğunu duydu, bu adamlar ateş etmesini biliyorlardı.

Bütün öğlenden sonra zaman zaman atılan silâhların sesleri duyuldu, her iki taraftan da bir zayiat yoktu. Harvey Thorpe kaya yığınla-

rının arasında bir yere yuvalanmış, huzursuz bir şekilde evi gözlüyordu. Evden dört kezden fazla ateş edilmemişti... ya mermileri azdı, ya da çok dikkatli davranmak istiyorlardı. Barbeau çizilmişti, Coker'in çizmesi topuğunu bir mermi alıp götürmüştü. İki mermi de Wall'un çok tehlikeli bir şekilde yakınına vurmuştu.

Bohçalar hazırlanmış ve tünel kapağının yanına konmuştu. Child tünelden iki kez dışarı çıkmış ve gizli atlara arpa vermişti. Meraklandığından bir süre atların yanında kalmıştı, sonra tekrar gitmişti. Ergeç biri evi kuşatmak için arkaya geçmeyi isteyecekti bunu yaptıkları anda da gizli atları bulacaklardı. Arkada pek öyle esaslı bir gizlenme yeri yoktu ve bu çalılık yerde bulunan bir kişi, aşağıdan pek güzel ve etkili bir şekilde ateşe tutulurdu.

Karanlık bastırınca Radigan dışarı süzüldü ve elinde altıpatları ile, sırtını duvara dayayıp bekledi. Evin yanına sürünerek geleceklerini ve pencerelerin altına gizlenerek, içeriye ateş etmek isteyeceklerinden çok emindi. Bu davetsiz misafirlere karşı hazır olmak istemişti. Sırtı evin duvarına dayalı olarak oturdu ve bekledi.

Hava soğuktu, önceki soğukluğun bir kısmı kadar olmamakla beraber gene soğuktu ve gündüzkü kuruluk gitmiş, hava rutubetlen-

mişti biraz. Hafif bir rüzgâr çamları hışırdattı ve ahırda bir atın yere vuran ayak sesleri duyuldu.

Ahır ve ağılın köşesinde belli belirsiz bir hareket gördü. Sonra bir adam çıktı ortaya, iki büklüm olmuş, çizmesiz ayakları ile koşarak geldi. Radigan ayağa kalktı, elbiselerinin koyu rengi, evin koyu rengi ile karışmış olduğundan fark bile edilmiyordu. Adam sessizce koşarak geldi ve burnunun ucuna kadar yaklaştığı halde Radigan'ı görmedi. Gördüğü zaman ise iş işten geçmiş, çok geç kalmıştı. Namlu hızla aşağı inerken adamı kulağının arkasında yakaladı. Adam irkildi doğrulmaya çalışırken Radigan kabzayı herifin kafasına bir kez daha indirdi. Yere doğru yığıldı ve olduğu yerde kaldı. Her kovboy'un kementle yakalanan sığırların ayaklarını bağlamak için kullanmak üzere yanında taşıdığı deri iplerle adamı bir güzel paket bağlar gibi bağladı, sonra adamın çorabını çekip çıkardı ve çorabın tamamını ağzına sokup, adamın ağzını tıkadı.

Adam inledi ve kımıldamak istedi. Radigan eğilip adamın kulağına, "Sen bir az dinlen," diye bir baba öğütü fısıldadı, "çok kımıldanıp kendini yorman sıhhatine zarar verebilir. Kımıldamaz, uslu uslu oturursan belki bir daha kafana vurmam."

Yavaş yavaş bir saat geçti, hiç bir şey olmadı. Sonra ikinci bir adam ahırdan yola çık-

tı ve Radigan onun da geldiğini gördü. Hızla ve acele ile geldi ve yerde yatan adam onun gelişini duymuş olmalı ki arkadaşını uyarmak için yüksek sesle inledi. Adam kayarak durdu ve silâhı doğruldu. Radigan tek dizi üzerine çöktü ve adam ateş ettiği anda da Radigan onu cevapladı ve yere yatıp iki kez yuvarlanmak suretiyle yer değiştirdi. Başının üstünde vızıldayan mermiler duvara ve kapının tahtalarına çarptı.

"Bir kez daha öyle yap," dedi Radigan bağlı adama, " kendi arkadaşların tarafından vurulursun."

Ağır ağır bir saat daha geçti sonra Radigan kapıya doğru emekliyerek gitti ve kapıya, önceden kararlaştırdıkları işaretle vurdu.

Anında Gretchen yanında bitti. "Tom, Tom, yaralı mısın ?"

"Sadece karnım aç."

"Birini şişledin," dedi Child, "vurulduğunu gördüm."

"Birini de esir edip bağladım."

Radigan masaya oturdu ve karanlıkta kahvesini içti. Masada yemek vardı, bunu yedikten sonra son bardak kahvesini eline aldı ve diğer elinde bir cevizli çörek ile, bir pencereye yanaşıp dışarıya baktı.

"Pekalâ," dedi sonunda, "gitmenin zamanı geldi."

Atların yanına geldiklerinde yıldızlar çıkmıştı. Eyerleri vurmak sadece bir dakikalarını aldı. Ellerindeki yükleri hayvana yükledikten sonra, atları yedekleyip yamacı çıktılar ve ormana girdiler, Birkaç dakikaya kadar görünmeden çıkıp çıkmadıklarını anlayacaklardı.

Yol mezanın duvarı dibinden gidiyordu, Child en önde ve Radigan da en arkada olmak üzere ağaçlar arasında gidip, evden uzaklaştılar. Dörtyüz metre kadar uzaklaştıktan sonra atlara bindiler.

Kimsede konuşmak isteği yoktu. Arkalarında çiftlik evinin sıcak ve rahat havasını bırakmışlardı, önlerinde ise orman, gece ve soğuk günler bekliyordu onları. Tekrar bir çatının altında kimbilir ne zaman yatma olanağına kavuşacaklardı — eğer böyle bir olanağa kavuşabileceklerse.

Batıya doğru at bindiler ... ve bu yörede bir tek yol izi bile yoktu. Ormanın koyu karanlığına at bindiler ve sadece arasıra tepelerindeki yıldızları görebiliyorlardı. Hava soğuktu ... yüksek zirvelerden gelen soğuk bir rüzgâr çam ağaçlarını kımıldatıyor, garip sesler çıkartıyor ve ortalığı buz gibi donduruyordu.

Tom Radigan öne geçti, zira şimdi gittikleri yeri yalnız kendisi biliyordu. Yerde ne bir iz ne bir yol vardı, bütün arazi nirengileri sanki gizli bir kuvvet tarafından kaybedilmiş

gibi, karanlık içine gömülmüştü. Dağın yamacını izliyorlardı ve Radigan sanki esrarengiz kuvvetler tarafından yönetiliyormuş gibi, ormandaki açıklıkları buluyor ve yollarına devam edebiliyorlardı.

Arkalarından bir ses duyulmuyordu. Hasımları her halde sabahın olmasını beklemeye karar vermiş olmalıydılar. İki adam hücuma geçmiş ve ikiside kaybolmuştu, birinin öldüğü muhakkaktı ama ya diğerine ne olmuştu da kaybolmuştu. Sessizlik içinde, karanlık evi gözetliyor olmalıydılar, merak, endişe ve kızgınlıkla.

Evin boş olduğunu ne kadar süre sonra anlayabileceklerdi acaba ? Saatler sonra belki de. Geçen her dakika kendi leyhlerine olan bir nokta idi. Bu dağlarda kendilerini bulmak için çok uzun bir zamana ihtiyaçları olduğunu biliyordu Tom — ya da eskaza karşılaşma olmazsa, kendilerini yıllarca arasalar gene bulamazlardı. Bir kaza olması ihtimalini de dikkate almıştı Tom.

Evde de karşı koyabilirlerdi, fakat bir kez gizli atların yeri bulundu mu, sonuna kadar evde hapis kalacaklardı zira başka bir kaçış olanağı ve ihtimali kalmayacaktı kendileri için. Düşman tarafından kıstırılıp kalmaktansa daima hareketli olabilmek çok daha iyi idi. Kaçmak için geri çekilmemişti. İstediği zaman hücum edebilme olanağını elinde tutabilmek

için geri çekilmişti, şimdilik kaydı ile. Artık savaş başlamıştı, konuşmak, anlaşmak olanağı kalkmıştı ortadan. Çatışmadan kaçınmak için gösterilen gayretler mazi olmuştu, iş işten geçmişti. Bir kişi ölmüştü bile.

Böylece bir saat gittiler. Ormandan çıktılar, şimdi önlerinde vasi bir yamaç vardı, orada burada tek tük ağaçlar vardı. Meza kitlesi sağlarında kalmak üzere batıya doğru gidiyorlardı. Rüzgarla arkadaşlık ederek, arasıra karşılaştıkları çam ağaçlarının nöbet tuttuğu yamaçta ses çıkarmadan yollarına devam ettiler. Radigan bir kez durup, diğerlerinin yanına gelmesini bekledi.

"Nasıl gidiyor ?" diye Gretchen'e sordu.

"İyi Tom. İstersen bütün gece ve gündüz devam ederim."

"Aslan kız."

John'un hiç sesi çıkmıyordu. Ay çıkmış ve yıldızlar sanki solmuştu. Sadece ufukta bulutlar vardı.

"Kuzeye dönüyoruz," dedi Radigan, eliyle batı ve güney yönlerini tarayarak. "Bu mezaların meydana getirdiği hattı görüyor musunuz ? Sanki savaş düzenine girmiş harp gemilerine benziyor. Kuzeye giden yolumuzu işaretliyorlar. Nacimiento Zirvesinin güneyinde bir yerde konaklayabileceğimizi sanıyorum."

Kuş uçuşu yedi ya da sekiz kilometreden fazla bir yol gitmemişlerdi, gerçekte ise bunun

üç dört misli yol gitmişlerdi. Uzakta bir kule gibi yükselen zirveyi klavuz olarak alıp kuzeye yöneldiler, yol ve iz olmayan bir arazide birerle kolda gidiyorlardı. Zaman zaman ormana giriyorlarsa da yolun büyük bir kısmı ardıç ve çalılarla kaplı uzun ve dik yamaçlardan geçiyordu.

Arazinin Radigan ve Child için yabancı olması nedeniyle yavaş gidiyorlardı. Her ne kadar Radigan ve Child bu arazide gündüz gözü ile at sürmüşlerse de, hiç bir şey gece, gündüz göründüğü gibi görünmez ve hatırladıkları kadarıyla da belli nirengiler yoktu bu kesimlerde. Kaldı ki kendi normal faaliyet alanları dağın öbür yamacında, çiftliğin doğusunda toplanmıştı genellikle. O nedenle bu kesimi tanımamakta haklı olabilirlerdi. Sol kısımda arazi Rio Puerco'ya doğru dik bir yamaçla iniyordu ve burası R — Bar çiftliğinin hudutlarından çok dışarıda idi ve sürüden kaçan sığırlar genellikle buralara gelirdi.

Hava sakindi. Radigan bir kaç kez durmuş ve takip edilip edilmediklerini anlamak için ortalığı dinlemişti. Rüzgârın sesinden başka bir ses yoktu.

Yamaçta giderken birden önlerinde ardıçla dolu büyük bir çukur belirdi. Ardıçların at nalını andıran şekillerinin ortasında büyük kaya yığınları ile rüzgâr tutmayan bir oyuk ve

hafif hafif akan bir su vardı. Radigan gemleri kastı. "Burada dinlenip bir kahve içelim."

Atından inerken Child'ın eyerinin çıkardığı gıcırtılar duyuldu. Radigan da atından indi ve ellerini uzatarak Gretchen'in attan inmesine yardım etti. Kız aşağı inerken, bileğini tutan elin şaşırtacak kadar kuvvetli olduğunu farketti Radigan.

"Yoruldun mu ?"

"Henüz başladık."

Yağmura rağmen, devrilmiş bir kütüğün altında kuru ağaç kabukları buldular. Keza, kuytu yerlerden topladıkları kuru dalları da getirdiler ve kısa bir süre sonra ufak bir ateş yanmaya başlamıştı. Ateş bir şapka ile örtülebilecek kadar küçük bir şeydi ama kahve yapmaya yeterli idi. Alçak arazide olduklarından ve ardıçlar tarafından da örtüldüğünden bu ufak ateşin görülmesi olanağı pek yoktu.

Radigan karanlık içinde kayboldu, bir az sonra kaynağın yerini bulmuştu. Bir baykuş aniden bir hışırtı ile havalanırken Radigan'ın eli tabancasına gitti ama ne olduğunu anlayınca da kendi kendine güldü. Yere, topukları üzerine çömeldi ve eliyle suyun tadına baktıktan sonra kahve güğümünü doldurdu. Su soğuk ve tatlı idi.

Serçe parmak inceliğinde, taşlar arasından akan bir su idi bu ve yamaçtan aşağı akıp gitmeden önce, ufak bir çukurda toplanıyordu.

Ateşin ışığı atların sağrılarında oynayan gölgeler yapıyor ve parlak eyer takımlarından yansıyordu. Gökte birkaç yıldız göz kırpar gibi parlıyordu. Tom Radigan dizi üstüne yere çöktü ve ateşin üstünden Gretchen'e baktı. Kızın yüzünde bir yorgunluk izi yoktu; bakışları heyecanlı ve gözleri parlaktı. Child ile göz göze geldiler ve Child sırıttı. "Tekrar yollardayız," dedi, "Acaba insan bu yollardan hiç kurtulamaz mı ?"

Oyukta hava soğuk ve rutubetli idi fakat kahve olmuş ve hepsine pek lezzetli gelmişti. Birden neşelendi. Pekalâ mademki döğüş istiyorlardı, karşılarında bu işin acemisini bulmayacaklardı, o Foley ekibine istediklerini vereceklerdi. Vaktiyle kendisi epey barut koklamıştı. Child'a gelince, bu melez ise, insanın olabileceğinden daha çok şey görmüş geçirmiş, adeta kaya gibi sertleşmişti. Bu düz arazi kovboyları saklanacak delik ararken, O hâlâ onların peşinde olacaktı, bundan emindi.

Ateş, garip gölgeler yaparak ardıç kökleri üzerinde dans ediyordu sanki. Yapraklar, rüzgarla hafif hafif kımıldarken Radigan ikinci bardak kahvesini eline aldı ve geleceği düşünmeye başladı. Ama bunu düşünmeye başlar başlamaz da aklına ilk gelen Angelina Foley oldu. Aralarındaki akrabalığın derecesi ne idi acaba ? Üvey kardeş mi ? Yoksa daha

başka bir şey mi ? Ve niçin buraya gelmişlerdi ?

Bu arazide bir hak iddia etme olanağı olabilirdi, bir mahkemede kabul edilmeyecek bir bağış kâğıtları vardı. Fakat bulundukları yerde başarılı olan kimseler genellikle pek yer değiştirmezlerdi. Silâhşorlardan ibaret bir ekibi vardı, kahyası ise her bakımdan becerikli ve kompetan bir adamdı ve üstelik kabadayı idi de. Öyle ise neden yerlerini terk edip buraya gelmişlerdi ? Bu kadar sürüsü olan bir ekibin başı neden derde girerdi ?

Yeterki bulundukları otlaklardan sürülmüş olmasınlar ... ya da başka bir belâya girmiş olmaya görsünler.

Araştırılması gereken bir konu idi bu doğrusu. Fakat şerif muavini Flynn daha işin başlangıcında sağlam bir davranışta bulunsaydı bunların hiç birinin olmasına yol açılmazdı. Ama ne var ki, bu iş artık başlamıştı, nerede ve nasıl biteceği hiç belli olmazdı. Bu gibi kavgaların yıllarca sürdüğü olmuştu: Sutton — Taylor kavgası gibi, Texas'ta ve hâlâ da sona ermemiştir.

Dikkatle ateşi söndürdü ve ateş izlerinin tümünü ortadan kaldırdı. Sönmüş ateş üstüne büyük bir dal parçası yerleştirdi ve sonra dökülmüş yaprakları, bu dalın üstüne eliyle serpişti, sanki kendilinden dökülmüş yapraklar gibi. İyi bir iz sürücüsünün gözünden kaç-

mazdı ama normal bir göz tarafından da pek fark edilmezdi. Bu tarafa gelirlerse, izler onlara bir şey söyleyemezdi. Atlarına binip, Nacimiento Zirvesine doğru yola koyuldular. Eureka Mesa'nın hemen arkasında, Clear Creek çatalında, hava ışırken kamp kurdular.

Çiftlik alanın çevresini kabaca dolaşacak bir şekilde otuz kilometre kadar bir yol gitmişlerdi. Şimdi kamp kurdukları yer gerçekte çiftlikten onbir, oniki kilometre kadar uzakta idi, fakat arkalarında bıraktıkları yol, izlenmesi güç bir yol idi. Bir kere, ilk birkaç kilometreyi tamamen kayalık bir araziden giderek geçmişlerdi ve ayrıca Radigan, sık sık geri dönüp aynı izden gitmek gibi bir takım aldatıcı ve şaşırtıcı oyunlar yapmıştı. Birkaç kez dere içlerinden gitmişler ve zaman zaman ilerde, iyi bildikleri bir yerde buluşmak üzere, ayrı yollardan gitmişlerdi.

Kampları kayalık bir yarda idi ve yıllardan beri akan su kanyon duvarlarında bir takım oyuklar açmış ve daha derinlemesine aşındırarak, bu oyukları su seviyesinin üstünde bırakmıştı. Çalı ve ağaçlarla girişi örtülmüş olan bu oyuklardan birinde kamp kurdular.

"Bizi izleyebileceklerini sanıyor musun? Yoksa, eve yerleşip rahatlarına bakmayı mı tercih edecekler?"

"Rahatlarına bakamayacaklar, zira geri döneceğiz. Onları başka bir yerde olmak isteyecek, böyle bir arzuya kapılacak kadar taciz edeceğiz."

Radigan ayağa kalktı ve tüfeğini aldı. "İlk nöbeti ben alacağım John. Çevreyi de bir gözden geçireyim."

Hava iyice ışımaya başlamıştı. Elinde Winchester'i, yarın ağzına doğru yürüdü. Normal olarak böyle bir yerde durmazdı ama kanyonun gizli bir yer olabileceğini ve iyi bir barınak sağlayacağı kanısına kapılmıştı. Zira ortalık aydınlanmadan böyle gizli bir barınağa ihtiyaçları olacağını hisetmişti. Çevrede ateş yakmak için bol miktarda dal, çalı, çırpı ve odun da vardı. Burasının bulunması da güç bir konu idi ayrıca. Oyuğun önündeki çalılar da, içerideki ışığının, kanyonun karşı duvarına yansıması olanağını önlüyordu. Oyuktan dışarı çıkınca görülmesi mümkün bile değildi. Kanyonun yukarısında ne vardı acaba? Merakla, başını kaldırıp yukarı baktı, sonra bakışlarını indirdi ve nerelere kadar görüş olanağı olduğunu kestirmeye çalıştı.

Çiftlik güney'e doğru onbir kilometre kadar uzakta idi ve Penas Negras'taki sürüsü buradan pek uzakta sayılmazdı. Bu bölgede, güneye uzanan arazinin her karışını iyi bilirdi, keza doğu kesimleri de yabancısı sayılmazdı. Kuzeydeki kanyonlar için anlatılan hikâyeleri

bir kez daha hatırladı. Kanun kaçakları, dejenere olmuş kızılderililer ve hırslı, genç Ute'lerin bulundukları yerlerdi orası.

Evin boş olduğunu anlayıncaya kadar ne kadar zaman geçecek, ne kadar bekleyeceklerdi acaba ? Şimdiye kadar anlamışlar mıydı yoksa ?

Kanyonun ağzına kadar yürüdü, aşağıda evlerden daha büyük kayalar vardı. Kenarları dik olan kanyonun bazı yerlerinde ağaçlar büyümüştü.

Dürbünü ile önce uzaklardan başlayıp sonra yakına doğru gelmek şartı ile, güneye doğru uzanan arazi kesimini büyük bir dikkatle inceledi. Birkaç geyik ve bir ayı gördüğü halde bir tek insan bile görmeyince içi rahatladı. Batı kesimi güzel manzaralı bir yerdi ve orada da hiç bir şey görmedi.

O halde birkaç saat emniyetle istirahat edebilirlerdi. Bu arada da bir takım planlar kurulabilirdi. Uzun süre at binmiş olmalarına rağmen hâlâ çiftliğe vurabilecek bir mesafede idiler ve Radigan, Foley ekibinin sıcak eve yerleşip keyif çatmalarına izin vermek niyetinde değildi. Bir talih eseri olarak, otlaklardaki atları buradan pek uzakta değildi. Bol su ve otun bulunduğu bu dik duvarlı vadi, doğal bir ağıl görevini yapıyordu. Radigan'ın bizzat kendisinin eyere alıştırdığı yirmi iki baş vahşi at vardı orada. Sabahın erken saatlerinde ya-

tıp istirahat ettiler ve Radigan ciddi düşünme olanağı buldu bu arada. Her şeyi en ince detayına kadar düşünmeye alışmıştı. Kışla karşı karşıya kaldıklarına göre ilk ihtiyaçları, sıcak bir barınak bulmaları ve kimsenin bulamayacağı bu barınağı harekât üssü olarak kullanmaları gereği idi.

Bundan başka, kendi durumunu kanun önünde pekleştirecek bir şey daha yapması gerekli idi. Flynn'den bir yardım beklemiyordu, ayrıca Santa Fe'deki yetkililerden de bir şey geleceği yoktu; fakat hakkın kendi tarafında olmasına dikkat etmek gerekti. Onun için her iki tarafa bir müracaat yapıp, olayı kâğıda intikal ettirmekte yarar vardı. Böylece kanun dışı bir davranışta bulunmuş olmayı önlemiş olacaktı; bundan sonra uykuya daldı. Aniden uyandığında kanyonun yavaş yavaş gölgelerle dolduğunu farketti. Ateş çıtırtılar ile yanıyor ve oyuğun içini nefis bir kahve kokusu kaplıyordu. John Child hâlâ uykuda idi.

Radigan oturdu ve başını kaşımaya başladı "Sen uyumadın mı?"

"Sonra uyurum. Her şey kontrol altında. Kanyonun çevresini dolaştım ama bir şey göremedim."

"Nehiri beraber geçecek bir kızsın," dedi, "bunların hepsini manastırda mı öğrendin?"

"Bunları bana John amcam öğretti," diye cevapladı kız, eliyle Child'ı gösterirken. "O da

senin kadar dikkatlidir."

"Bu bir yaşantı tarzıdır. Bazan da hayatta kalabilmenin tek yolu."

Kendisine bir sigara sardı ve ateşten aldığı yanar bir dalla sigarasını yaktı. Soğuk bir gece olacağa benziyordu. "John bana, ailenin kızılderililer tarafından imha edildiğini söylemişti."

"Pek az hatırlıyorum... sanki bütün yaşantımız boyunca batı'ya geliyormuşuz gibi hayal meyal hatırlıyorum, bütün zaman unsurunu kaybetmiş gibiydim. Bazan dünyadaki tek sesin, araba tekerlek sesi olduğunu sanırdım, bir de rüzgârın otlar üzerinde çıkardığı hışırtılı sesi hatırlıyorum.

"Annem ve babam vardı, galiba bir de amcam vardı yanımızda... hatırlaması çok güç. Babamla birlikte dereden su almaya gitmiştik, birden silâh sesleri ve çığlıklar geldi kulağımıza. Çok korkmuştum, babam beni söğüt ağaçlarının altına sakladı ve ne olduğuna bakmaya gitti. Onu çok uzun süre bekledim, sonra aramaya başladım, bu sırada kızılderililer beni gördüler."

"Sana iyi baktılar mı ?"

"Evet! Sarı saçlarımı görünce hepsi pek heyecanlanmışlardı ve bana iyi davrandılar. Çok garip kokuları vardı ve ben de ağlamamak için çok gayret harcadım. Sonra bana iş yaptırdılar fakat iyi davranıyorlardı ve beni

ilk bulan kızılderili de bana kendi kızı gibi muamele ediyordu."

Radigan kanyona doğru yürüdü ve yere düşmüş büyük bir dalı çekerek oyuğun ağzına getirdi. Gece için gerekli olan yakıtı bundan sağlayacaklardı. Sonra da çevreyi dolaşıp bir kucak dolusu kırık dal parçaları getirdi ve ateşin yanına koydu. San Pedro dağının zirvesi batan güneşle sanki altınmış gibi parlamaya başlamıştı. Hava sakin ve açıktı.

Atını eyerledikten sonra oyuğa geldi ve kızın uzattığı bir bardak kahveyi aldı. "Kaybedecek zaman yok," dedi, "hava kararmadan işe başlamak istiyorum."

"Dikkatli ol."

"Pekalâ, meraklanma."

Atının yanına gitti, tüfeğini, eyer kılıfına soktu. Gretchen de peşinden gelmişti. "Tom dikkatli ol."

Altın rekli saçlarından yansıyan bir ışık gözünü aldı.

"Meraklanma," dedi, eyere oturdu ve atın başını çevirip kanyonun aşağısına doğru inmeye başladı.

Bir saat kadar sonra, çiftliğin bir kilometre uzağında kayalık bir zirvenin kenarında oturuyordu; elinde dürbün ile çiftlik evini gözden geçirdi. Evin çevresinde sığır vardı ve ağılda bir at bağlı duruyordu. Bir an sonra,

elinde tüfeği ile bir adamın evden çıktığını gördü. Başkaca bir hareket görülmedi.

Bir az sonra, sığırlar evden uzaklaşınca, kanyondaki kuleye benzer çıkıntılarının dibinde bir ateş yakılmış olduğunu farketti. Ateşin çevresinde birkaç karanlık şekil hareket ediyordu. Sürünün bir kısmı kendi bulunduğu yere kadar dağılmıştı ve Radigan onları düşünceli bir şekilde inceledi. Bir azdırabilirse bu hayvanları ... sadece bir düşünce idi bu.

Karanlık hızla bastırınca bulunduğu yamaçtan aşağı indi ve sürünün arasında dolaşmaya başladı. Sonra vadinin girinti ve çıkıntılarındaki hayvanları yavaş yavaş toplayıp güneye doğru sürmeye başladı. Yavaş yavaş ve dikkatle çalışıyordu, soğuk bir rüzgâr da kendisine yardımcı olmaya başlamıştı. Sürü kuyruğunu rüzgâra vermiş yavaş yavaş güneye doğru kayıyordu. Ateşe altı, yediyüz metre kalınca sürüde ikiyüz kadar sığırın toplanmış olduğunu farketti. Birden tabancasını çekti ve eyerin kaltağı üzerine koyup önünde kımıldaşıp duran hayvanlara baktı, zavallı hayvanlar üşümüşlerdi ve ısınmak için harekete ihtiyaçları vardı ve kendilerine bu hareket sebebini sağlayan adama herhalde müteşekkir kalırlardı. Ateş ettiği anda vahşi bir Texas çığlığını da atmayı unutmadı ve atını sürünün üstüne mahmuzladı. Peşpeşe attığı silâh ve atının hareketi onları ürkütmeye yetmişti, hızlarını

artırmak için de arkalarından bir kaç nağra daha patlattı.

Harekete getirdiği gurup ile ateş arasında daha belki dörtyüz sığır vardı, onların da bu ürkmüş, deli gibi koşan arkadaşlarına katılmaması için bir sebep yoktu.

Ateşin yanından silâh sesleri gelmeye başladı, bir anda ortalık karıştı ve dar vadinin içi sıkışmış hayvan gövdeleri ile doldu, ateşin tam yanında. Bu dar boğazdan kurtulup geçen sığırlar kanyondan aşağı koşmalarına devam ediyorlardı. Evden bağıran bir ses ve arkasından da çarparak kapanan bir kapı sesi duyuldu, nal sesleri izledi bu sesi. Tom atını arkaya döndürdü ve bir anda vadinin karanlıkları içinde kayboldu.

Moloz yığıntılarını izleyerek Cebolla yolunu buldu ve onu izleyerek mezanın üzerine çıktıktan sonra, köyün evlerine doğru yöneldi.

Köyün kenar evlerinin yakınına gelince, havlayan köpeklere aldırmadan gem kastı ve evin kapısı açılınca, "Pedro, ben Radigan." dedi.

Kapı kapandı ve yanına yaklaşan ayak seslerini duydu. "Ne oldu, senor ?"

"Senin siyat at, benimkini burada bırakacağım."

"Gel!"

Pedro ağıla doğru yürüdü ve yağız ata

kement atıp yakaladı. Eyer at değiştirince Radigan, "atımı saklasan iyi olur. Bunlar iyi adam değiller," dedi.

"Yardıma ihtiyacın var mı senor Tom?"

"Hayır, yok."

"Adam var. Lomo Coyote'da işe yarar adamlar var. İyi silâhşor hepsi. İstersen gider haber veririm. Hepsi senin için kavgaya hazırdırlar."

"Hayır, henüz değil."

Güneye doğru at bindi ve San Ysidro'nun yakınında sabah olunca kamp kurdu. Bir saat kadar uyuduktan ve güneş yükseldikten sonra kalktı, atını eyerledikten sonra kasabaya at bindi.

Downey, posta arabası istasyonunun önünü süpürüyordu. Radigan'ı görünce yavaşça belini doğrulttu, "Başın dertte Tom," dedi, duyduğuma göre seni yerinden etmişler."

"Öyle mi duydun ?" Radigan yağız atı direğe bağladı ve doğruldu. Bir banyoya, traşa ve iyi bir yemeğe ihtiyacı vardı. Birden karnının ne kadar aç olduğunu farketti. "Evi ben terk ettim çünkü muhasarada kalmak istemedim."

Flynn binanın köşesini kıvrılıp Radigan'ı görünce olduğu yerde durdu. Dikkatle onu gözden geçirdi şerif muavini ve sonra, "buradan ayrılıyor musun ?"

"Burası benim evim."

"Sana ayrılmanı öğütlerim. Yerini kaybettin, artık seni burada tutacak bir şey kalmadı demektir."

"Demek ki sen de kararını verdin ?"

"Ne demek istiyorsun ?"

"Yani kimin tarafını tutacağını artık biliyorsun"

Flynn'in yüzü değişti, hatları gerildi ve yüzüne kan hücüm etti.

"Sana demiştim önceden. Belâ çıkarmaya kalkarsan seni içeri atarım."

Radigan şerif muavinini dikkatle ölçtü. "Hiç denemeye kalkma Jim Karın ve ailen var. Onları kaybetmek korkusunda olduğun için başının derde girmesini istemiyorsun. Beni içeri atmaya kalktığın gün hepsini kaybedersin."

Jim Flynn dudaklarını ısırdı ve ayağını yavaşça oynattı. Radigan'ın gözlerine baktı ve o anda içinde her şeyin donduğunu hisseti.

Radigan blöf yapmıyordu.

"Beni zorlama Tom," dedi, fakat bunu söylerken bile onu tevkif etmeye davrandığı anda kendisinin öleceğini pekalâ biliyordu.

"Beni sebepsiz yere tevkif etmeye kalktığın anda Jim," diye cevapladı Radigan kısaca, "ölmüş olursun. Bu davada hak benim tarafımda, küçük kırmızı arabanın peşinden giden sensin, yeni olduğu için. Seni atlayıp başka yere müracaat edeceğim Jim."

"Yani ne demek istiyorsun ?"

"Vali ve şerife birer mektup yazdım. Burada olanları onlara anlattım. Tapularım Santa Fe'de kayıtlıdır. Foley ekibini arazimden çıkarmak hariç, bu işe ne surette olursa olsun karışırsan, sen de suçlulara yataklık etme durumuna gireceksin."

Jim Flynn'in birden dili tutulmuştu sanki. Eğer Radigan Vali ve şerife yazmışsa ve dediği gibi de haklı ise, kendi işi bile tehlikeye düşerdi. Aynı zamanda, Vin Cable'ı öldüren adamla silâhlı bir çatışma arzusunda olmadığını da idrak ediverdi birden.

Fakat bu mektup işi kendisine bir çıkış yolu da açmıştı ve bundan yararlanması gerekti. "Pekalâ, bekleyeceğim. Şerif'ten bir haber çıkıncaya kadar. Sonra harekete geçerim, kabahatli sensen peşinden gelip seni tevkif ederim."

Tom Radigan cevap vermedi. Flynn'e ne olduğunu biliyordu ve ona sempati duyuyordu. Sir Francis Bacon ne demişti "karısı ve çocukları olan bir kimse ikbal'e prim veriyor demektir zira bunlar büyük geleceğin unsurlarıdır."

Hiç olmazsa insanı bir kez durdurup düşündürüyorlardı ya.

Radigan içeri girdi ve Downey'in kendisine uzattığı içkiyi aldı.

"Kahvaltı ister misin ?"

"Evet."

"Birini temizlemişsin ha?"

"Galiba."

"Öyle. Bu sabah geleceklerdi. Tom bir kısmı buraya geliyor."

"Onları kahvaltıdan sonra düşünürüm."

Kimseye mektup falan yazmamıştı ama şimdi oturup yazdı. Flynn'e sözünü ettiği mektupları şimdi yazdı ve bir tane de fazla yazdı. Tascosa'daki bir rencer kumandanına idi bu mektup; Foley — Thorpe ekibi hakkında bazı bilgiler soran bir mektuptu bu.

Flynn kapıyı itip içeri girdiğinde Radigan ikinci bardak kahvesine başlamıştı. Doğru Radigan'ın masasına yöneldi.

"Foley ekibi ile döğüş istiyor musun?"

"Geliyorlar mı?"

"Evet, dört ya da beşi bir arada."

Kısaca başını salladı, "Teşekkür Jim." Kalkmaya davranırken nal sesleri duydu ve pencereden bakınca adamların kapı önünde attan indikleri gördü — beş kişi.

"Geç kaldık!" dedi Flynn kızgınlıkla. "Allah kahretsin geç kaldın."

"Her ne ise, zaten bir bardak daha kahve istiyordu canım," dedi ve tekrar yerine oturdu.

Flynn hızla döndü. "Arka kapıdan çıkabilirsin! *Çabuk!*"

"Buradan bir şikâyetim yok."

Flynn ona baktı, konuşmak için ağzını açtı, sonra kapayıp bara yürüdü. "Bana bir içki ver," dedi kaba bir sesle.

Radigan güğümü eline aldı ve kendisine bir bardak kahve doldurdu. İskemlisinin arkasına yaslanıp rahatladı, gözleri kapıda idi.

Kaldırım üzerinde çizme sesleri duyuldu, biri güldü.

Sonra kapı ardına kadar açıldı.

KISIM 4

İçeri giren ilk üç kovboy kendisine yabancı idi ama son giren ikisi Bitner ve Barbeau idi.

Hepsi gülerek, yüksek sesle konuşarak ve kendi varlığından haberdar olmadıkları pek açık olarak bara yaslandılar. Görünüşe bakılırsa, arkadaşlarından birinin ölmüş olması, onları hiç etkilememişti. Radigan hiç kımıldamadan, masasında onları gözlüyordu.

San Ysidro'ya yaptığı bu yolculuk zorunlu idi. Flynn ile konuşup onun davranış şeklini kesinlikle öğrenmesi beklediği gibi bulduğu takdirde de vali ve şerife mektup yazıp durumu bildirmesi gerekli idi. Her ne olursa

olsun, kendi durumunun kanuni olmasını garanti etmeliydi. Mektupların sonucu olarak bir yardım beklemiyordu ama yetkililere resmen haber vermiş ve Flynn'in gerekli yardımı yapmadığını tescil etmişti. Bundan sonrası kendi keyfine kalmış bir şeydi, kendi malını korumak artık kendisine düşen bir şey oluyordu.

Flynn barda kaldı ise de kovboylar sanki onun farkında değillermiş gibi davrandılar. Barbeau eski halini kazanmaya başlamıştı ve Bitner her zamanki gibi sakin, düşünceli tavırlı idi ama Radigan adamın Barbeau'dan daha tehlikeli olduğunu hissediyordu.

Radigan'ın oturduğu yer bir az karanlıktı ve bardan, yüzünün kolaylıkla seçilmesi olanağı pek yoktu. Bunları düşünürken kovboylardan biri bulunduğu tarafa baktı, sonra başını çevirdi fakat tek başına karanlıkta oturan adamın potansiyel tehlikesi karşısında içgüdüsü kendisini uyarmış olmalı ki tekrar başını çevirip baktı. Bir an sonra yanındakinin kulağına bir şeyler fısıldadı, sonra hepsi birden baktılar. Bardaki neşeli konuşma bir anda kesildi. Flynn olduğu yerde doğruldu ve hafifçe onlara doğru döndü birden Bitner, dikkatini Flynn üzerine topladı.

"Hangi taraftasın?" Bitner'in ses tonu olagandı.

"Ben kanunu temsil ediyorum. Belâ istemiyorum burada."

Barbeau güldü.

Tom Radigan yerinden kımıldamadı sadece kahve bardağının yanında duran tütün kesesini yavaşca aldı bir sigara sarmaya başladı. Flynn'in ne yapacağını merak ettiğinden bekleyecekti, fakat silâhlar çekildiği takdirde ilk kez Bitner'i öldürmeye karar vermişti... Bitner bütün gurubun en tehlikeli adamı idi, diğer kovboyların sert ve kabadayı görünmelerine rağmen, en tehlikelisini bertaraf etmek gerekti önce.

Flynn ısrar etti. "Siz delikanlılar içkinizi için ve sonra yolunuza devam edin. Kasabada bir belâ çıkarın, başınıza iş açarım."

"Adamlarımızdan birini öldürdü."

"Belki, ama siz dediğimi duydunuz."

"Bizce bir şey fark etmez," dedi Barbeau, "Buradan gitsen de, kalıp karışmasan da bizim için bir şey farketmez şerif."

"Kalıyorum. Belâ çıkarın ve hapsi boylayın."

"Bizi içeri atar mısın ?" dedi Barbeau.

"Hiç kuşkun olmasın" diye cevapladı Flynn. "Barbeau başka söyleyeceğin bir şey ya da bir itirazın var mı ?"

Barbeau tereddüt etti. İyi silâh kullanırdı ama Flynn buraya her halde havadan zembille inip şerif olmamıştı ve bunu kanıtlayacak

kadar tehlikeyi göze almaya istekli değildi. Bundan başka kasabada belâ çıkarmamak için emir de almışlardı.

Flynn, Barbeau'nun üstüne yürüdü. "Sana söyledim Barbeau, içkini iç ve çek arabanı buradan. Belâ çıkarmaya kalkma."

Barbeau gene tereddüt etti ve Bitner konuştu. "Bırak Barb. Bize de sıra gelecek."

Omuzlarını silkeleyen Barbeau bara döndü ve Downey onun kadeğini doldurdu. Radigan büyük ilgi ile Downey'i gözlemekte idi. Sağ eli devamlı olarak barın altında kalmıştı ve Radigan'ın kanısına göre orada bir av tüfeği hazır beklemekte idi. Radigan tekrar güğümü aldı ve bardağını doldurdu.

Tehlikeli bir durumda olduğunun farkında idi. Kasabanın dışına çıktı mı bir tavşandan farkı kalmayacaktı. Flynn, bölgenin şerif muavini olmasına rağmen açık ve seçik olarak, kasabanın içinde olan herşeye engel olacağını fakat kasabanın dışındakilere karışmayacağını belirtmişti. Radigan adamların dışarı çıkıp, kasabanın çıkış yollarını tutacaklarını ve kendisini bekleyeceklerinden emindi.

Atının markası onların bildiği bir marka değildi. O halde atını tanıyamadıklarından başka bir yerde ahıra konduğundan kuşkulanabilirlerdi. Oturduğu yerde bunları düşünüp bir plân kurmaya çalışıyordu. Kasabanın dışında

bu kadar adama karşı koyması olanağı pek yoktu.

Downey bardan çıkıp yanına geldi. "Daha kahve ister misin Tom?"

"Lütfen."

Kendisinin kasabanın kuzeyinde, çiftliğe giden yol üzerinde beklerlerdi, fakat keza, güney doğuya giden yolda da bekleyen adamların olması muhakkaktı. Kasabanın birbuçuk kilometre kadar dışında, yoldan az açıkta bir uç gibi duran kayalar vardı, bu kayaların, kasabaya bakan yüzünde ise belli belirsiz bir keçi yolu bulunurdu, bilinmedikçe görülmesi mümkün olmayan cinsten bir izdi bu. Ana yoldan ayrılıp, kayaları dolaşarak yükselen ve Pajarito Zirvesine kadar giden bir keçi yolu. Ayrıca zirvenin bu yamacında bulunan bir yar, San Ysidro'nun bulunduğu vadiyi yoldan ayırırdı.

Bir kez kasabadan ayrılıp gidebilse — o yola kadar gidebilse — ve kasabadan uzaklaşmasına bir şey demeseler, bir fırsat kazanmış olurdu. Zira mantıki bekleme yeri o kayalık ucun bulunduğu yerdi.

Sigarasını bitirdi ve kalan kahveyi içti, bu sırada adamlar salondan dışarı çıktılar. Kendisi yalnız kalmıştı. "Teşekkür Jim," dedi.

"Bana teşekkür etme, sadece belâ istemiyorum burada o kadar."

"Pekalâ."

Radigan ayağa kalkıp bara kadar yürüdü ve Downey'ye borcunu ödedi. Adam paraları saymadan aldı ve kasaya koyarken, "Dikkatli ol Tom, seni bekleyecekler," dedi.

Radigan pencereden dışarı baktı. Atlar gitmişti fakat caddenin karşısında bekleyen bir adam bırakmışlardı.

Radigan güldü. "Allah böyle bir gecede zavallı denizcilere acısın!" dedi.

Downey, "Sana bir şey yapamazlar Tom — ama gene de dikkatli ol, senin kelleni istiyor o delikanlılar."

"Bana bir yiyecek paketi hazırlar mısın? Dağlarda birkaç gün geçirmem gerekebilir."

"O kıza bir şey olmadı ya?" diye sordu Downey.

"Hayır, Demir gibi bir kız o. İşin sonuna gelince onu da aramızda göreceğiz, hiç kuşkun olmasın."

Downey komanya paketini hazırlarken Radigan da ceketini giydi. Caddedeki binaları hatırlamaya çalıştı. Sağ tarafta dört, solda da üç bina vardı, arkada da dağınık düzen serpiştirilmiş evler, avlu ve ahırlar vardı. Hansen'in evi solda fakat yoldan bir az uzakta idi. Tam bu sırada aklına ani bir fikir geldi.

"Yakında görüşürüz," deyip kapıya yürüdü ve arkasından dikkatle kapattı. Salondan uzaklaşıyormuş gibi karşıya doğru yürüdü,

sonra aniden dönüp atına atladı ve yağız atı hızla salonun yanından sürüp arkaya dolandı.

Davranışı çok ani ve beklenmeyen bir şeydi. Caddenin karşısındaki gözcü boş bulunmuştu, fakat o da hızla caddeye atıldı. Salonun arkasındaki sokağa geldiğinde, Radigan bu sokağı geçmiş ve başka bir binanın arkasına dalmıştı. Derin bir dere yatağına girdi ve atı orada bir süre sürdükten sonra ormanın içinde yataktan çıktı. Atı yumuşak toprak üzerinde sürdüğünden hiç bir ses çıkarmıyorlardı. Sonra atı doğruca Hansen'nin evine sürdü.

Büyük ve kerpiç, iki katlı eski bir evdi, arkasında söğüt ağaçları ile ağıllar ve bir ahır vardı. Güneş bir hayli yükselmişti ve Radigan atını yola sürdü. Atın kendisine yabancı olduğunu biliyor ve içerde kimsenin olmadığı konusunda kumar oynuyordu. Evi geçti ve arkaya dolandı, söğütlerin altında kuytu bir yer bulup atı çalıların arasına gizleyecek şekilde bağladı.

Eve yaklaşırken içerden, çok güzel soprano bir sesin eski bir aşk şarkısı söylediğini duydu. Kapıda bir an durup dinlendi sonra kapıya vurdu. Esen rüzgâr söğüt dallarını kıpırdattı ve yapraklar hışırdadı. Ses kesildi ve kulağına yaklaşan ayak sesleri geldi. Ayakları üzerindeki ağırlarını değiştirdi ve ayağının

altındaki tahtalar gıcırdadı ve kapı birden ardına kadar açıldı.

Angelina Foley pek açık olarak şaşırmıştı. Radigan şapkasını çıkardı. "Nasılsınız bayan Foley? Ziyaretçi kabul ediyor musunuz?"

Bir an tereddüt etti sonra bir adım geri çekildi. "Buyrun. Beni çok şaşırttınız."

"Adamlarımızdan bazıları kavga hevesinde idi," dedi, sanki havadan bahsedermiş gibi, "ben de onların bir az temiz hava almalarının iyi geleceğini düşündüm." Güldü, "ve bu vesile ile birbirimizi daha iyi tanırız dedim kendi kendime."

"Yani sizi daha iyi tanımak istediğimi mi sanıyorsunuz ?"

"İstemez misiniz ?"

"Bundan pek emin değildim." Eliyle divanı işaret edip. "Buraya gelecek kadar cesursunuz."

"Bundan daha iyi bir yer düşünebilir misiniz ?" Divana oturup rahatça yayıldı. Oturduğu yerden çiftliğe giden yolu görebiliyordu.

"Eğer bir adamın beklemesi gerekli ise, güzel bir kızla konuşarak beklemekten daha iyisi olabilir mi ?"

Kız cevap vermeden bekledi ve Radigan çevresine bakındı. Eski fakat geniş bir yerdi, rahat ve sakin. Bununla beraber bir hayli değişiklik yapılmıştı evde. Pencerelere perdeler asılmış ve büyük bir piyano konmuştu — bir

salon dışında piyano görmeyeli ne kadar olmuştu ?

"Çok güzel söylüyordunuz ? Piyano da çalar mısınız ?"

"Tabi."

"Şimdi de çalar mısınız ?"

"Bay Radigan, benimle konuşacak bir işiniz varsa, lütfen söyleyin? Size piyano çalmaya hiç de niyetli değilim. Ve sizin de böyle bir teklifte bulunmanıza bilmem ne demeli?"

"Burada kaliteli muzik dinlemek pek ender bir olanaktır," diye cevapladı kızı, onun belli sabırsızlığı karşısında Radigan gayet sakindi. "Özellikle eski İtalyan şarkıları hiç bilinmez buralarda."

"O şarkıyı biliyor muydunuz ?" Şaşkınlığı pek seçikti.

"Bizler pek çeşitli yerlerden gelmişizdir," diye cevapladı. Batı'lı erkeklerin arasında, otlak ve sığırların yanısıra, daha pek çok şey bilenlere rastlarsınız. "Durdu ve biraz sonra, "Bayan Gelina, çok merak ediyorum. Buraya neye geldiniz ?"

"Sahip olduğum arazi yüzünden," diye soğuk bir sesle cevapladı. "Başka ne sebep olabilir ki?"

Omuzlarını silkeledi, elindeki şapkasını çevirip oynuyor, bir yandan da söyleyeceğini düşünüyordu. "Merak etmiştim de. Genellikle

iyi çalışan bir çiftliği olan ve sizin ki kadar büyük bir sürüsü olan kimse, bulundukları yeri kolaylıkla terketmezler de. Ayrılmanızın nedenini bu yüzden merak etmiştim; ayrıca sığırlardan çok, iyi silâh kullanmasını bilen bu kadar adam niye yanınızda."

Angelina Foley'in gözü kapıya kaydı. Kendisine arkadaşlık eden Meksika'lı bir aşçı kadın hariç, evde yalnızdı. Aklını hızla çalıştırıp, adamlarından birkaçının dikkatini çekip eve getirecek bir yol bulmaya çalışıyordu. Radigan pek akıllıca davranmış, kendisini en son arayacakları yer olan burasını düşünmüş ve gelmişti. Kaldı ki söylediği her şeydeki mantık, üzüntüsünü bir kat daha arttırıyordu. Bu basit bir sığır çobanı, bir kovboy değildi.

"Valiye mektup yazdım," dedi birden.

Kız olduğu yerde dondu kaldı sanki, *"Ne yaptın? ne?"*

"Valiye bir mektup yazdım," diye tekrarladı. "Beni Santa Fe'de tanırlar, onun için dostlarımın burada olup bitenlerden haberleri olsun istedim."

Korkmuştu. Şimdi başlarının esaslı bir şekilde belâya girdiğini anlamıştı kız. Texas'ın batısına gitmeye hazırlandıklarında Harvey, gidecekleri arazinin sadece tapusuna sahip olmakla kalmadıklarını, fakat araziyi işgal etmiş olan adamın, daha kendileri gelmeden araziden çıkarılmış olacağını söylemişti.

Harvey'in aklında başka bir şeylerin olduğundan kuşkulanmıştı ama bu konu üzerinde ısrarla durmayı o zaman için sakıncalı bulmuştu.

Yer değiştirmeleri zorunlu idi. Babası çiftliği pek kötü idare etmiş, çok para harcamış ve sonu gelmeyen kavgalara girmişti. Kendi süratli karar ve kesin davranışı ve Harvey'in yardımları ile bu umutsuz kan davasını bırakıp New Mexico'ya gelmişlerdi. Arkada bıraktıkları iz, pek güzel bir iz değildi fakat Ross Wall'un gayretleri sayesinde sürüyü uzun ve kuru yolun sonuna, arkada bir takım kovalayanlar bırakarak getirebilmişlerdi — arkada kalanlar ise birer cesetti.

Bu durumda, eğer bir soruşturma açılırsa, Texas'dan gelecek haberler tabiatıyla pek hoş olmayacaktı.

Aniden kapıldığı paniği, karşısında duran bu akıllı adama hissettirmemek zorunda olduğunu anladı. Bu adamı ya kendi tarafına çekmeli ya da öldürmeliydi. Daha iyisi onun kaybolup gitmesini sağlamalıydı. Eğer kimse farkında olmadan Radigan ortadan kaybolursa, tekrar ortaya çıkması için bir süre bekleyeceklerdi .Bu sürede de kendileri çiftliğe yerleşmiş olur ve bir takım da dost edinmiş olurlardı.

"Aramızda böyle bir anlaşmazlık olması çok kötü," dedi ve ayağa kalkıp pencereye doğru yürüdü, konuşurken kafası makine gibi ça-

lışıyor ve bu duruma temelli bir çözüm yolu bulmaya uğraşıyordu. "Çok kuvvetli bir adamsın Tom."

"Sadece bir sığır yetiştiricisi."

"Hayır, bundan daha ileri bir şey olduğun muhakkak. Başka şartlar altında karşılaşmayı arzu ederdim seninle. Bir erkek gibi, bir çiftlik idare etmek zorunda olan benim gibi bir kız, ilgisini çekecek erkeklerle pek sık karşılaşmaz."

Sadece konuşmuş olmak için konuşmadığının da farkında idi. Söylediği her kelime bir gerçeğin ifadesi idi. Birden dönüp ona baktı, bu kez hasmını, kendi söylediği kelimelerin gerçek anlamı içinde gördü ve söylediklerinin gerçek olduğunu bir kez daha idrak etti; daha önce karşılaşması gereken adam buydu.

Yakışıklı idi. Ve hiç kuşkusuz hudutsuz bir cesaret sahibi idi de. Hiç çalışmadan para kazanmak isteyen, her davranışının arkasında daima başka bir hedefi olan Harvey gibi değildi bu adam.

Odayı geçip ona doğru yürüdü. Kızın omuzu üzerinden Radigan yolun hâlâ boş olduğunu gördü. "Tom, hayattan ne bekliyorsun ? Yani ne yapmak için çalışıyorsun ?"

"Çiftliğin kâra geçmesini istiyorum. Bunun ne kadar güç bir iş olduğunu idrak edemezsin. Güçlüklerin çok olduğu fakat çözüm yollarının bilindiği düz ovalardan geldin. Fa-

kat burada durum çok başkadır. Çözüm yollarını kendin bulmak zorundasın, daima yeni şeyler bulman ve yapman gerekli. Dikkatli olduğumdan önce pek az sürü ile geldim ve onları canlı tutma mücadelesine giriştim. Soruna gerekli çözüm yollarını bulduğumda, iki kış süre ile bu ufak sürüyü ellerimle beslemek zorunda kalmıştım. Ancak bundan sonra bu sürüyü bir az büyütmeye cesaret edebildim."

"Bu kadar güç ha ?"

"Daha da kötü. İstediğin zaman kendin gelip bakabilirsin." Eliyle çabuk bir hareketle dağları gösterdi. "Adamların muhtemelen davayı kazandıkları kanısında, biz çiftliği terk ettik çünkü bir eve sıkışıp kalmak istememiştik. İşin sonunu merak bile etmiyoruz çünkü kışın, başınıza açacağı işi biliyoruz. Sürüyü ve sahip olduğunuz her şeyi kaybedeceksiniz. Adamlarınızın bir kısmı sizi terkedecek zira onlar, tatlı parayı seven kişiler, Wall hariç, belki bir ikisi daha kalır, ama," diye ekledi, "şansınız varsa hafif bir kış olabilir."

Radigan'ın sözleri, buraya geldiğinden beri hissetmekte olduğu gerçekleri dile getiriyordu. Sürü, arta kalan tek varlığı idi, onu kaybederse her şeyi kaybetmiş demekti.

Kızın kuşkusunu hissedince devam etti. "Son zamanda vadiye baktın mı ? Birkaç günden beri sürü burada idi, ottan hemen hemen

eser bile kalmamış. Bu otlak için çok sayıda sığır var."

Kurtulunması gereken adam buydu. Bir kez ondan kurtuldular mı, ne John Child'tan ne de Kız'dan bir ses gelirdi. Kızı bir iftira ile mahvedebilirlerdi. John Child'da onunla birlikte giderdi. Sonra onu izleyip, başka bir yerde vurdurmak işten bile değildi.

Ama Radigan'ı nasıl ele geçirmeliydi? Yetkili makamlara olan müracaatı kendisini pek korkutmuştu. Hazırlıklı olmadıkları, umut etmedikleri bir davranıştı bu ve kendilerini mahvedecekleri tek olanak da bu idi. Bununla beraber adam kendiliğinden gitmiş gibi yapabilir ve onu kaybedebilirlerse, bu işten yakalarını kolaylıkla kurtarabilirlerdi. O zaman mesele kendiliğinden kapanır, çiftliği ele geçirdiklerinden, bir süre sonra Harvey ile birlikte Santa Fe'ye giderler ve işi kanunen bir sonuca bağlayabilirlerdi. Harvey'in cilâsı ve kendi güzelliği — güzel bir kadının nelere muktedir olabileceğini pek iyi bilirdi.

Tabii Radigan ortada olmadığına göre ... bunların hepsi basit işlerdi.

"Mücadele etmemiz şart mı?" diye itirazda bulundu. "Yani hasım olmak zorunda değiliz ki?"

İyice yanına yaklaştı. "Tom, çok üzgünüm. Gerçekten. Bütün bunlara bir son veremez mi-

yiz ? Nasıl hissettiğimi anlamalısın ? Babamdan kalan yegane şey bu toprak."

"Maalesef."

Gözlerini kaldırıp ona baktı, gözlerini açtı, dudaklarını hafifçe ıslatıp araladı. "Tom, lütfen. Hasım olmayalım!"

Tom da onun gözlerinin içine baktı. Kız birden Radigan'ın kendisi ile alay ettiğinin farkına vardı. Kendisini kollarının arasına almak için en ufak bir harekette bile bulunmamıştı. Halbuki kendisi tâ onun ayağına kadar gelmiş ve açıkça davet etmişti. Geri bile çekilmemişti. Sadece gözlerinin içine baktı ve: "Hasım olmamız gerekli değil. Böyle olmasını istemezdim. Onun için neden bu sevdadan vazgeçip buradan gitmiyorsun ?"

Bir anda çılgına döndü. Kızgınlığı yüzünde belirdi ama kendisine çabucak hakim oldu ve bir adım çekildi ve hatta dudaklarında bir tebessüm bile belirli. "Hayır! Yapamam bunu. Bir — bir hiyanet olur bu babama karşı, yani."

Arkasını dönüp pencereye kadar yürüdü. Radigan tekrar yola baktı hâlâ kimse yoktu. Birden kadının da yolu gözlediğinin farkına vardı, demek ki ya birini bekliyor ya da birinin gelmesini umutluyordu.

Biri gelinceye kadar Radigan'ı oyalaması gerektiğini biliyordu. Bunun başka bir yolu yoktu: öldürülmesi gerekti. Ya burada ya da

başka bir yerde öldürülmek üzere izlenmeliydi.

Artık hiç kuşkusu kalmadı, tereddüt etmesi yersizdi. Bu düşünce bile onu şaşırttı: hiç tanımadığın bir kişinin öldürülmesine razı olmak ile, tanıdığın, konuştuğun ve hatta aşk yapmaya bile hazır olduğun bir adamın öldürülmesini istemek arasında çok büyük bir fark vardı. Bununla beraber beklemeye ve düşünmeye vakti yoktu. Bu çiftliğe sahip olması gerekli ise Tom Radigan'ın ölmesi gerekli idi. Çözüm bu kadar basitti.

Babası zayıf bir adamdı. Daima başlarına güçlükler açmış fakat kesin sonuçlu davranışlara girmekte de daima tereddüt etmişti; ya yavaş davranır ya da çok konuşup vakit kaybederdi. Kendisinin yapmak istemediği hareketlerdi, hatalardı bunlar. Burası onun arazisi idi ve bunsuz hiç bir şeydi, hiç bir şeyi yoktu. Bu arazi sayesinde, çalınmış olan sığırları o gizli ve uzak vadilerde, Ross'un, Radigan'ın sığırlarının gizli olduğunu söylediği vadilerde, saklayabilir ve tesadüfen bulunduğu takdirde de, büyük bir masumiyetle, sığırlardan haberi olmadığını söyleyebilirdi, bunları kendisine bağlayacak hiç bir delil bulunamazdı.

Radigan şapkasını eline aldı. "Artık gideyim." Huzursuzluğu artmaya başlamıştı. Bir kadının ne yapacağı hiç belli olmazdı ve artık

adamlarının dönme zamanı yaklaşıyordu; şimdiye kadar onu bulamayınca aramaktan vazgeçmiş olabilirlerdi. Görünmeden gitmek istediği o keçi yoluna gitme olanağı hâlâ vardı.

Kadın çaresizlik içinde onu daha oyalamak için bir şeyler düşünürken Radigan kapıya çıktı. Çıktığında, elinde silâhı ile verandanın yanında bekleyen Barbeau'yu gördü. Kadın da görünce hemen elini uzatıp Radigan'ın sağ eline bütün gücü ile yapıştı, tam bu sırada Barbeau'nun tabancası doğrulmuş göğsü hizasına gelmişti. Kadın bütün kuvvetiyle Radigan'ın koluna asılmış ve onun tabancasını çekmesine engel olmaya çalışıyordu ve bu çabası içinde Barbeau ateş ettiği sırada, Radigan'ı sarsmaya başlamıştı.

Mermi Radigan'ın birkaç santim ötesinden geçip kapının pervazına gömüldü ve Radigan sol eliyle uzanıp Colt'unu çekti ve elinde tartıp, Barbeau ikinci mermisini ateşlerken, kendi silâhını ateşledi.

Barbeau, Angelina'ya vurma korkusu içinde idi ve karavana attığından da telaşlanmıştı, bu nedenle ikinci mermisi daha da öteye vurdu. Ve Radigan'ın mermisinin gövdesine gömüldüğünü hissetti, sağa doğru yıkıldı. Radigan kendisini silkeleyip kızın elinden kurtardı ve Angelina bu silkiniş tesiri ile birkaç metre öteye fırladı.

Omuzundan yaralanan Barbeau elinden silâhını düşürmüştü. Sol eli ile silâhına ulaşmaya çalışırken Radigan tekrar ateş etti. Barbeau'nun gövdesine ateş etti ise de mermi büyük kemer tokasına bir açı ile vurduğundan sekmişti. Fakat darbenin etkisi adamın nefesini kesmiş ve kolunda derin bir sıyrık açmıştı seken mermi. Radigan bu fırsattan yararlanıp evin arkasını dolaştı ve atını gizlediği yere doğru koşmaya başladı.

Evden bir tüfek atıldı ve balıklama çalılara daldı. İkinci mermi başının üstünden geçerken el ve dizleri üzerinde emekleyerek koşmaya gayret ediyordu. Sırtı üzerinde yuvarlanırken Angelina'yı gördü. Verandada durmuş Winchester'in mekanizmasını çalıştırıyordu, üçüncü mermi için... Sırtı üzerinde yuvarlanıp tekrar doğruldu ve ikinci bir hamle ile çalılığın daha derinine daldı ve hemen yönünü değiştirdi ve bir an sonra yağız atın yanı başında idi. Yağız at bu ani hareket ve silâh seslerinden ürkmüştü ve bir dakika vahşi bir mücadeleden sonra ancak Radigan ayağını üzengiye koyabildi. Arkasına tekrar bir silâh sesi ile koşan ayak sesleri duydu, atılan mermi bir çalının dalını kırmıştı. Sonra yağız at bütün gücü ile koşmaya başladı, San Ysidro yoluna doğru dörtnal gidiyordu. Dere yatağını çıkınca, kendisi ile yol arasında bir düzüne kadar atlının yayılıp kendisine doğru geldiğini gördü,

hepsi hücum dörtnalına kalkmış hızla yaklaşıyorlardı.

Umut yoktu. Yağız atı durdurdu, at şaha kalktı ve başını doğuya çevirip salıverdi.

Çiftlik evinin yanından rüzgar gibi geçerlerken arkadan bir tüfek daha atıldı. Önünde, kaçış yolunu engelleyen, kuzeydoğuya doğru yükselen devasa bir duvar vardı, beşyüzmetre yüksekliğinde ve tamamen kayalık bir kanyon duvarıydı bu. Yol oraya kadar bir hayli dikti ve bu duvarın üstüne çıkan bir yol da yoktu. Yükseklik göründüğü kadar çok olmamakla beraber, oraya vardığında yapacak bir şeyi de yoktu.

Yağız at çok hızlı koşuyordu fakat kendi atı gibi arpa ile beslenmediği için ne kadar dayanacağı belli değildi. Arkasında yayılmış olan atlılar, ikisi hariç yavaş yavaş bir araya geliyorlardı. O iki atlı ise doğuya doğru at sürüyorlar, güneye kaçışını önlemek istiyorlardı. Tabii kendisinin doğuya yönelmesini de böylece engellemiş olacaklardı.

Önünde, düz araziye doğru uzanan, sanki kaçışını engellemek isteyen büyük bir burun vardı. Eğer doğuya doğru at süren o atlılar, hiç bir engele rastlamadan yollarına devam edebilirlerse, zamanla bu burunun ucuna erişecekler ve kendi yolunu tamamen kesmiş olacaklardı. Bu burunun arkasında Hondo Vadisine açılan bir boğaz olduğunu hatırladı bir-

den. Bu boğazdan geçerse, kuzeydeki dağlara çıkabilirdi. Yeterki o burunun ucundaki kayalara, onlardan önce varabilmesi mümkün olsun. Eğer varamazsa, yapacak tek şey, arkasını kanyon duvarına dayayıp, mermisi bitinceye kadar savaşmaktı. Hiç olmazsa böylelikle beraberinde de birkaç kişiyi götürecekti.

Mahmuzlarını atın karnına dayayıp bütün gücüyle koşmaya başladılar. Rüzgâr yüzüne kamçı gibi iniyordu, şapkası arkaya uçmuş, çene kayışı ile boğazına asılı kalmıştı. Atın ağzı köpük içinde kalmıştı fakat koşmasında ve hızında bir değişiklik yoktu. Arkasından zaman zaman silâh atılıyordu ama bu hızla koşarken vurulması çok büyük bir tesadüfe bağlıydı.

Arkasına bakmıyordu ama gözleri zaman zaman bir az arkasında ve hafif sağında koşan atlılara kayıyordu. Solunda, kanyonun duvarı gittikçe yaklaşıyordu. Yağız at, korkmuş bir tavşan gibi kaçıyordu; çukurlardan atlayarak, çalıların üstünden uçarak, zaman zaman ani sıçrayışlarla yön değiştirerek kaçıyordu.

Bir mermi o kadar yakınından geçti ki, elinde olmaksızın, sanki kızgın bir arıdan kaçınıyormuşçasına başını salladı. Kayalık burun önünde belirmişti, yağız atın ayakları kumda kaydı ve soğuk bir rüzgâr içine kadar işledi. Sağındaki atlılar kendisine doğru yaklaşıyorlardı. Birkaç dakika içinde buruna kimin önce varacağı belli olacaktı.

Sonra durumu anladı. Burada onlarla karşılaşması gerekti. Başka bir çare yoktu.

Bunu anlayınca tabancasını çekti. Colt'u çevirip en yakındaki adamın atına nişan aldı. Tetiği çalıştırabildiği hızla üç mermi salladı ve aniden at yana çekildi ve yavaşladı. İsabet yoktu ama yakından geçen mermiler yüzünden at tehlikeyi sezmiş aniden yavaşlamıştı. Binicisi bu hız değişikliğine hazırlıklı olmadığı için öne doğru yuvarlanmış ve arkadan gelen diğer atlılar da onlara çarpmıştı. Bir at ve insanlar biri birine karışmışlardı ve Tom rahatlıkla burunu döndü.

Hondo Kanyon'u önünde idi, ağzında birbuçuk kilometre genişliğinde olmasına rağmen çabucak daralmakta ve bir yığın kaya halinde bitmekte idi. Bildiği yolların hepsi kanyonun tepesine varmadan bitiyordu, çıkmaz sokaklar gibi; ama belki batı kesimindeki yollardan biri bir kurtulma olanağı verebilirdi. Kanyonun yukarısına doğru atını sürdü ve duvarda bir yarık görür görmez ona yönelip yamaca tırmanmaya başladı. Yağız bütün gücü ile çıkmaya çabalıyordu ve tepeye bir az kala, sallanmaya, tökezlemeye başlayınca Radigan aşağı atladı ve dizginlere asılarak hayvana yardım etti. Yanında bir merminin kayaya vuran sesini duydu, üstlerine başlarına kaya parçaları geldi ve yağız son bir hamle ile kanyonun tepesine çıktı.

Tüfeğini eyerdeki kılıfından çıkaran Radigan bir kütüğün yanına diz çöküp aşağıda, yamaca saldıran atlara bir el ateş etti. Bir adamın çığlığı geldi kulağına ve arka arkaya bir kaç el daha ateş etti.

Bir at yere yuvarlandı, ayakları ile debeleniyor ve ayağa kalkmaya çabalıyordu ve biniciler kendilerini korumak için dağıldılar. Winchester'inden çıkan bir mermi, kaçanlardan birinin topuğu dibinden toz kaldırdı, diğerinin eyerini boşalttı. Adam ayağını üzengiden kurtaramadı ve kaçan at ile sürünmeye başladı.

Emekleyerek geri çekilen Radigan yavaşça ayakları üzerine doğruldu. Havanın soğukluğuna rağmen ter içinde kalmıştı. Köpük içinde olan atı ise tir tir titriyordu. Dizginleri eline aldı ve ağaçların altında yavaş yavaş yürümeye başladı, öğle vakti henüz geçmişti.

Atı yedekleyerek sabit bir hızla yürümeye devam etti. Arkadaki adamların önce, arkadaşlarını sürükleyen atı yakalamaya çalışacaklarını biliyordu. Ondan sonra da başka bir yol arayacaklardı kendilerine. Kendisinin ayrıldığından kuşkulanmakla beraber, emin olamayacakları için bir hayli bekleyip vakit kaybedeceklerdi. Pek sanmamakla beraber, izlemeyi bir süre bırakacaklarını umutluyordu. Bir at ve bir adam, belki de iki, vurmuştu. Ayrıca

sürüklenen adam, hâlâ hayatta ise bile, döğüşecek durumda olamayacaktı.

Bir gün için iyi iş başarmıştı doğrusu. Hiç olmazsa üç ya da dördü saf dışı kalmıştı ve talih kendisine çok yardım etmişti.

Sağında büyük bir gemiye benzeyen kayalık bir sırt vardı. Kayaların üzerinde yürüyüp belirli bir iz bırakmamaya çalışarak yola devam ettiler. Bir süre sonra tekrar ata bindi.

Burası vahşi ve nisbeten bilmediği bir bölge idi. Ojo Del Oso denen bu dağın bir yerinde bir kaynak olduğunu söylemişti Child. Talihi yaver giderse bu kaynağı bulurdu.

Yarım saat kadar sonra su kaynağını buldu. Matarasını doldurdu, yağız atı suladı ve bir avuç otla iyice ovdu. Arkasından gelen olup olmadığı bilmiyordu ve bu kayalık arazide havaya kalkan bir toz bulutu da olmazdı. O bakımdan sanki izleniyormuş gibi, peşinden geliyorlarmış gibi hareket etmeliydi. Kuzeyde dağlar çok yüksekti ve batısında ise kanyonların duvarları çok dikti. Gidecek tek yolu doğu ya da kuzey doğu yönü idi. Kuzey doğuya doğru giderse geniş bir kavis yapıp John Child ile Gretchen'in kendisini bekldemekte oldukları gizli yere varabilirdi.

Uzaklarda, belki kırk ya da elli kilometre doğuda Rio Grande'ın kanyonu olmalıydı. Büyük nehire uzanan Frijole ve Pajarito dereleri

kanyonları da buralarda bir yerde başlamalıydı.

Kuzeye doğru atını sürdükçe arazi daha da yükseliyor, daha da serleşiyor ve rüzgâr daha da soğuk esiyordu. Vahşi ve sesiz bir bölge idi. Birkaç kez geyikleri ürküttü. Bir kez de iri bir ayı ile karşılaştı. Arka ayakları üzerine kalkıp Radiganı daha iyi görmek istemiş olacaktı.

Altı patlarını doldurdu — ateş etikten sonra yeniden doldurmak için bu kadar geciktirdiği zamanı hiç hatırlamıyordu, ilk kez bu kadar beklemişti. Hemen hemen tamamen otomatik bir hareket halini almıştı tabancayı doldurmak, ateş ettikten sonra; fakat orada doldurmak için pek zamanı yoktu. İkindinin yaklaşmasıyla gölgeler yavaş yavaş uzamaya başlamış, kanyon ve ağaçlıklar kararmaya başlamıştı. Soğuk rüzgar daha da soğumuş olarak sanki kendisini arayıp buluyordu, eliyle yağız atın boynunu okşadı ve o da kulaklarının tekini oynatarak cevapladı.

Hava soğuk olmasına rağmen, kurtuluş yolu daha da soğuk olan kuzeyde ve yükseklerdeydi, yüksek ve hiç kimsenin kendi isteğiyle gitmeyeceği platolar, yalnız ve vahşi zirveler arasında idi kurtuluş yolu. Kendini eyere bıraktı, yağız at yola devam ediyordu ama, bütün o muhteşem kuvvet sanki adelelerini terk etmişti.

Yıldırımla yıkılmış bir çam ağacının altında attan indi ama durmadı. Yürümesine devam etti, yağız kuvvetle gemlere asılmasına rağmen. Dağların kıvrımlarını izleyerek kuzeye doğru devam eti yoluna. Yavaş yavaş kar da yağmaya başlamıştı.

Önünde karanlık içinde kaybolmaya başlayan muazzam ve fevkalade görünümlü bir panorama vardı; muazzam ormanlar, arasıra yıkılmış ağaçlar ve alçak, gri rekli bulutlar, üzgün fakat müthiş bir manzara çiziyordu önünde. Yüksek dağlar ve sivri zirveler bulutların arasında kaybolmuş ve gittiği yamaç hiç bir şey vaad etmeden önünde uzanıp ufukta kayboluyordu adeta.

Karanlık iyice bastırınca kendisine bir kamp yeri aramaya başladı. Bir az sonra kaya ve ağaçların meydana getirdiği bir köşeyi kamp yeri olarak seçti. Rüzgara karşı iyi bir barınak olma ihtimali vardı burasının.

İki iri kayanın birleştiği V şeklindeki yerde ateş yaktı. Kayaların tam karşısında basit bir sundurma yaptı, dal ve yapraklardan. Böylece hem ateşin ışıkları görünmeyecek ve hem de kayalardan yansıyan ısı, içerde kalacaktı. Gene dalları biribirine örmek suretiyle yağız at için de bir barınak yaptı, kendi ateşinin ısısı, oraya da ulaşabilecekti. Yakıt olarak çevrede dünyanın odunu, çalı ve çırpısı vardı. Kayalardan gelen ısı bir az artınca eyer takımla-

rını aldı ve sundurmanın içine getirip bıraktı.

Bir avuç çam yaprağı ile yağız atı ovdu ve topladığı karın, kahve suyu için erimesini beklemeye başladı; matarasındaki suyu saklamayı tercih etmişti. Salonda iken Downey'in kendisi için hazırlamış olduğu yiyecek paketini açtı ve eyerin arkasında taşıdığı arpayı, saman torbası içine koyup yağızın başına astı.

Bir kenara topladığı yaprakların üzerine yer örtüsünü örttü ve iki battaniyeyi yatak olarak hazırladı. Sundurmanın içine oturup yemeğini yedi ve kahvesini içerken de Child ile Gretchen'i düşünmeye başladı. Yerleri bulunmuş muydu acaba? Pek akla yakın bir ihtimal değildi.

Kar yağmaya başladı. Tek tük atıştırma şeklinde değil fakat devamlı yağan bir kardı bu. Pek duracağa da benzemiyordu. Yakınlarda bir yerde bir kurt uludu ve yağız at huzursuz bir şekilde kımıldadı. Radigan at ile konuştu bir süre ve ellerini alevlere doğru uzattı. Zaman zaman birkaç odun parçası atıp ateşi canlı tutuyordu ama hava pek çok soğuktu. Kayaların arasından geçen rüzgâr içeri giriyor ve alevleri, acaip hareketler yapan parmaklar gibi oynatıyordu.

Bulunduğu yer ikibinsekizyüz metre kadar yüksekti ve çevresi fısıltılar çıkaran yaprakların sesleri ile dolu idi. Son kez bir bardak kah-

ve daha içtikten sonra battaniyelerin arasına girdi.

Gece iki kez uyanıp ateşe odun atmak zorunda kalacak kadar soğuktu, nihayet üçüncü uyanışında, şafağın sökmesine pek fazla bir zaman kalmadığından yatmadan beklemeyi tercih etti. Atı daha yakına getirdi ve ateşi dehledi. Dışarda kalın bir kar tabakası her yeri kaplamıştı. Arkada bıraktığı her türlü iz böylece kapanmış oluyordu. Hiç olmazsa buraya kadar. Buraya kadar gelebildilerse, bundan sonra onu izlemekte pek güçlük çekmeyeceklerdi.

Gün pek isteksizmiş gibi ışımaya başladı ve Radigan ayağına çizmelerini geçirdi ve dolaşmaya başladı; bir yandan kendisine kahve yaparken diğer yandan da atı için su ısıtıyordu. Soğuk et yedi ve gayet koyu bir kahve içti ve velenseyi iyice ısıttıktan sonra eyeri vurdu ata ve yatağını topladı.

Bir gece içinde değişmiş bir dünyaya, tekrar soğuk havaya çıktı. Yağız iyi bir dağ hayvanı idi ve buz üzerinde gayet dikkatle yürüyordu. On kilometre kadar gitti, gene kuzeye yönelmişti ama yavaş yavaş doğuya doğru kayıyordu. Birden ağaçlardan çıktı ve önünde dağlar arasında sıkışmış büyük bir yayla belirdi.

Muhteşem bir volkanik krater olmalıydı bu, daha doğrusu böyle bir krater kalıntısı idi.

Vadinin tabanı, kendi bulunduğu yerden en aşağı yüzseksen metre daha aşağıda idi ve çam, ardıç, kayın ağaçları karışımından ibaret bir bitki örtüsü ile kaplıydı. Yazın burası muazzam bir otlak olurdu, gözlerini ufuğa doğru kaydırdı, hiç olmazsa vadinin uzunluğu otuz kilometre vardı. Kraterde ise en aşağı yüzelli kilometre karelik bir arazi vardı.

Yağız at da hiç olmazsa kendisi kadar şaşırmıştı, önünde duran bu muazzam vadiye bakıp kulaklarını oynatıp duruyordu. Burası çok eskiden kızılderililerin masallarda anlattığı vadilerden olmalıydı.

Vadinin eteğini dolaşarak aşağı inecek bir yol buldu ve aşağı indiğinde de kar içinden yürümeye başladı. Rüzgârın etkisi ile kar yer yer açılmış ve bazı yerlerde de birikmişti. Bir kaç yerde karı temizleyip otlara baktı. Zengin ve iyi cins otlardı bunlar. Ve kendisi çevresine bakınırken, yağız at otlamaya başlamıştı bile.

Birden burasının aradığı, hayalinde yaşatığı yer olduğunu anladı. Burada bir çok hayvan otlatabilirdi ve bu otlar, daha alçak bölgelerdekine nazaran çok daha iyi beslenme sağlardı. Hiç kuşkusuz kendi çiftliği birkaç kilometre batıda idi, bu kadar yakında adeta burnunun dibinde muazzam bir otlak bulunmasına çok sevindi. Vadinin dibinde akan ufak bir su vardı, böylece su da bir problem olma-

yacaktı. Birden, eğer kavga kötüye doğru giderse, sürüyü buraya getirmenin iyi olacağına karar verdi.

Atlarının gizli bulunduğu vadiye gelince yeni bir at yakaladı kendine. Kar yağdığından beri John Chlid buraya iki kez gelmişti ve Radigan onun izlerini takiben gizlenmekte oldukları yere üçüncü günün akşamı geldi. Kovuğun yakına geldiğinde, kurulan bir mekanizma sesi duydu ve olduğu yerde kaldı. "Yabancı değil," diye seslendi, "benim."

"Seni görüyorum," Coker'in sesi idi bu. Yola indi, yüzünde geniş bir tebessüm vardı. "Haydi gel. Yalnız değilsin, misafirin var."

Bir an atın başını çevirip kaçmak istedi ama bunun akıllıca bir şey olmayacağını da biliyordu. Kanyonun duvarları arasında, yeni yağmış kar ile sıkışıp kalmıştı ve kendisini öldürmek için Coker'in bir fırsat aradığını da biliyordu. O nedenle adam bu hareketinden pek memnun olacaktı.

Elleri soğuktan adeta uyuşmuştu, aksi halde silâha davranıp şansını deneyebilirdi. Sağ elini koltuğunun altına koyup ısıtmaya çalıştı. Her işin zamanı vardı. Silâhı yanında olduğu süre kurtulma ihtimali daima mevcuttu.

Hepsi kovukta idi. Ross Wall'un iri gövdesini daha uzaktan tanımıştı. Birde, salonda Flynn'in geri durdurttuğu gurup arasında olan

Jones isimli bir kovboy daha vardı. Kıskıvrak yakalanmıştı.

John Child orada idi, sırtını duvara verip oturmuştu, elleri arkasından bağlı idi. Gretchen'in elleri bağlı değildi ve yemek pişiriyordu.

"Gelmeyeceğini umutlayıp duruyordum," dedi Child,

"Dışarısı pek soğuk." Atından aşağı indi. "Esaslı kar yağdı."

"Radigan," Ross Wall'un sesi pek kaba idi. "Bir yerde gizlenmiş samanın var. Yerini öğrenmek istiyoruz."

"Öyle mi ?"

Coker sırıttı. "Ross onu bana bırak. Az sonra bülbül gibi öttürürüm onu."

Radigan sadece ona bakmakla yetindi. "Benden bir şey öğrenemezsin," dedi, "sana böyle bir fırsatı vermem bile."

Wall, Coker'in cevabını sabırsız bir el hareketi ile durdurdu. "Radigan başın dertde ve sana yardım edemem. Ama konuşursan belki bir şeyler yapabilirim. Sana şunu söyleyeyim ki cesedini bu kanyonların birinde, kimsenin bulamayacağı o kuzey kanyonlarının birinde kaybetmek emrini aldık."

"Ziyaretçimiz vardı," diye lafa karıştı Child.

"Kapa çeneni," Coker hızla dönüp Child'ın üstüne yürüdü.

Gretchen bunun, Radigan'ın bilmesi gere-

ken bir konu olduğunu hissettiğinden başını ateşten kaldırıp ona baktı, "Tekrar geleceğini söyledi," dedi.

Coker, bu kızgınlıkla ona döndü, "Sen de, kapa çeneni!"

Ross Wall, Coker'e baktı. "Yeter," dedi, Bir hanımefendi ile böyle konuşulmaz."

"O, hanımefendi falan değil," dedi Coker hırsla, "O bir —!"

Gretchen yanmakta olan uzun bir dalı kaptığı gibi yanan ucunu Coker'in suratına indirdi. Her ne kadar Coker geriye sıçradı ise de yeter derecede çabuk davranmamıştı ve yanan dal tam ağzının üstüne vurdu. Dengesini kaybedip düştü ve bir yandan bağırırken diğer yandan da eliyle kavrulan dudaklarını tutuyordu.

Gretchen doğruldu. "Size yemek pişiririm," dedi Wall'a bakarak "çünkü karnı aç adamlarsınız; ama onun gibi adamlardan hakaret görmek istemem."

Coker bir eliyle ağzını tutmuş inleyip duruyordu. Wall ona sadece bakmakla yetindi. "Sen pişirmene devam et."

Tekrar ateşe dönen Gretchen tencereyi taşlar üzerine daha sıkı olarak oturtu. "Gelen adam Loren Pike idi," dedi, "Charlie Cade (Lorın Payk, Çarli Keyd) ile birlikte Lomo Coyote (Lomo Kayoğt) da olduklarını söyledi."

Wall'un gözlerinde ani bir ilginin izleri be-

lirdi. "Loren Pike mı dedin ? Şu rençer olan."

"Bir zamanlar rençer idi," diye Radigan açıkladı, "Benim de rençer olduğum sıralarda. Şahsi bir davasını hal etmek için birlikten ayrılmıştı."

"Burada ne yapıyorlar ?"

"Benim ahpaplarım onlar. Benim de rençer olduğumu söylemiştim. Doğrusunu söylemek gerekirse birkaç gün önce Tascosa'daki rençerlere bir mektup yazmıştım."

Bunun Wall'u memnun etmediğini gördü Radigan. Kahya kovuğun ağzına, Radigan'ın atının durduğu yere kadar yürüdü. Birkaç dakika orada durup kararmaya başlayan kanyona baktı ve Radigan, Coker hâlâ inleyip dururken onun arkasından baktı. Coker iki elini ağzına tutmuş bir yandan inliyor, bir yandan da küfür edip duruyordu.

Her türlü tehlike karşısında rençerlerin biribirlerine yardım ettiklerini, birlikten ayrılmış bile olsalar gene birinin diğerine yardıma koştuklarını pek iyi bilirdi ve bu düşünceden pek hoşlanmadı. Bundan başka Loren Pike tanınmış bir adamdı, silâhı ün kazanmıştı özellikle sığır hırsızlarının izlerini sonuna kadar sürüp onları yakalardı ve elan bu işle meşgul olduğu biliniyordu. Ayrıca Foley ekibinin kan davası güttüğü Banning (Bening) ailesi ile de akrabalığı vardı. Yoksa kendilerini izleyerek mi buraya kadar gelmişti ?

"Peki Cade kim ?" diye sordu.

"O da bir dost. Bir ya da iki yıl birlikte at sürdük. Beni burada bulamazsa, ikinci kez geldiğinde, pek mutlu görünmeyecek, gördüklerine."

"İki kişinin ne önemi var ki ?" bu kez konuşan tıknaz kovboy idi.

"Onların her hangi biri senin belindeki kemeri çıkarıp sana yedirir de, terlemez bile," dedi Radigan ona.

Ross Wall durumu düşündükçe hoşnutsuzluğu arttı. Angelina Foley ile uğraşmak yeter derecede güçtü, fakat o kitap gibi konuşan Harvey Thorpe geldikten sonra Foley kızını zabtetme olanağı kalmamıştı ve ekibin işleri fenadan kötüye gider olmuştu. Bu arazi üzerinde hak konusunda pek bir şey bildiği yoktu yalnız kızın babası arasıra New Mexico da sahip olduğu araziden söz ederdi.

Kar, hayvanların beslenmesini esaslı bir problem haline getirmişti. Radigan'ın sakladığı otları bulamazlarsa, sürünün çok büyük bir kısmını kaybedecekleri muhakkaktı. Gerçekte bir miktar kaybetmeye başlamışlardı bile. Şimdi bir de bu adamlar çıkmıştı başına.

Eğer bu adamlar tekrar gelirse, onların da öldürülmeleri gerekecekti. Zira bunlar, sorulmaması gereken soruları soracaklardı. Böylece gereğinden fazla şeyler öğreneceklerdi. Belki de biliyorlardı halen.

"Bu kavgadan haberleri var mı?" diye Child'a sordu.

"Ne konuştuğumuzu sandın?"

Tahmin etmesi gerekirdi. Belki onlar geri gelinceye kadar bir süre geçerdi. Lomo Coyote'un ününü duymuştu. Dört, beş kişiyi ayırıp oraya gönderse ve bu adamları bir pusuya düşürtse ne olurdu? Peki bunun sonu nereye varacaktı. İnsan güçlüklerini ve problemlerini bir kez başkalarını öldürerek çözümlemeye kalktı mı, bunu daima diğer cesedler izlerdi. Hafif bir sesle küfür etti, gittikçe kararan havaya baktı; içinden bir ses er geç Thorpe ile aralarında bir çatışma olacağını söylüyordu, bu düşünce de hoşuna gitmedi.

Wall'un aldığı emir kesindi. Tom Radigan'ı bul ve yok et onu. Bulunmayacak bir şekilde yok et. Şimdiye kadar işi tıkırında götürmüştü ama Pike ve Cade gibi adamlar da işe karışınca, Radigan'ın ortadan kaybolması, yeni bir kan davasının başlaması demekti. İnsan bu gibi şartlar altında bir çiftliği nasıl kâra geçirebilirdi. Istırap içinde kanyona baktı. Aynı şekilde insan böyle bir arazide bir çiftliği nasıl kâra geçirebilirdi? Radigan nasıl yapılacağını bildiğini söylemişti ama Ross Wall daha önce de palavra atan insanlarla karşılaşmıştı.

Gretchen ilk kez Radigan'a verdi yemeği, ikinci tabağı John Child'a götürdü, tabağı önce yere koydu ve sonra, sanki hiç bir şey yok-

muş ortada gibi, serinkanlılıkla onun ellerini çözdü.

Child bileklerini ovuştururken Radigan'a baktı. Tıknaz kovboy onlara bakıyordu, tüfeği dizlerinin üstünde idi. Ross wall geri döndü ve kovuğa yürüdü, başı ile teşekkür ederek kendisine uzatılan yemek tabağını aldı ve yemeye başlamadan önce, düşünceli tabağa baktı.

Radigan'ın silâhları alınmıştı ama biraz ilerisinde önünde duruyordu, uzansa alabilecekti ; hani kendisini tutmasa uzanıp almak işten bile değildi. Coker'ın daha önceki davranışlarından ve şimdi de diğerlerinin tavırlarından, ölüm fermanının imzalandığını anlamıştı. Ve erçeğe de bakılırsa, bu Foley ekibi için başka bir çözüm yolu da yoktu. Çok dikkatle hareket etmeye başladı, ellerini daima göz önünde tutuyordu. Yemeğini yerken devamlı düşündü, kendilerini kurtaracak bir yol bulmaya çalışıyordu.

Şimdiye kadar bu mücadelede ikinci gelmişlerdi ama buraya kadar talih hep kendilerine yardım etmişti, bunu itiraf etmesi gerekti. Gelişi güzel attığı mermiler adamlarına atlarına vurmuş ve bir kez daha elerinden kurtulmasını sağlamıştı, buna şans denmez de ne denirdi.

San Ysidro'da Flynn onun bir kavgaya girmesini önlemişti, onu takiben Foley'in evinden

kaçışı, izlenmesi ve yağan kar, hepsi hepsi büyük bir talihin cilvesi idi. Bunu inkâr edemezdi. Bu gibi çatışmalar eğer normal şekillerini sürdürürlerse, sonucun ne olacağını hayal etmesine gerek bile bırakmazdı ve kişinin gereksiz yere hayalperest olması daima kötü sonuçlar doğururdu.

Kuzeyden esen rüzgâr pek soğuktu. "Bu rüzgar kesilmez, sığırlarınız dağılmaya başlar ve nereye gideceklerini bir Allah bilir."

Wall hakaretimiz bir bakışla ona baktı ve cevap bile vermedi. Ama içinden iyi bir sığır yetiştiricisinin bunu bildiğini de itiraf etmekten kendisini alamadı.

Radigan yemeğini bitirdi, bir kardak daha kahve aldı ve bir sigara sarmaya başladı. ellerinin ve hem de Child'ın ellerinin serbest kalmasını istiyordu. Bunu sağlamak için Ross'u kara kara düşündürmeye devam etmekte yarar vardı. "Bana bak Ross," dedi "sürünün dağılmasına neden izin vereceksin ? Sonra neden sizler onu izlemek için uğraşacaksınız ? Bu işte kazanma olanağınız yok. Bizi öldürürseniz otları nasıl bulacaksınız ? İnan bana, uzun süre otları arasanız bile, çok talihli olmadıkça, bulmanıza imkân yok ve otları bulamayınca da, sürüyü kurtaramazsınız."

Duraladı ve sigarasını ağzına götürüp derin bir nefes çekerken, en yakındaki tabancaya bir göz attı, çok uzaktı tabanca. Coker de-

nen kovboy yakında idi. Yemek yememişti, şişmiş yanık dudaklarına yağ sürmüştü. Üstüne atlayıp Coker'ı yakalasa ve elini belinden dolaştırıp silâhını alsa belki becerebilirdi ama, büyük bir tehlikeyi de göze almış olacaktı.

"İster inan, ister inanma; Loren Pike ve Charlie Cade gelecekler. Cade bana çok medyundur. Pike de aynı şekilde. Gelip bir tuzağa da düşmezler. Burada kızışmış bir çatışma bulma ümidi ile geleceklerdir ve onların da bu işe katkıda bulunmak için geleceklerini sen de bilirsin.

"Ya işte böyle Ross efendi. Orada Coyote'da bölgenin en iyi sekiz ya da on silâhşoru var. Hepsinin öğrenmek istediği el koyacakları sığır sürüsünün olup olmadığı. Böylece onlar da Loren Pike'ın peşinden gelecekler.

"Hiç Adam Stark (Edım Sıtark) ismini duydun mu ? Bu bölgenin en iyi tüfek kullanan adamıdır O. Tennessee ve Texas'ta bulunmuştur ve her yerde de iyi adamlığını kanıtlamıştır. Adam şimdi Lomo Coyote'da ve bu kavgaya katılmak için bahane arayıp duruyor. John Child'a sor — John'un yakın arkadaşıdır — ve buraya gelmek için can atıyor. Artık gerisini kendin düşün. Bu adamlar araziyi iyi tanırlar, sığırları iyi bilirler, kışı geçirebilen sığırların ne olacağını bilirsin.

"Biliyor musun Ross, sizin sığırların mar-

kaları da pek dürüst gibi görünmüyor insana; insan bu sığırlardan birini kesip derisini yüzse de tersinden baksa acaba ne görür diye merak edip duruyorum hep. Acaba başka bir damga mı görünür ha ne dersin."

"Kapa çeneni!" diyen Ross hırsla geri döndü, "çok fazla çene yapıyorsun!

"Ben onun ağzını şimdi kaparım," dedi Coker. "Sadece sen he de yeter!" Kelimeler yanık dudakları arasından anlaşılması güç sesler halinde çıkıyordu, "Onu öldüreceğim!"

Ateş çatırdılar çıkararak yanıyor ve dışarda kar yağıyordu, hiç kesilmeden. Kurtulmak için davramanın anlamı yoktu şimdi. Zira bu karda insanın izleri kolaylıkla izlenebilirdi. Yeterki yağan karın izleri örtmesine imkân verecek kadar arada mesafe olsun. Beklemekten başka yapacak hiç bir şey yoktu. Radigan arkasına yaslandı. Sabırlı idi, hatta bir kızılderiliden bile daha sabırlı idi. Şimdi, ne kadar sabırlı olduğunu denemenin zamanı gelmişti işte. John Child böyle söylerdi kendisine. Ayrıca buradan nasıl kurtulacaklarına ilişkin bir fikir gelmeye başlamıştı aklına.

Ateşin ışıkları yüzlerini aydınlatıyordu, tabancaların ve kemerlerin üzerinden yansıyordu ve dışarda kar devamlı olarak düşüyordu. Ross Wall dalgın ateşe bakıyordu. Radigan buna dikkat eti, adamın adeti idi bu ve ilerde kendi lehine kullanabilirdi bu adeti Radigan. Ate-

şe bakan bir adam, hiç olmazsa bir an için karanlığa baktığında göremez, kör kalır. Bu bir an'dan daha fazlasına da kimin ihtiyacı vardı ki ?

Şimdiye kadar gizli ot yığınlarını bulamadılarsa, şimdiden sonra bulmaları olanağı hiç yoktu. Çünkü bu kar bütün geçitleri kapamış olacaktı. Karların nereye savrulup, nerede yığıldığını bilirdi, ama yalnız kendisi; gizli yol ise ancak iki tane idi. Burada kaldığı dört yıldan beri bütün plânlarını, iyi bir generalin stratejik plânlarını hazırlaması gibi, dikkat ve itina ile hazırlamıştı. Zira bu, hayatta kalmanın bedeli idi.

Bununla beraber bu ilk kar pek tutmazdı ve hayvanın ilk değişikliği ile beraber erir giderdi. Şimdi de böyle olma ihtimali vardı. Ve ilk erime de geçitler açılabilirdi, çok uzun süreli olmasa bile.

Tıknaz bovboy arkasını duvara yaslamıştı, kısmen eyerine dayanmış ve tatlı tatlı horlamaya başlamıştı. Coker kindar gözlerle Gretchen'e bakıyor ve hiç bir şey söylemiyordu ve kovuk ta, ateşin ışığından başka bir ışık yoktu. Radigan eline bir dal aldı ve ateşin içine sokup dalın yanışını seyretti. Hiç kuşkusuz Wall'a kendisini bulması ve bulunduktan sonra da öldürmesi söylenmişti ama adam bunu yapmaya cesaret edemiyordu. İri kıyım kahya bir sı-

ğır yetiştiricisi idi. Bir kavgada adam öldürebilirdi ama aslında bir cani değildi.

Bu şartlar altında kaçmaya teşebbüs etmek ancak ölümle sonuçlanırdı ve kovuğun dar duvarlarında atılan bir mermi sekti mi kimi vuracağı belli olmazdı. Gratchen büyük bir tehlike içinde olacaktı belki herkesten fazla tehlikeye O maruz kalacaktı ... Coker'ın soğuk kinini düşünürse insan...

Kar hâlâ yağmakta devam ediyordu ve Radigan bu yağışın bütün gece devam etmesi halinde kanyondan çıkışın, imkânsız olmasa bile, çok güç olacağını biliyordu. Burada bulunan üç ek ağız, yiyecek stokunun kar gibi erimesine sebep olacaktı.

Karla karışık rüzgâr kovuğun içine doğru esip alevlere dans ettirdi. Sıçrayan bir kıvılcım atların arpa torbasına sıçradı ve Child alevi söndürmek için uzandı. Vakit bir hayli geç olmuştu.

Ross Wall ayağa kalkıp kovuğun ağzına yürüdü ve dışarı baktı. Tekrar içeri girdiğinde yüzünden üzüldüğü belli oluyordu. "Kar ne kadar yükselir bu kanyonlarda ?"

"Burada mı ?" dedi Radigan ve omuzlarını silkeledi, "böyle bir karda, rüzgarın savurduklarını da dikkate alırsak ikibuçuk, üç metre olur belki de daha az. Ama kışın ortasında altı metreyi bulduğu olur. Ve zirvelerden de daima çığ tehlikesi vardır."

Yorgun vücudunu arkaya yasladı ama yorgunluğunun beynine kadar sirayet etmesini önledi; zira her ne olursa olsun daima uyanık ve tetikte olmak zorunda olduğunu biliyordu. Acaba John Child da uyanık mıydı ... Kızılderili melezine bakıp el işaretleriyle dinlenmesi gerektiğini söyledi. Child başını salladı ve Radigan rahatladı ve silâhların durdukları yeri aklından işaretledi.

Ateşe rağmen kovuğun içi soğuktu. Tavan yüksek olmadığı ve ağızda ancak ağaç ve çalılar bulunduğundan rüzgar zaman zaman içeriye girip ortalığı kasıp kavuruyordu. Battaniyesine sarınıp bir kenara kıvrıldı. Zaman zaman dalıyor ve ateşin çıtırdamaları ile tekrar uyanıyordu. John Child zaman zaman ateşe odun atıyor ve ateşin canlı kalmasını sağlıyordu. Aralarında kararlaştırmadıkları halde ateşin canlı kalması sorumluluğunu kendiliklerinden üzerlerine almışlardı ve hiç kimse onların bu şekilde faal olmalarına itiraz etmemişti. Her ikisi de nedeninin sadece hasımlarına yardımcı olmak arzusundan gelmediğini biliyordu. Asıl gaye devamlı hareket halinde olup, adalelerini uyuşturmamak ve harekete geçme fırsatı çıktığında hazır olmaktı.

Ross Wall uyumadı. Ya oturup ateşe bakıyor ya da ayağa kalkıp bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Radigan onun başındaki derdin büyüklüğünü biliyordu. Koca bir sürü, son gün-

lerde iyi beslenmemiş koca bir sürü, dağılmaya hazır üç bin beşyüz sığır vardı adamın aklında. Ayrıca sürünün başında yeterli derecede kendisini sorumlu duyacak kimse de yoktu. Belki bir kanyonun duvarı dibinde toplanıp dururlar, belki rüzgâra arkalarını verip akıllarının estiği yere çekip giderlerdi.

Radigan yakınında yere kıvrılmış olan Gretchen'e baktı. Ama O, uyumuyordu. İri gözleri ile kendisine bakıp duruyordu. Battaniyenin altında bir şeyi hareket ettirdiğini gördü ve bir an için bir tabancanın kabzasını gördü ve tabanca tekrar battaniyelerin arasında kayboldu.

Bir tabanca.

Dikkatle durumu gözden geçirdi. Nasıl olup da Gretchen'in eline bu tabancayı geçirdiğini bilmiyordu ama bu kızın kafasının çalıştığının iyi bir delili idi. Bu tabancayı eline geçirmeli idi ama ancak doğru zamanda ve doğru yerde. Şimdilik Gretchen'in yanında kalması daha iyi idi zira kimse onu aramayı akıl etmezdi.

Tekrar uyumak istedi ise de gözüne uyku girmedi. Kovuğun taş tabanı o kadar soğuktu ki, uyku isteği bu soğuk hissine karşı gelemedi. Üstündeki battaniyeyi atıp, koyun postu ceketini giydi. "Bir az uyu John. ateşe ben bakarım."

Coker ağırlaşan göz kapakları altından o-

nu süzdü. Silâhşor müsveddesinin dudakları çok kötü durumda idi, şişmiş ve yer yer iltihap yapmış, geri kalan kısmı ise ciğer gibi kıpkırmızı idi. Yüzünün bir tek adalesini bile kıpırdatmak istemiyordu ve arasıra elinde olmaksızın bir adalesi oynadı mı, acıdan inliyordu.

Odun yığını bir hayli azalmıştı. Radigan eline eldivenlerini geçirdi ve kovuğun ağzına çıkıp karlara gömüldü. Arkasında ani bir hareketle birlikte kurulan bir tabancanın horoz sesini duydu. Fakat o aldırmadan serin kanlılıkla dalları kırmaya başladı.

Bu, kurtulmaları için bir fırsat olabilirdi. Biri uyurken, diğerinin arkasını kovuğa döndürebilirse — ellerine bir fırsat geçmiş olabilirdi. Ayrıca, tabancasız bile olsa, karların içine dalıp kurtulabilirdi. Evin arkasındaki mezanın üstünde saklanmış bir tüfek ile üç tabanca vardı. Keza, San Antonio Vadisinde ki bir ağaç kovuğunda da bir tüfek ile bir av tüfeği gizlenmişti.

Kurtulmanın bir yolu bu olabilirdi ama yalnız gidemezdi ki. Gretchen'e bir şey yapılmayacağı hususunda Wall'a güvenebilirdi ama ya adam kızı Coker ve diğer kovboyla bırakıp gitmek zorunda kalırsa ne olurdu ? Coker gırtlağına kadar kinle doluydu ve yalnız Ross'un mevcudiyeti onu bir şey yapmaktan önlüyordu.

İlk kez olmak üzere kaçma olanaklarını ciddi olarak düşünmeye, araştırmaya başladı. Şimdiye kadar durmuştu zira dinlenmeye ihtiyacı vardı, durumlarını öğrenmesi gerekti. Fakat artık kaçma zamanının daralmaya başladığını anlıyordu. Wall'un kendilerini öldürmek için emir aldığından emindi; bir süre gecikmesine rağmen kendisi ayrılıp onları Coker'e teslim edebilirdi. Bir kucak dolusu odunu ateşin yanına getirdi ama çok getirmemişti.

Yakında gün ışıyacaktı ve kar yağışına aralıksız devam etmişti. Atları almanın, yiyecek getirmenin olanağı yoktu. Tek şansları en yakın gizli eşya stokunun yanına gitmekti ve bu karda bir insan kar raketleri ile bir atdan daha hızlı gidebilirdi.

Kar raketleri.

İnsan istedimi bir kar raketi yapabilirdi. Çok önce kar raketlerinin nasıl yapıldığını bir kızılderiliden öğrenmişti... Hızlı gitmekten çok, karın üstünde kalmayı sağlayabilen kar raketleri gerekti ona.

Önce hızlı davranmaları ve kanyondan çıkmaları gerekti. Kanyona bir göz atıp duvarları ve ağaçları gözden geçirdi. Kar bir metreyi aşmış olmalıydı ve bazı yerlerde daha da derin olmalıydı. Esintili rüzgar devamlı kar getirmekte kanyonun orasına burasına yığmakta idi. Zamanı gelince çabuk hareket etmeleri

gerekti, çabuk ve kesin sonuçlu bir hareket olmalıydı bu.

Radigan içeri girdi ve ateşin yanına çömeldi. Ellerini ateşe doğru uzattı ama uzatırken, sol elini avuç içi aşağı gelecek şekilde ve hafifçe alçaltarak işaret verdi; sonra aynı işareti sağ eliyle tekrarladı ancak bu kez bir az daha ileri uzatarak; aynı işareti sol eliyle gene tekrarladı. Diğerleri için bu, sadece elini ısıtmak isteyen bir adamın normal hareketi idi, elini uzatıp, kol yenini geri çekmek isteyen bir adamın yapacağı bir hareketi bu. Fakat Radigan John Child'ın, kızılderili işaret dilinde **yürüme** anlamına gelen bu işareti anladığını biliyordu.

Bir an sonra elini yukarı döndürdü ve kol yenini bir az geri çekti ve ayrı anda üç parmağını tuttu.

Ateşin karşısında oturan Child uyur gibi görünüyordu. Radigan, Gretchen'e baktı, o da kendisine bakıyordu ve başıyla anladığını işaret etti. Onun da bu işaretlerin dilinden anlayacağını tahmin etmemişti ama John Child gibi bir adamın genç birine ancak bu gibi şeyleri öğreteceğini düşündü. Zira gençler bu gibi şeyleri hep öğrenmek isterlerdi.

Ross birden ayağa kalktı ve kovuğun ağzına doğru yürüdü. "Bu karın duracağı falan yok," dedi, "burada da hepimize yetecek kadar yiyecek yok."

Radigan'a döndü. "Çiftlik buradan ne kadar uzakta ?"

"Güneye doğru hemen hemen oniki kilometre."

"Hava daha da soğudu, Yiyecek bir gün daha yetmeyecek. Hepimiz burada öleceğiz."

"Doğru. Daha da beklenirse, kar buradan çıkılamayacak kadar çoğalabilir. Belki de şimdi bile çıkılamaz."

"Oniki kilometre çok değil," diye mırıldandı Coker, "bu mesafeyi ellerimin üstünde bile gidebilirim."

Radigan ona aldırmadı ve Wall'a bakıp konuşmasına devam etti. "Yer yer kar ağaçların alt dalları hizasına kadar yükselmiş olabilir. İnan bana rüzgar olmadığı halde bile karın yüksekliği sanıldığından daha fazladır."

Ama içinden kar tutmayan yerlerin olduğunu ona söylememeye karar vermişti. Kendilerini kurtardığı zaman bu gibi yerlerden birinden ormana kadar gitmeyi ve orada kar raketleri yapmayı düşünüyordu.

"Ben gidiyorum," dedi Wall aniden. "Atım hepinizinkinden daha iyi, kurtulma olanağım daha fazla."

Coker kötü kötü Gretchen'e bakmaya başladı, gözlerinden sabırsız bir tatmin ifadesi belirmişti. Ross gidince kendisi patron olacaktı. Ya da patron olduğunu söyleyecekti. Sonra Child ve Radigan'ı öldürecekti. Radigan

neredeyse herifin kafasının nasıl çalıştığını görüyordu ve Wall'un gözlerini onlardan kaçırmasından, onun da aynı şeyleri düşündüğünü anladı.

"Sizin bilmediğiniz ve yakında öğreneceğiniz bir şey daha var bu memleket hakkında," dedi Radigan, "Texas'ta bindiğiniz o hafif atlar bu fazla karda pek işe yaramazlar. Bu kar ile başa çıkmak için adele ve kalın kemikli hayvan gerek. Montana cinsi atlar örneğin."

"Biz başarırız," dedi Ross ve eşyalarını toplamaya başladı ve sonra dışarı çıktı.

Tekrar geldiğinde, atı yedeğinde idi, kovuğun ağzına geldi, atın üstündeki karları süpürdü ve velenseyi koyup eyeri vurdu. Radigan adamı tenkidçi gözlerle süzüyordu. Gem demirini ısıtmamıştı ve hayvan bu soğuk demir parçasını ağzına almamak için direndi ama Ross sonunda Coker'in da yardımı ile başlığı hayvana takabildi.

"Gemi ısıtman gerekirdi," dedi Radigan ve Wall kızgınlıkla dönüp ona baktı.

"Çenen pek düşük," diye kızdığını belirtti, "hayvandan anlayan yalnız sen değilsin."

'Bazıları hiç öğrenmez," diyen Radigan güldü.

Bir an için Ross'un kendisine vuracağını sandı. İri kıyım kahya ona doğru kızgın bir adım attı ve Radigan sadece ona gülerek bakmakla yetindi. Wall bir süre ona dikkatle bak-

tı ve sonra aniden dönüp atın yanına giti.

"Biliyor musun Ross," dedi Radigan, "eğer beraber çalışsa idik iyi geçinirdik biribirimizle."

Wall ne bir şey söyledi ne de yüzünü döndü ve Radigan yavaş bir sesle devam etti. "Bundan sonra kendi kendine nasıl bakacaksın, burada olanlardan sonra ? Geceleri nasıl uyuyacaksın ?"

Wall bir an duraladı, hiç kımıldamaksızın. Radigan tekrar onun yüzünü gördüğünde, kireç gibi beyazdı ve kimse ile göz göze gelmemek için başını öne eğmişti. Atına bindi ve "Coker, sen ve Gorman burada kalın. Size hemen yiyecek göndereceğim ve gelen çocuklar size yol da açarlar. Esirlerle siz meşgul olun."

"Tabii," dedi Coker sırıtarak, "Ben onlarla meşgul olurum. Harvey bana onlarla nasıl meşgul olmam gerektiğini söylemişti."

Başka bir kelime söylemeksizin Ross kar yığınlarına doğru sürdü atını. Kanyon duvarı boyunca dar bir yol vardı ve bunu izleyerek aşağıya inebilirdi. Kanyonun altında ise karın derin olmadığı yerler bulunurdu elbet. Fakat daha yüz metre gitmeden başının derde girdiğini anlamıştı.

At bu dar kenardan aşağı inmiş ve karnına kadar karın içine gömülmüştü. Çabaladıkça daha da gömülüyordu. Fakat at bata çıka kendisine bir yol açtı ve kanyonun tabanına

doğru inmeye başladılar. Aşağı inince Ross gem kastı ve çevresine bakındı; kesik kesik bir arazi, ormanlar ve ilk kez olmak üzere hayatında Ross korktu.

Hava soğuktu. Kovukta iken bu kadar soğuk olduğunu tahmin etmemişti. Hava çok sakin olmasına rağmen atın üstünde bir buz tabakası belirmeye başlamıştı bile. Radigan'ın ne kadar haklı olduğunu bir kez daha teslim etti. Atı hafif fakat hızlı idi, mükemmel bir sığır atı idi ama bu derin karda sıçrayarak yürümek için gerekli olan acı kuvetten mahrumdu. Hava çok soğuktu ve kar hâlâ yağmakta devam ediyordu. İnsan bu memlekette ölebilirdi.

Geri dönmeyecekti. O kovukta olan şeyleri görmek istemiyordu. Thorpe böyle olmasını istemişti ve belki Angelina Foley de istemişti aynı şeyi ama kendisi bir katil değildi, bir cani olmayacaktı. Coker'a gelince, ona yardımcı göndermek için acele etmesine gerek yoktu. Adamın bir az kendi başına kalmasında bir sakınca yoktu, belki yararı bile olabilirdi. İki kişi için birkaç gün yetecek kadar yiyecek vardı zaten, yeterki dikatli bulunsunlar.

Birden, çok arkasından ve uzaklardan bir silâh sesi geldi kulağına. Hafif bir sesti bu ama bir silâh sesi idi. Coker hiç vakit kaybetmemişti.

KISIM 5

Coker hemen dönüp ateş etti. Ama çok hızlı dönmüş ve çok çabuk ateş etmişti ve mermisi, Radigan'ın bir az önce bulunduğu yere vurmuştu.

Radigan tamamen boş bulunmuştu bu işte. Zira Coker'ın önce konuşup işin tadını çıkarmak isteyeceğini tahmin etmişti. Öldürmeden önce büyük adam rölü oynayıp bir az gönül eylendirmek, onun tipindeki insana yakışan bir şeydi. Ama Coker bunların hiç birini yapmamış, yerinde döndüğü gibi silâhını ateşlemişti. Dönüş hızı ve merminin vurduğu yere bakılırsa adam şaşırtacak kadar hızlı ve isabetli ateş edilebiliyordu.

Ama gelgelelim, ateş sönmeye yüz tutmuştu ve Radigan odun atmak için dizlerinin üzerine, ateşin yanına çökmüştü. Ve mermi başının üstünden uçup gitmişti.

Bununla beraber Coker dönüp ateş ederken, Radigan kendisin öne fırlattı ve Gretchen'in kendisine uzattığı tabancayı yakalayıp, yerde yuvarladı ve durduğu anda da ateş etti.

Ve ıskaladı.

Çok az mesafede olmalarına rağmen hareket halinde olduğu ve çok çabuk ateş ettiğinden Coker'in yaptığı hatayı aynen işlemişti. Fakat ikinci mermisini daha hızlı ateşledi ve Coker'in boğazını, aşağıdan yukarıya doğru delip geçti, mermi silâhşor'un kulağının hemen üstünden çıktı.

Coker kendisinden çok emindi — amacı Gretchen'i, dudağını yaktığından dolayı ıstırap içinde bırakmak ona eziyet etmekti — onun için dönüp ateş etmişti ama ne varki şimdi kendi boğazından ve ağzından kan geliyor ve ayakları üstünde ölüyordu. Yüzünde ne olup bittiğini anlamadığını belli eden bir şaşkınlık ifadesi vardı.

İkinci kez otomatik olarak ateş etmişti ama mermisi sadece ateşin odunlarına çarpmış, çevreye bir kaç köz sıçratmıştı. Sonra tabancası elinden kaydı, konuşmak için ağzını açtı ve Radigan'a dehşet dolu gözlerle baktı; son

anda ölmek üzere olduğunu idarak etmişti sonunda.

Dizleri büküldü yüz üstü yere düştü; ayakları dışarda karda ve başı da ateşin hemen yanında idi Radigan eline tabancası ile hızla dönüp Gorman'a baktı. Gorman yerde yatıyordu, başındaki büyük bir yaradan kan akıyordu. Child eline geçirdiği bir odunu herifin kafasına geçirmekte gecikmemişti.

Gretchen'in yüzü sararmıştı ve başını kovuğun ağzındaki cesedten çevirip, "Sıcak bir yemeğe ihtiyacımız var," dedi bir an duraladı ve sonra, "Kendimi iyi — "

Bayılıp yere düşeceği anda Radigan onu yakaladı, kızcağız kendisini toplamaya çalışırken, bir yandan da, "Özür dilerim," dedi, "Şimdi iyileşirim."

Child eline bir winchester aldı. "Wall'un silâh seslerini duyduğunu sanır mısın?"

"Duymasına duymuştur ama geri dönmeyecektir."

Child kovuğun ağzına doğru yürüdü ve Coker'ın ayağını tutup dışarıya sürükledi ve karların içinde yüzükoyun bıraktı. Sonra kovuğa geri döndü ve metodik bir şekilde beraberlerinde götürecekleri eşyaları toplayıp paket yapmaya başladı.

Radigan, Gorman'ı işaret etti. "Ona da bir az yiyecek bırak.Bir süre sonra öbür eşyaların

gizlendiği yerde olacağız ve bunun bize bir fenalığı dokunmadı."

Radigan, Coker'ın cesedi yanına gitti ve bel kemerindeki mermileri çıkarmaya başladı. Gretchen'in kendisine verdiği tabanca kendi tabancası idi, kemerini buldu ve tabancayı doldurduktan sonra kemeri kuşandı. Winchester'ini ve bowie bıçağını arayıp buldu ve dışarı çıkıp dal kesmeye başladı.

Bir ağaçtan dört uzun dal kesti, sonra başka birinden de iki dal daha kesti. Her biri iki metreden uzun, kamçı gibi ince dallardı. Küçük dalları kesip temizledikten sonra, bunları ateşin üstüne tutup ısıttı. İyice ısındıklarına kani olduktan sonra, her bir dalı iki ucundan tutup birleştirdi ve oval bir şekil verdikten sonra bu uçları sıkıca bağladı.

Deri parçaları ile dalın karşılıklı kenarları arasını örmeye başladı. Onun ne yaptığını anlayan Child'da ikinci bir raket üzerinde çalışmaya başladı. Gretchen yemeği hazır edinceye kadar iki adam bir çift kar raketini hazırlamışlardı bile. Yemeklerini yedikten sonra tekrar işe koyuldular. Tam bu sırada Gorman kendine geldi.

Önce gözlerini açıp bir süre kovuğun tavanına baktı, sonra hızla doğrulup oturdu ve aniden ağrımaya başlayan başını iki eli arasına aldı. Aptal aptal çevresine bakınmaya başladı.

Gözleri Coker'ın cesedine takıldı sonra çabucak etrafına bakınıp Wall'u aradı. Wall, kendisi yarı uyur yarı uyanıkken ayrıldığından onu gittiğinden haberi yoktu demek ki. Sonra gözleri Radigan'a dikildi.

"Bir şey yapmaya kalkarsan, orada duran arkadaşının yanını boylarsın. Yerinde oturursan, sana birkaç gün yetecek yiyecek bırakırız. Haftalarca yetecek odun var çevrede ve eğer buradan ayrılmak istersen sana deli derim."

Gorman başı ile Coker'ı işaret etti. "Zaten onu sevmezdim.

"Pekalâ," Radigan'ın sesi pek kaba idi. "Bu işin dışında durursan sana dokunmayız, ama karışırsan Coker'ın yanını boylarsın."

Gorman cevap vermedi, yere uzandı ve yüzünü duvara döndü.

Yola çıktıklarında öğleyi bir hayli geçmişti vakit. Radigan başa geçti ve iyi bir hızla yola koyuldu. Ayaklarındaki raketlerden beklediği tek şey, kendilerini çiftliğin yanındaki mezada yiyecek ve eşya gizlemiş oldukları yere müşkülât çıkarmadan götürmesi idi.

Normal bir hızla yollarına devam ediyorlardı. İnsanın soğuktan öğreneceği çok şey vardı. Bir kere kesinlikle terlememek gerekti. Zira terleyen adam bir kez yavaşladımı, ter elbise içinde donar ve deriye yakın bir yerde ince bir buz tabakası meydana getirir. Bundan sonra

da insan çabucak bir barınak bulamadımı, kısa bir sürede donar. Fazla giyinmekten ziyade, vücuda yakın olarak sıcak hava tutacak bol ve sıcak tutucu şeyler giymesini öğrenir insan. Eskimolar bu gibi şeyleri çok önceden öğrenmişlerdi. Kuzeyde yaşayan kızılderililer de bunları bilirdi. İnsan her türlü arazi ve hava şartlarında yaşayabilirdi, yeterki aklını kullanmasını bilsin ve öğreneceği şeyleri öğrensin.

Hava soğuk fakat açıktı. Neredeyse üç bin metre yükseklikte idiler ve bu düşük ısı ve açık havada ses çok uzaklara kadar giderdi. Ama artık Radigan insiyatifi ele alıp bu kavgayı sona erdirmenin zamanı geldiğine hükmetmişti. Soğuk sahip oldukları tek avantajdı; zira onlar bu soğuk şartlarını iyi biliyorlardı, Foley ekibinden ise kimse bu şartları bilemezdi.

Daha aşağılarında ve doğuya doğru bir yerde Ross Wall derin kar yığınları arasından çiftliğe doğru ilerlemeye çalışıyordu. Ve şimdiye kadar Radigan'ın kendisine söylemiş olduğu bazı şeyleri idrak etmeye başlamış olmalıydı. Hafif bir at, ağır bir adamı derin karda uzaklara taşıyamazdı ve bir saate kadar ve belki de şu anda, Ross yaya kalmamışsa, talihli idi.

İyi havada bu oniki onüç kilometrelik yolu iki saatte alırdı ama bu havada, karın az olduğu yerleri aramak zorunda kalacağından

esas yol yönünden kilometrelerce uzaklaşmış olacaktı. Karanlık basıncaya kadar çiftliğe varırsa şanslı adamdı doğrusu. Bütün bu düşündüklerini açıktan konuşmuştu.

"Eğer başarabilirse aşkolsun herife doğrusu," dedi John Child.

Yürümelerine devam ettiler. Gidiş biraz yavaştı ama bir süre sonra adelelerini yeter derecede ısıttıktan sonra, biraz daha hızlı gitmeye başladılar ve Radigan sık sık durup enerjilerini tasarruf etmeye çalışıyordu. Bölgeyi iyi tanıyordu ve sırtların en yüksek yerlerinden gitmek suretiyle daha kolaylıkla hareket etme olanağı kazanıyorlardı. Devamlı olarak çiftliğin arkasındaki mezaya doğru yol alıyorlardı.

Rüzgâr biraz daha hızlanmış ve soğumuştu, yüksek çam ağaçları arasından ıslıklar çalarak esiyor, yerden toz halinde kar kaldırıp kayaların yüzlerine çarpıyordu. Hava koyu gri bir renk almaya başladı, yüksek sırttan daha alçak araziye indiler, bir ormana girdiler ve rüzgâr sanki daha hızlı ve soğuk esmeye başladı.

Ne kadar yol gelmişlerdi? Sekiz kilometre, on kilometre? Günler kısa idi ve karanlığın bastırmasına bir şey kalmamıştı ve hiç yoksa üç saatten beri yol alıyorlardı.

"Başımız dertte Tom." dedi Child, önde

gidip yol açarken birden durmuştu, "hava bozuyor ve rüzgâr hızlanacak."

"Kendimizi bitirmenin anlamı yok," dedi Radigan, "bir barınak bulup duralım."

Aramaya başladılar.

Rüzgâr suratlarına kamçı gibi inmeye başlamıştı ve yüzleri soğuk tesiri ile sertleşiyordu, konuşmaları güçleşmiş ve biribirlerini duyamaz olmuşlardı.

John Child birden dönüp ormana girdi ve yere devrilmiş devasa bir ağacın yanında durdu. Kuvvetli bir fırtına ya da doğal başka bir nedenle bu ağaç, kökleri ile birlikte devrilmiş ve kökleri arasında da oldukça büyük bir arazi parçasını da beraberinde kaldırmıştı. Kök ve toprak iki metre boyunda yekpare bir duvar gibi duruyordu.

Bir tek kelime konuşmaksızın Radigan ve Child bıçaklarını çekip ormana daldılar ve ağzı köklere gelecek şekilde dallardan bir kulübe yapmaya başladılar. Kulübenin iskeleti çatıldıktan sonra, kalın dallarla etrafını ördüler ve içini büyük yapraklarla döşediler. Kök yığınının yanına karların üstüne kalın odunları yan yana koyup ateş yakmak için bir ocak hazırladı ve ateş yaktılar. Sıcaklık kök kitlesi tarafından kulübenin içine yansıyacaktı böylece.

"Devam etsek daha iyi olmaz mıydı?" di-

ye Gretchen sordu. "Şunun şurasında bir kaç kilometrelik yolumuz kalmıştı."

"Gene de soğukta uyumak zorunda kalacağız ve de daha yorgun olarak. Soğuk havada yolculuk yaparken kişi kendini çok yormamalıdır. Bitkin hale gelen insanlar donar sadece. Soğuk ve karda yolculuk yapan herkes bunu düşünebilseydi donanların sayısı çok az olurdu. Yapılacak tek iş, bir barınak bulmak ya da yapmak ve içine sığınıp uyumaktır."

"Ama uyuyunca insan donmaz mı?"

"Hayır, bitkin halde değilsen hayır. Mücadele edip vücut hareketini kaybetmedi isen donmazsın. Yorulmadan önce durmasını bilmeli insan. Kırk elli derece soğukta kaç kez uyuduğumu bilirim."

Barınakları hafif bir çukurda idi ve yağan kar, dallar arasındaki açıklıkları daha sıkı örterek, kulübenin iyice ısınmasını sağladı. Rüzgâr kapıdan girmeye ve içerisini etkilemeye başlayınca, kapının ağzına bir de rüzgâr perdesi yaptılar.

Ateşin etrafına skışıp koyu kahve içip kurutulmuş et çiğnediler. Kimsede konuşma hevesi yoktu. Dışarıda rüzgâr hızını gittikçe artırmaya başlamıştı ve biraz sonra kuvvetli bir fırtına halini aldı. Zamanında kamp kurmuşlardı.

Angelina Foley Radigan'ın çiftlik evinin penceresinde durmuş yola bakıyordu. Korku

ve soğuk içinde idi. Ama soğukluğu içinde idi yoksa oda gayet sıcak ve rahattı. İçindeki soğukluk korkunun ve hayalinde bile canlandıramayacağı bir nefretin sonucu idi.

Harvey Thorpe arkasındaki masada oturuyordu, karşısında da Ross Wall vardı. İri kıyım kâhya geleli sadece bir kaç dakika olmuştu. Masanın üstüne yığılmış kalmıştı, bitkinliği yüzünden belli idi. Gecenin büyük bir kısmını, kaybettiği yolunu bulmakla geçirmişti ve atı ölmüştü — saatlerce derin karla mücadele etme sonucu çatlamıştı zavallı hayvan — ve sırf şans eseri Wall bir ağaç yığını bulmuş, ona sığınıp bir ateş yakarak paçasını kurtarmıştı. Uzun bir süre sonra düşe kalka ve bitkin bir halde çiftliğe gelebilmişti. Bir gece evvelki fırtınayı nasıl atlattığını hayatının sonuna kadar bilemeyecekti, keza buraya nasıl geldiğini de. Barınağı bulduğunda çiftlikten sadece iki kilometre kadar ötede idi. Fakat kovuktan buraya gelmek için en aşağı üç misli yol katetmişti.

"Öyle ise öldü." Gelina Harvey'in sesindeki tatmin duygusunu anlayınca bilmediği bir nedenle kızdı.

Onlara dönüp, "Onu ölü gördüğüm zaman öldüğüne inanırım." dedi.

"Budalalık etme." Harvey başını kaldırıp ona baktı, açık mavi gözleri, pencereden yan-

sıyan ışıkla sanki beyazmış gibi görünüyordu. "Coker onu öldürmek istiyordu, istediği fırsat eline geçti işte."

Ayağa kalkıp pencereye doğru yürüdü. "Bütün yapacağın iş Ross sığır yetiştirmek — sığır yetiştir ve elinden geleni yap. Dört adam vereceğim sana."

Başını kaldırıp ona baktı Ross.

"Peki ya diğerleri?"

"Onlarla ben meşgul olurum. Bir şey görme, bir şey bilme."

Ross bunu düşündü, istemeye istemeye bu teklifi inceledi. Thorpe'u tanıdığı ve çevresindeki adamları bildiğinden, adamın niyetinin ne olduğunu anlaması için yazılı bir vesikaya ihtiyacı yoktu.

"Zaman iyi değil," dedi sabırla, "O iş yürümez Harvey."

Thorpe gülümsedi. Kendisini çok iyi hissediyordu. Baş parmaklarını yelek cebine taktı. "Ross hiç hayal gücün yok. Burası bütün bölgenin en sapa çiftliği bununla beraber bir sürü yol, kuzeyden gelen, kimsenin geçmediği bir sürü eski kızılderili yolları, insanı çabucak Denver'e, Leadville'e ya da bir sürü kasabaya götüren yollar yakınımızda.

"Burasının mükemmel bir yer olduğunu söylerim. Bu kasabalardan, maden kamplarından birine yapacağımız çabuk bir yolculuk, özellikle altın sevkiyatının zamanına rastlayan

bir yolculuk, değişik yollardan ancak bizim bileceğimiz yollardan yapılacak bir yolculuk bize neler getirecek biliyor musun? Burayı görünce, aradığım yer olduğunu zaten bilmiştim; komşusu olmayan kanunî bir çiftlik, altın bulunan yerlere kolay ulaşım olanakları ve kaçış yollarının çokluğu, bundan daha iyi yeri nerede bulursun?"

"Çalışmaz," diye Ross ısrar etti. "Bayan Foley'in söylediği doğru ise, bir tahkikatın açılması an meselesi demektir."

Thorpe omuzlarını silkeledi, "İnan bana bu iş oldu bitti bile, artık hiç kimsenin başımıza iş açmaya niyetli olduğunu sanmam. Radigan ortadan kaybolacak, biz ise sesimizi çıkarmayacağız, vergisini ödeyen ve sulhu koruyan çiftçileriz biz. Burada kendimizi temiz de tutacağız, anlıyorsun ya, kimse ne yaptığımızı bile bilmeyecek."

"Öyle ha?"

Her ikisi de Angelina'nın sesine döndüler ve Thorpe konuşmak için ağzını açtı ise de O, devam etti.

"Hayır Harvey, böyle bir şey yapamayız."

"Bir salonda çalışmak mı istiyorsun?" diye sordu yumuşak bir sesle. "Yoksa bir lokanta mı açmayı istersin? Bundan başka yapacak neyin var ki?"

Gelina bir süre sustu. Karın yağdığı günler sürü yayılmış ve dağılmıştı ve hiç kuşku-

suz, Radigan'ın kendisini uyardığı gibi, çoğu ölmüştü — adam o kadar haklı çıkmıştı ki, ve bunun için ondan nefret etti.

Ondan nefret ettiği gibi şimdi Harvey'den de nefret ediyordu, nasıl aldatılıdğını artık anlamıştı. Her ne kadar olanlardan bir kısmına rıza göstermişti ama — sığırların çalınmasına ve kendilerinin olduğuna inandıkları çiftliğe yerleşmiş olan adamın öldürülmesine kadar — daha başından beri Harvey'in kendine göre bir takım plânları olduğu şimdi anlaşılıyordu. Demek ki kendi plânlarını kabul etmesinin nedeni, ileride yapmayı düşündüğü bu soygun işini tezgâhlayabilmekti. Kendisini büyük bir başarı ile geri dönüşü olmayan bu yere kadar getirmişti.

Harvey'in ortadan kaybolduğu o yıllardaki faaliyetinin ne olduğundan kaç kez kuşkulanmıştı, şimdi ise bunların ne olduğunu kesinlikle biliyordu. Fakat yapabileceği başka bir yolculuk, değişik yollarda ancak bizimi olabilirdi? Colorado ve Nevada'nın maden kamplarında çok para olduğu bir gerçekti ve burasının çok esaslı bir gizlenme yeri olduğu da açıktı. Çiftliğe gelmek isteyen herkes, kilometrelerce uzaktan görülebiliyordu. Evet, belki bu iş çalışırdı.

Posta arabalarını ve altın sevkiyatını ele geçirmek, sığır yetiştirmekten, daha az tehli-

keli ve para getirme bakımından da daha hızlı ve kolaydı.

Radigan ölmüştü. Ondan hem nefret etmiş ve hem de korkmuştu. Ama artık ölmüştü ve şu anda içinde garip bir boşluk duyuyordu, bir şey kaybedenlerin duyduğu bir his vardı içinde.

Bilmediği bir histi bu ve kendisini rahatsız etti, zira şimdiye kadar hiç kimseye fazla önem vermemiş, kimseyi düşünmemişti ve Radigan'ın durumunda ise, onun öldürülmesi emrini veren kendisi değil mi idi? Bununla beraber şimdi onun ölümüyle içinde bir boşluk yaratıldığını duyuyordu, sanki hayatından, değer verdiği bir şey kaybolup, gitmişti.

Pencerenin yanında durup, arkasında konuşulanları dinlerken Wall'un tereddüt ettiğinin farkında idi. Harvey'e bir zaman söylediği bir şey hatırına geldi şu anda; Ross ile dikkatli olmalıyız, zira adamın aynı fikirde olmayacağı bir noktaya gelinmesi olanağı var, demişti. Adam bir şey söylemediği halde, şimdi her zamankinden daha kesin olarak bildiği bir şey vardı; adam eğer dürüst iş yapma olanağına kavuşursa, bir kenara çekilip, işlerine karışmazdı.

Peki ya kendisi ne olacaktı? Her nasılsa son bir kaç günde kontrolü elinden kaçırmış ve Harvey kumandayı ele almıştı. Dızgınleri o kadar sessiz ve meharetle eline almıştı ki,

aptallaşıp kalmıştı bu yeni durum karşısında. Şimdiye kadar küçük gördüğü ve her söylediğini yapacağını sandığı Harvey hakkında yanılmıştı. Bunu beğenmemişti. Bir şeyler yapması gerekti!

Peki ama neden?

Kenara çekilip onun soygunları plânlamasına izin vermek ve yeter derecede para toplanınca, kendisi için tabanca kullanacak birini bulmak dururken... Ve sonra San Francisco, New York, Paris, Viyana — ve bir sürü para.

Bu şekilde kendisine bir şey olmazdı. Yakalanırlarsa, her şey Harvey'in üzerinde kalırdı. Kendisinin hiç bir şeyden haberi olmazdı... neden olsun, kendisi sadece sığır yetiştirmekle meşgul değil miydi? Wall kâhyası idi ve sığırlarla meşguldü. Tabii ki Harvey'i kontrol edemezdi. Evet bu iş yürürdü ve hem de tam bu şekilde.

"Ross," artık başlayabilirdi, "fırtına diner dinmez yanına iki kişi al ve kalan sığırların miktarını tesbit et. Sonra tekrar sürüyü çoğaltmaya bakarız."

Ross Wall gittikten sonra masaya yürüyüp oturdu. Harvey pürosunu ağzında yuvarladı ve güldü. Kendisini başarılı hissediyordu, bu kadar zamandır onun arzularına boyun eğmişti ama sonunda kazanmıştı. Yolun bundan sonraki kısmında sürücü yerinde oturan ken-

disi olacaktı. Ayrıca liderliğin kendisine geçtiğini Angelina'nın farkettiğini anlamıştı. "Gelecek ayın beşinde," dedi, "Leadville'den Denver'e giden bir altın sevkiyatı var. Yerine asla varamayacak olan altınlar sevk ediliyor."

Mermi, aralarından geçip masaya saplandı ve Gelina kırılan camın sesini duydu. Masanın tahtasında açılan derin oyuğa baka kaldı, ani olay karşısında şaşırıp kalmıştı Angelina.

İkinci mermi lambayı parçaladı ve etrafa gaz ile birlikte alevler sıçrattı odanın içine. Thorpe hızla harekete geçip kaptığı bir battaniye ile alevleri, daha büyümeye fırsat bulmadan söndürdü.

Karanlıkta yere çöktüler, hem korkmuşlar ve hem de heyecanlanmışlardı, sık sık nefes alıyorlardı, odun kokusu, yağ kokusu ve yanık yün kokusu kaplamıştı her tarafı.

"Çok akıllsın Harvey," dedi Angelina kötü bir şekilde, "pek çok akıllı! Hani ölmüştü, bu mermiyi atan onun cesedi galiba, ha, ne dersin. Harvey, gene başaramadın. *Radigan yaşıyor!*

Harvey Thorpe cevap vermedi. Karanlıkta çöktüğü yerde birden mantıksız bir hırsa kapıldı. Ortaya çıkıp öldürmek, sakat etmek ve dövmek geliyordu içinden. Fakat hasmına erişmesi olanağı yoktu, dışarda bir yerde, karanlıkta ve görünmeyen bir yerde idi.

"Olamaz!," diye protesto etti. "Başka biri

olmalı! İmkânsız!"

"Plânların, büyük plânların, Her şeyi düşünülmüş plânların. Bu kadar mükemmel plânları nasıl yapıyorsun anlayamıyorum doğrusu Harvey."

"Kapa çeneni!" Sesinin tonu alçak fakat çok kötü idi, şimdiye kadar hiç bu kadar ölüm soğukluğu esen bir ses duymamıştı. "Öldü O diyorum, anlamıyor musun. Bu ya o melez ya da başka biri."

Karanlıkta çökmüş ve başka mermileri beklerken Gelina kendi durumunu bir kez daha gözden geçirdi. İlk kez olmak üzere Harvey'e karşı içinde büyük bir kin duyduğunu idrak etti. Karşılıklı münasebetlerinin niteliği dolayısı ile bunu şimdiye kadar anlamamıştı. Zira sığır sürüsü, çiftlik ve her şey kendi adına olmakla, Harvey'e karşı bir yükümlülüğü bulunmamakla, kendi durumu onunkinden çok daha üstün olmakla beraber; bu işi başına açan ve öğütleyen, kendisini kışkırtan Harvey olmuştu ve bir aptal gibi ona kanmıştı. Halbuki başlangıçta kendisine iyi bir hareket olarak gözükmüştü ve kendisini buna hazırlamıştı. Halbuki bütün bu sürede Harvey'in elinde bir oyuncaktan farksızdı ve sürü gittikten ya da çok zarar gördükten sonra durumları tamamen yer değiştirmiş, tersine dönmüştü. Bütün bunları daha önce de düşünmüştü. Fakat şimdi, bundan sonra ne yapaca-

ğını düşünüyordu. Ross Wall'un kendisine ama yalnız kendisine sadık olduğundan emin - di. Keza ekonomik durumları çok kötü idi. Bundan sonra belki daha iyi olurdu. Şimdiki tehlikeyi bertaraf edebilirlerse, eline yeter derecede altın geçirinceye kadar Harvey ile birlikte olacaktı, sonra altını kendisine ayıra - caktı. Posta arabalarını soymak için Harvey ile birlik olduğuna, hiç kimsenin kuşkulanmayacağından emindi. Kuşkulansalar bile ellerinde bir delil olmayacaktı.

Karanlıkta beklemeye devam ettiler. Harvey merminin geldiği pencereye yüzünü dönmüş, sırtını odanın kalın duvarına dayamıştı. Kendisine bir sigara sardı ve yaktı.

"Yapabileceği bir şey yok," dedi Harvey, "dışarıda soğukta uzun süre kalamaz — Ross'un ne durumda geldiğini biliyorsun — ve biz onu kuşatıp sonuna kadar izler, yakalarız."

"Peki ya senin sözünü ettiğin o kızılderili yollarını biliyorsa ne olur?"

"Çoğu şimdi kardan kapanmıştır."

"Bu, senin soygundan sonraki kaçış plx - nını etkilemiyor mu?"

"Bu, senin soygundan sonraki kaçış plânını etkilemiyor mu?"

Bir süre cevaplamadı ve sonra belli bir huzursuzlukla, "Hayır — biz gerekli tedbirleri alırız."

Hatırladığı kadarı ile Harvey Thorpe dik-

katle plânlama yapar fakat kendisine itiraz edilmesini sevmezdi. Hatalı olduğunu belirtmek ve kabul etmek istemez ve her şeye iyimser bir gözle bakıp, plânlarını yapardı. Her şeyin kendi istediği, düşündüğü gibi gideceğine inanırdı. Bunun suçlu beyinler için doğru olduğunu bir yerden duymuştu. Suçluların pek azının, kendi aleyhlerinde de hususlar olabileceğini kabul ettiklerini söylerlerdi.

Bununla beraber kazançlı çıkabilirdi bu işten, belki bir süre için. Ayağa kalkıp karanlıkta öbür odaya gitti ve elinde bir battaniye ile geldi. Battaniyeyi pencereye astıktan sonra, mutfaktaki kutuda duran lâmbayı alıp yaktı. Eline bir süpürge alıp kırık camları yerden temizledi ve kırık lâmba ile süprüntüyü dışarı attı.

Tekrar oturma odasına geldiğinde Harvey gitmişti. Aklına tekrar Radigan geldi.

Gerçekten ölmüş mü idi? Düşündükçe gerçekliğine inanmadı. Akıllı bir adamdı ve fırsatlardan yararlanmasını biliyordu. Wall ne kadar kuvvetle onun öldüğüne inanırsa inansın, Gelina inanmıyordu. Coker, Tom Radigan'ı öldürebilecek kıratta bir adam değildi.

Bir kaç gün olaysız geçti. Güneş çıkmış ve karları eritmeye başlamıştı. Ross Wall hiç dinlenmeksizin çalışmış ve kayıpların sayısını çıkarmıştı. Sonuç korktuğu kadar kötü değildi. Bir kaç yüz baş sığır kaybetmişlerdi ama

çoğu zayıf sığırlar olup böyle bir kışı zaten çıkaramazlardı. Hava değişmese idi bütün sürüyü kaybedebilirlerdi ama şimdi bir fırsat çıkmıştı karşılarına.

Harvey'in arkada bıraktığı birkaç kovboyun faaliyetleri daha çok kar ile kapanmış yol ve geçitlerden ileri gidemiyordu. Hayatının büyük bir kısmını çiftliklerde geçirdiğinden, böyle bir arazinin her tarafını aramanın ne kadar güç olduğunu biliyordu. Hele böyle sarp ve ormanlık bir arazide Radigan'ı arayıp bulmak heme hemen imkânsızın ikiz kardeşi idi. Yıllarca çalıştıkları çiftlik arazisinde bilmedikleri kanyonlar bulan kovboyları bilirdi. Bununla beraber Radigan yakınlarda bir yerde sürüsünü saklıyordu ve orada yem vardı.

Harvey plânlarıyla pek meşguldü. Geri kalan adamlarını, her biri altı kişilik olmak üzere üç guruba bölmüş ve her guruba bir görev vermişti. Her gurup aynı zamanda soygun yapacak ve soygundan sonra derhal uzaklaşacaklardı. Faaliyet alanları daha kuzey idi, arada at değiştirecekleri asgari iki çiftlik vardı ve bunların sahiplerinin kendileri de hayduttu. Kuzeye giden yolları araştırdıklarında bir kısmının açık olduğunu gördüler. Kar ikinci kez yağıncaya kadar işlerini bitirirlerdi.

Wall dört yardımcı ile çalışıyordu ve birgün Gelina eyeri ile meşgulken yanına geldi. "Bölgenin bir kısmını taradık bayan Gelina,"

dedi, "ama onun markasını taşıyan bir tek sığır bile bulamadık, bir tek saman yığını bile görmedik."

"Belki çok yakınlarında dolaştınızda bulamadınız," diye bir fikir vermek istedi, "gizli bir vadi ya da bir plâtoda olabilir."

"Batı ve güneyi taradık," dedi Ross, "Fakat bu kez nehirin ötesinde kuzey ve doğu kesimlerini arayacağız."

Kolanı sıkıştırdı Gelina. "Ross iz gördün mü? yani insan izi demek istedim."

Ross tereddüt etti. "Ne sormak istediğinizi biliyorum," dedi, bir süre durduktan sonra da, "ama söyleyemiyorum. Bitner, eve ateş eden adamın izlerini buldu."

Gelina yüzünü ona döndü ve bekledi, fakat söylemeden önce bile ne diyeceğini kestirmişti.

"Radigan idi. Evin güneyindeki kaleye benzeyen zirve üzerinde imiş. Görünmeden oraya nasıl çıktığını bir türlü anlayamadım. İzlerini bulduk, onun izlerini tanırım. İzleri takip edince, birkaç kilometre batıdaki tepelerde bir kamp bulduk. Çok iyi bir yer ve yiyecek çok şeyleri var."

"Şeyleri?"

"Evet, hamfendi. Üçü de oradaymış. Radigan, John Child ve kız."

Demek ki Coker işi başaramamıştı. Peki Gorman'a ne olmuştu ya?

Birden bu habere memnun olduğunu anladı. Radigan'ın hayatta olmasını istiyordu. Acaba sebep bu mu idi? Yoksa Harvey'in başarısızlığı nedeniyle mi memnun olmuştu?

"Ross," dedi, "bir yerde bir meza üzerinde iyi bir otlak bulduğunu söylemiştin. Sürüden arta kalanları bir araya getirip oraya götürmeni istiyorub. Sonra en iyilerinden beş yüz baş sığırı ayır ve bulduğun en iyi otlağa götür onları, iyice ara çevreyi ve en iyi otlağı bul emi?' '

Başını kaldırıp Gelina'ya baktı ve onun ne demek istediğini anladı. "Hepsini kurtarmamız mümkün olmayabilir," dedi Gelina, "fakat yeniden işe başlayacak kadar yeter sığır olmasını istiyorum elimde — başka bir yerde."

"Pekalâ." Bir kaç adım yana yürüdü, tütün torbasını çıkarıp bir sigara sardı. "Ve bundan kimseye söz etmeyeceğiz değil mi?"

"Evet, söz etme, sadece dediğimi yap."

"Şu Flynn var ya," dedi Wall, "Harvey onu küçümsemekle hata yaptı. Adam enayi değil."

"Enayi olan Harvey." İlk kez olmak üzere duygularını açığa vurmuştu. "Radigan onun hakkından gelecek. Harvey çok sabırsız."

"Sığırları yerlerine götürmeye başlayayım." dedi Wall, "bana güvenebilirsiniz."

Evet ona güvenebilirdi. Atına binip uzak-

laşırken arkasından bakıp düşündü; ondan başka güvenecek kimi kalmıştı ki. Ve adam tamamen gözden kaybolmadan evvel, en iyisinin, tamamen kendisine güvenmek olacağına karar vermişti. En iyisi niyetlerini kendisine saklamaktı. Hâlâ bu işten kârlı olarak yakasını sıyırması ihtimali olabilirdi. Eğer Radigan ve Harvey biribirlerini yok ederlerse, durumun kumandası yalnız kendisine kalırdı.

Akşama doğru Gorman çıkageldi. Neredeyse çatlamak üzere olan bir atla birlikte geldi; yüzü solgun, gözleri ateşten pırıl pırıl yanar ve yanakları çökmüş bir halde idi. Geldiğinde çiftlikte yalnız Gelina vardı, böylece olanları ilk duyan kendisi oldu. Coker'ın ölümünü kıza az fakat öz kelimelerle anlattı ve ekledi, "Kara gömülmüş bir karaca buldum ve onu kestim. Son üç ya da dört günden beri tuzsuz et yemekten bıktım, ne kötü şeymiş."

Yemeğini yiyip kahvesini içtikten sonra bir sigara sarıp yaktı. "Hamfendi, size söylemem gerekli olan bir şey var. O Radigan! Hiç merak etmiyordu durumu. Hiç üzülmüyordu. Olayları bu kadar hafife alan bir adamı şimdiye kadar hiç görmemiştim. Sanırsam güvendiği bir şey var. Ne yapacağını çok iyi biliyor, kendisine güveni var ve galiba yardım getirmek için Lomo Coyote'a gittiler."

Gorman ona, Ross'un anlattıklarını da anlattı — Lomo Coyote'u oradaki adamları,

Loren Pike, Charlie Cade ve Adam Stark'tan söz etti.

Tom Radigan battaniyesinden sıyrıldı ve geceden arta kalan ateş közlerini karıştırdı. Bu közlere ağaç kabuğu ile bir gün önceden kesmiş olduğu çıraları ekledi. Soğuktan titreye titreye ateşi canlandırmaya çalıştı ve çıra alev alır almaz tekrar yatağına balıklama daldı. Gözleri Gretchen'e takıldığında onun kendisine bakıp, sıcak yatağı içinde kıkır kıkır güldüğünü gördü.

"Hava çok soğuk," dedi kendisini savunmacasına.

"Tabii! Ama bir kendini görmeliydin, ayağı yanmış kedi gibi dansediyordun ateşin etrafında."

"Öyle ise yarın sabah," dedi asık bir suratla, "seni ateş yakarken görelim."

"Pekâlâ. Ama ben çıra ve kabukları akşamdan yatağın yanına hazırlarım ve sabah olunca yapacağım şey, yataktan çıkmadan, uzandığım yerden ateşi tutuşturmak olur."

"Bu şekilde ateş yakabilen bir kimse, çoban köpeğine farkettirmeden koyun bile çalabilir."

Kırmızı dilleriyle uzanıp, soğuk dalları yalayan aç alevlere bakarak beklediler. Ateş gittikçe büyüdü ve meza üzerindeki bu mağarayı ısıtmaya başladı.

Gerçekte, düz mesafe olarak çiftlik evinden bir kilometre meşafede idiler. Bulundukları mağara mezanın üstünde bulunan bir kaç mağaradan bir tanesi olup, mezanın kuzeybatı kenarında idi ve ancak tepeden girilebiliyordu. Bulundukları oda içiçe geçme iki odanın küçüğü idi ve çok önceden bu oda, böyle bir zamanda kullanılmak üzere hazırlanmıştı.

Kendi yaptığı tadilat, kendisinden çok önce buraya gelip yerleşmiş olan adamların yaptıklarına ilâve idi. Dış odada insan eliyle açılmış bir çukur vardı ve bir kenarda paslanmış bir göğüs zırhı bulmuştu.

Çok yıllar önce burada, bir maceraperest, belki Coronado'un ([1]) askerlerinden birisi barınmıştı, belki de buraya kızılderililerden kaçıp sığınmıştı. Kalıntılara bakılırsa burada uzun bir süre kaldığı anlaşılıyordu. Kızılderililer tarafından sıkıştırılınca daha içerlere kaçmış ve en sonunda burayı bulunca, kaçmaktan vazgeçip kalmaya karar vermiş olmalıydı. Yavaş yavaş, gelip geçen yıllar boyunca burasını

---

(1) Coronado, Francisco Vasquez de (1510 - 1554). Bir İspanyol kumandanı olup Amerika Birleşik Devletlerinin güney batı bölgesi kâşifi olarak bilinir. Bu bölgeye bir kaç kez askerleri ile birlikte gelmiş ve kızılderililerle devamlı savaşlar yapmıştır. Zengin kızılderili medeniyetinin beyazlara açılmasını sağlamış ve Meksikada ölmüştür.

hem ev ve hem de bir kale şekline sokmuş olmalıydı.

Mağaranın kaya duvarlarına raflar oymuş ve dış duvarda da iki pencere açmıştı, ya da mazgal deliği, böylece mağaraya yaklaşan yolları gözaltına alma olanağına kavuşmuş oluyordu. Ve burada ölünceye kadar kalmıştı.

Tamamen bir tesadüf eseri olarak burayı bulan Radigan, Ute'lere karşı bu yerin sağlayacağı savunma olanağının değerini anlamış ve yavaş yavaş kapkacak, konserve yiyecek ve cephane depo etmişti. Gene aynı süre içinde gayet büyük bir yakacak stoku yapmıştı. Mağaranın eski sakini tarafından duman deliği gibi kullanılan yeri geliştirip bir baca şekline sokmuştu ve bunu o şekilde yapmıştı ki, bacadan çıkan duman, tepedeki bir ağacın kök ve yerlere kadar yatmış dalları arasından çıkıyordu. Tabii bu durumda duman büyük çapta dağıtılmakta ve ancak bir kaç metre yakına yaklaşıldığında farkedilebilmekte idi.

Bu ilk ve en iyi hazırlanmış gizlenme yeriydi.

Ateş büyüdükçe mağara ısınmıştı ve Radigan bir çırpıda yatağından fırlayıp hızla giyindi. Arkasından John Child kalkıp o da giyindi.

"Kuzeye giden yoldan ne haber?" diye Radigan aniden sordu. "Oradan geçip Lomo Coyote'ta insan gidebilir mi?"

"Ne zaman yola çıkmamı istersin?"

"Sen değil, ben gideceğim." Radigan geniş ve derin olan pencereye doğru yürüyüp dışarıya baktı. Mağaraya gelen yol yukarı doğru kıvrıla kıvrıla çıkan bir çöküntüden başka bir şey değildi ve bir atın çıkamayacağı kadar dikti. Ayrıca mezanın üstüne çıkılabileceğine dair hiç bir belirti de vermiyordu insana. Pencereden bu çöküntünün büyük bir kısmı görünüyordu, "Sen burada kal, ben gidiyorum," dedi Radigan.

"Oradakiler beni tanır," diye Child itiraz etmek istedi.

"Pike beni tanır, Cade de öyle. Diğerleri ile de tanışmanın zamanı geldi demektir. Kaldı ki burada Gretchen ile yalnız kalmam doğru olmaz."

"Korkuyor musun?" diye sordu Gretchen.

"Ben mi?" Radigan ona dikkatle baktı ve, "Hayır korkmuyorum ama senin korkman ya da çekinmek gerek. Burada yalnız kalırsak ne olacağı pek belli olmaz."

"Hiç bir şey olmaz," diye cevapladı Gretchen, "ben istemezsem bir şey olmaz."

Radigan ona dikkatle baktı. "Belki öyle olur belki olmaz. Ama beni kışkırtmasan daha iyi olur."

Atların bulunduğu büyük odaya geçip onlara yem verdi. Saman yığınına bir göz attı,

pek fazla saman kalmamıştı ama yeter miktarda mısır vardı ve bu iş bitinceye kadar da dayanabilirdi. Yiyecekleri fazlasıyla yeterdi. Cephane ise yeniden Gettysburg ([1]) savaşını idare edecek kadar vardı.

Atını eyerledi, odaya dönüp battaniyesini ve eyer heybesini aldı. Gretchen kalkmış kahveyi hazırlamıştı. Hepsi ateşin çevresine oturdular.

"San Antonio yolundaki sığırlara bir göz atmanın zamanı geldi galiba," dedi Child, "istersen gidip bir bakayım."

Radigan, Gretchen'e baktı. "Yalnız kalabilir misin?"

"Tabii," dedi ve onun tabağına büyük bir dilim kızarmış et koydu. "Bana göre hava hoş, burasını bulsalar bile, onlara karşı koyabilirim."

"Çöküntü üzerindeki kar erimiş," dedi Child, "biz de iz bırakmadan çıkabiliriz, onun için merak edilecek bir şey yok. Seni burada bulacaklarını sanmam bile."

Atını önce mağaranın ağzına götürdü ve sonra dönüp Gretchen'in hazırladığı yiyecek torbasını aldı, eyer heybesine yerleştirdi. "Dikkatli ol," diye kız onu uyardı.

Dönüp ona baktı Radigan. Son günlerin

---

(1) Gettysburg : Amerikan iç savaşının son ve en kanlı muharebesi

rahatsızlığı ve soğuğuna rağmen Gretchen ne yapıp yapıp, kendisini cazibeli tutabilmişti ve Radigan gözlerinin içine bakarken birden büyük bir ilgi duydu. "Sen de öyle," dedi, "mağaradan dışarı sakınca da kenarlardan uzak dur. Ne yaparsan yap fakat gece yemek pişirme."

"Daha önce de söylemiştin. Gece pişen yemeğin kokusu daha çabuk duyulur demiştin."

"Öyle. Duman kokusunu kendi evlerinden geliyor sanabilirler ama yemek kokusu dikkatlerini çekebilir."

"Ben de pişirmem."

Ata bindi ve Gretchen elini uzatıp kol yenini tuttu, "Dikkatli ol." diye tekrarladı.

Tekrar ona bakıp gözlerindeki yaşları görünce şaşırdı. Derhal başını çevirdi. Peki neden ağlıyordu bu kız? Kadınların ne yapacağı belli olmazdı ve akrabası falan da değildi üstelik. Atı yedekleyip mağaradan çıktı ve çöküntüden aşağı inmeye başladı. Dik bir yerdi ama atı alışkın olduğu için inebiliyordu. Aşağı inince durdu ve çevresini dinledi, hiç bir ses yoktu.

Atına binip ağaçların arasında kayboldu. Ancak iki dakika kadar açıkta kalmıştı; ağaçların arasına girince, eyerinde döndü ve John Child'ın inişini seyretti. Sonra her ikisi yan yana durup dört beş dakika çevrelerini dinle-

diler. Sonunda Child, "Galiba başardık," dedi.

Radigan başını salladı. Sonra tereddüt içinde atının başını çevirdi ve ağaçlara yöneldi. Bu şekilde bir kızı yalnız bırakmak pek doğru bir hareket değildi, günlerce yalnız başına ve belki de korkmuş olarak. Bununla beraber Gretchen, şimdiye kadar bildiği kadınlara nazaran daha az korkaktı... şimdiye kadar başlarına gelmiş olanlardan bir tek kelime ile bile olsun hiç şikâyet etmemişti ve bir kez bile kendisine düşen işten kaçınmamıştı. Her yerde, soğukta ve karda hem kendine ait işleri becermiş ve hem de binicilikte onlardan aşağı kalmamıştı.

Vache Creek yolunun, San Antonio'ya giden kolay yol ile birleştiği yerde, biribirlerinden ayrıldılar.

Giydiği kalın bufalo ceketi içinde John Child iki misli daha büyük görünüyordu. Atının gemlerini kastı, ağzından çıkan nefesi bir bulut gibi soğuk havada belli oluyordu. "Dikkatli ol Tom," dedi Child, "oradaki gençlerin hepsi dostumuz değildir."

"Pekâla, meraklanma."

"Özellikle İsviçreli Jack Burns (Cek Bürnz) ile dalaşma. Ona dikkat et. Kansas'lı bir silâhşor. Kendisini bir şey sanıyor."

"Öyle mi?" dedi ve güldü Radigan. "Loren Pike orada iken, şimdiye kadar belki de

ölmüştür bile." Dizginleri topladı. "Loren, bu gibi fiyakacılara pek tahammül edemez. Bazen pek sabırsızdır."

Radigan kuzeye doğru yönelip Cerro Jarocito dağlarının yamaçlarına sürdü atını. Buranın doğusunda bir yerde bir su kaynağı vardı ve aradaki mesafe sadece dokuz kilometre idi. Emin olmak için on kilometre denebilirdi. Sonra Coyote Spring'e kadar yedi kilometre kadar gittikten sonra, Lomo Coyote'a kuzeye doğru dokuz kilometre gidildi mi Lomo Coyote varmak mümkün olacaktı. Hepsi hepsi yirmibeş kilometrelik bir yol vardı önünde. Bu soğuk havada talihi yaver giderse beş altı saatte alırdı, ama bir de talih yüzüne gülmedi mi kaç saat çekeceğini Allah bilirdi.

Altıyüz kilo çeken kula bir ata binmişti, karda yürümesini bilen iyi ve dayanıklı bir hayvandı bu.

Kuzeyden esiyordu rüzgâr ve havada bir kar yağışı vaadi vardı. Radigan'ın yerine gelmesini istemediği bir vaad idi bu. Fırtınadan beri bu yoldan geçen olmadığından kar, yer yer sert bir kabuk halini almıştı. Öğle olduğunda arkasında onbeş kilometrelik bir yol bırakmış olması gerekken, dokuz kilometreden fazla gelip gelmediğinden kuşkulanmaya başlamıştı. Zira yer yer kar birikintilerini dolaşmak için esas yoldan ayrılmış, bir kez yere yayılmış büyük bir sarmaşıktan kurtulmak için

iki kilometre dolaşması gerekmişti. Ondan sonra da esas yolu bulmak için yeniden iki kilometrelik bir yol tepmesi icabetmişti. Yolu bulduktan sonra küfür etmeye başladı ve kula atın da hayıflanarak başını salladığını farkedince, bu kez de güldü.

Kaynakta atı suladı, Coyote Creek'e gelince, derenin yer yer donmuş olduğunu gördü. Buz tabakası her ikisinin ağırlığını çekecek kadar kalın olmadığından, karşıya geçişleri bir hayli güç olacaktı.

Kanyonun kuzeyinden esen rüzgâr çok soğuktu ve Radigan'ın yüzü ve elleri sertleşmiş, parmakları uyuşmaya başlamıştı.

Kanyondan çıkıp kasabaya geldiğinde hava kararmak üzere idi.

Dar cadde, Allahın dünyayı yarattığı günkü kadar boş ve sesizdi, günün son ışıkları altında sakin ve soğuktu. Ancak Ramble House (Rambıl Haus) ve caddenin öbür tarafında da Utah House'dan gelen ışıklar görünüyordu. Yemek yenecek bir yerde görünen diğer ışıkise, sinek pislikleri ile kaplı bir camdan geliyordu.

Lomo Coyote'a bir kasaba demeğe bin şahit isterdi ve kasabalar kasaba olurken burası başka şey olacaktı herhalde. Gerçekte burası gezginlerin, kanun kaçaklarının, başka yerleri pek sıhhî bulmayan kabadayıların bir durak, bir uğrak yeri idi. Lomo Coyote'ta olan

pek fazla şey yoktu; yakındaki dağlarda maden arayan bir kaç kişi ve onların, barların cilâlı tahtaları üzerinde yaptıkları hararetli konuşmalarından başka bir şey yoktu burada.

Nüfus pek nadiren otuzu aşardı ve üç ya da dördü erkekti bu devamlı nüfusun. Bir kez her nasılsa nüfus altmışbeş'e yükselip herkesi şaşırmıştı. Ama bunun nedeni Ute kızılderililerinin savaş yoluna inmesi olmuştu. Dağlarda bulunan bütün maden arayıcıları ve avcılar Lomo Coyote'ın kuşku veren emniyetine sığınmışlardı.

Bunlar yalnızlığa alışmış sessiz adamlardı fakat Lomo Coyote'ın bunlara sağladığı yakın arkadaşlık ve kendisine has özel viskisi insanı şaşırtan bir takım neticeler ortaya çıkarmıştı. İkinci günün sabahına kadar nüfus eliüçe düşmüştü ve musalla taşında, gömülmek için karların erimesini bekleyen üç cesed vardı.

Altıncı günün sabahında nüfus tekrar eski düzeyine gelmişti. Zira yeni gelenlerin çoğu burasının ve özellikle Lomo viskisinin, Ute kızılderililerinden daha az tehlikeli olduklarına karar vermişlerdi.

Sokağın sonunda ancak bir ahır olabilecek büyük bir bina vardı ve dışarıda asılı duran ölü bir ışığın aydınlattığı, yazıları silinmiş bir levha bunu kanıtlıyordu.

Binanın önünde bulunan ufak bir kulübede, yanları kıpkırmızı olmuş bir soba yanıyordu ve tek ışık bu idi..

Karanlıktan bir ses geldi. "Saman bol, atını kendin yemle. Arpa da var, istersen, ama seksen sent fazla alırım."

"Çok para değil mi?"

"Canın isterse al, canın istemezse bırak ama benim haberim olmadan aşırmaya kalkarsan soğuk alırsın, çünkü karnını av tüfeği ile delik deşik ederim."

Yaşlı bir adam "bürodan" çıkıp geldi elinde namlusu kesilmiş bir av tüfeği vardı, diğer elindeki lâmbayı kaldırıp Radigan'a baktı. "İnsan daha dikkatli olmalı derim her zaman. Burada yemlemeye hakkın yok gerçekte ama arpa isteyenler, arpa parası ödeyebilenlerdir ve genellikle istemedikleri bir şeyden kaçmaktadırlar."

"Kaçtığım falan yok ihtiyar. Bir arkadaşımı aramaya geldim buraya. İsmi Loren Pike."

"Hiç duymadım. İsim hatırlamam zaten. Bu bölgede isimler buz üzerine yazılıdır. Adres değiştir gibi isim değiştirirler ve buradakilerin adeti haline gelmiştir."

"Buranın güneyindeki çiftliğin sahibiyim, İsmim Radigan."

Tekrar ışığı kaldırıp Radigan'a baktı. "Belki bir çiftliğin vardı, belki şimdi yok ar-

tık. Ya da uzun süre geçmeden çiftliksiz kalacaksın. Konuşulanlara bakılırsa."

"Sahibi benim, şimdi de, **bir yıl, on yıl** sonra da," Radigan eyer takımını çıkardı. "Başıma belâ açmaya kalkarsan ihtiyar, geri gelip bu bit yuvasını başına yıkarım, anladın mı?"

İhtiyar geri çekildi. "Bak hele, bu nasıl konuşma? Atına bakmıyor muyum senin? İstersen arpa alabilirsin demedim mi? Ha söyle demedim mi?" İhtiyar ona bir kez daha dikkatli baktı, "Sen, John Child'in yanında çalıştığı adam olmalısın?"

"Pekâla, Atını tımar eder, arpa veririm. Ve birini arıyorsan, Utah ya da Ramble'a bak. Milletin çoğu ya birinde ya da diğerindedir. Kasabada kalmamanı öğütlerim. Saman yığınında yatmak sıhhate iyi gelir bu memlekette, diğer yerlerden uzak dur. Bu akşam İsviçreli Jack çatacak adam arıyor."

Tom Radigan kapıya doğru yürüdü, soğuğa karşı korunmak içini başını iğdi ve yemek yenecek yere doğru yürüdü. Kapıyı açıp içeri girdi, peşinden gelen bir kaç kar parçası ile birlikte. Barın arkasında iri ve sert yüzlü bir kadın vardı ve Radigan'a hemen kahve güğümünü uzattı. "Yemek yiyebilirsin," dedi kadın, "ama başka şey arıyorsan, bu akşam olmaz."

"Yemek istiyorum."

Ona baktı. "Galiba öyle. Aklına başka şey-

lerin gelmesi için bir saate ihtiyacın var. Ondan sonra aranmaya başlarsın. Bir erkeğin kaslarından soğuğun çıkması, bir saat kadar sürer. Burada üç kız var; biri onaltı, ikisi ondokuz yaşlarında ve ben üçünden daha çok iş yaparım — ve de daha iyi."

"Kalın bir biftek işimi görür."

"Ayı etinden başka bir şeyimiz yok. Fırtınadan beri sığır eti görmedik. Adamlar güneyden sığır getirirlerdi ama şimdi yollar kapandı."

Radigan sessizlik içinde yemeğini yedi. Kadının kendi kendine konuşmasına aldırmadı bile.

Yemeğini bitirdikten sonra, barın üstüne bir dolar koydu ve kadın üç çeyrek dolar iade etti. Kahvesinden son bir yudum aldı ve soğuğa çıkmak için hazırlandı. "Bana şimdi yukarıdan bakma, sonra gelip ayaklarıma kapanırsın." diye arkasından seslendi.

Basılmış kar yığınlarını izleyerek caddenin karşısına geçip Utah salona girdi.

Üç metre uzunluğunda ve acemi bir el tarafından yapılmış bir bardı ve barın arkasında duran adam da neredeyse bar kadar uzundu. İki kişi bara yaslanmıştı ve bir kaç kişi de masalarda oturuyorlardı. İçeri girince hepsi başını, çevirip ona baktılar ve yabancı olduğu görünce bir kez daha baktılar.

"Viski," dedi barmene, "ya da o isim altında ne ikram ediyorsanız."

İri kıyım barmen, barın üstüne doğru eğildi. "İçkimizi beğenmiyorsan, içmeden de yapabilirsin."

"Hadi hadi ver, içmeden, beğenip beğenmediğimi nasıl bilebilirim?"

"Ya karar ver ya da içki yok."

"Pekâlâ çok severim viskinizi." Radigan çevresine bir göz attı. Onlar da ona masum masum bakmakta devam ettiler. "Eğer bu baylar viskiden hoşlanıyorlarsa, ben de onlara ısmarlarım."

İri barmen tekrar döndü. "Buraya bak hele yabancı. Bu sözünle gene viskimden kuşkulandığını belirttin. Bundan hoşlanmam."

"Gördünüz mü?" dedi Radigan diğerlerine gülerek. "Kendisinin de hoşlanmadığını kendisi belirtiyor gene."

İri barmen kızarak lâfa karıştı. "Böyle bir şey demedim. Demek istedim ki —"

"Şimdi de lâfla boğuntuya getirmek istiyor," dedi Radigan. "Doldur bakalım bir kadeh de, beğenip beğenmediğimizi anlayalım."

Barmen bir süre ona baktı sonra barın arkasına geçip bir kadeh viski doldurdu fakat kimse yerinden kımıldamadı. "Teklifim hâlâ cari," dedi Radigan.

Kimse yerinden kımıldamadı.

"Gördün mü? Kimse hoşlanmıyor on-
dan."

Bir yudum alıp tadına baktı. İçki boğazından aşağı gittiği an sanki boğazında yangın çıktığını sandı, bir adım geri çekilip kadehe baktı. "Bir fıçı dere suyu, iki ısırımlık tütün, renk vermek için kullanılan iki kalıp sabun ve bir kaç gram stiriktin ve belki de on litre kadar alkol. Kıvam vermek için de bir teneke bezir yağı. İşte sana viski formülü. Hiç kimsenin içmeme sebebi şimdi anlaşılıyor."

Tekrar tadına baktı. "Herhalde Ute'lere satmak için yapmış olacaksın. Neden sık sık savaş yoluna indiklerini anladım."

"Başına dert arıyorsun galiba," dedi iri adam, uyarırcasına.

"Hayır,belâ falan aradığım yok. Şimdi elini barın altına sokup oradaki viski şişesini çıkar da, güzel bir viski içelim."

Barmen kendi kendine birşeyler mırıldandı ve elini barın altına uzattı. Diğerleri derhal ayağa kalkıp barın önüne dizildiler, ellerinde kadehleri, Radigan'a katılmaya hazırdılar.

Kadehler barın üzerine dizilip içki boşalttıktan sonra Radigan "R - Bar çiftliğinin sahibiyim. Markayı bilmeniz gerek. Zaman zaman R - Bar sığır eti yiyorsunuz."

Ekşi suratlı, yuvarlak yüzlü bir adam elindeki viskiye bakıp yarısını bir dikişte içti ve, "Bizi sığır hırsızlığı ile mi suçluyorsun?" dedi.

"Gerçeği söylüyorum," dedi Radigan, "Arasıra tadına bakılan bir parça sığırın peşinden koşacak adam değilim. Ama buraya ait olmayan binlerce sığır varken, benim küçük sürüm üzerinde neden vakit kaybedersiniz anlayamıyorum."

"Bu bir davet mi?"

"Sadece bir haber. Yapacağınız iş size ait, sadece benim dostum olmadıklarını bilin yeter. Gerçeğe bakılırsa, birinci sınıf bir sığır savaşı içindeyim.'

O sırada arkalarındaki kapı açıldı ve içeriye bir soğuk dalgası ile birlikte ince yapılı, sarışın bir adam girdi. Uzun boylu, dikkatli, çukura kaçmış gözleri üzerinde, ince bir çizgi gibi duran kaşları ile dar yüzlü bir adamdı bu. Kısa bir koyun postu ceket giyip tabancasını tamamen meydanda bırakmıştı. Başındaki kunduz derisi kürk şapkası küçük başına sımsıkı oturmuştu.

Aynı anda caddenin alt başında bir takım nal sesleri duyuldu ve Radigan pencereden dışarıya baktı. Pencerenin dar ışık huzmesinde Harvey Thorpe'u gördü, yanındakiler de adamları idi.

Radigan bir dikişte içkisini bitirdi ve ceketini giydi. Yeni gelen adam onu gözetlemekte idi. "Seni tanımıyorum," dedi, "Bana İsviçreli Jack derler."

Radigan ona bakıp sırıttı. "Adım Will Haf-

towate (Vil Heftoveyt) ve bununla iktifa etmen gerek."

"Ne?," İsviçreli Jack şaşkın gözlerle ona baka kaldı.

"Beklemen gerek," dedi Radigan. "Bir sığır savaşından söz etmiştim, dışardakiler bu savaşın mücahitleri."

İsviçreli Jack omuzu üzerinden dışarıya baktı. Atlılar gelmiş ve kapının önünde atlarından iniyorlardı. "Onlar sığır savaşçısı değil. Gelen Bob Harvey ve eğer seni görmek için geldi ise, seni onun için tutarım."

"Bırak onu." İri kıyım barmen barın üzerine eğilmişti. "Kimseyi kimse için tutmayız burada."

"Bak, şimdi—"

Arka kapı yavaşça kapandı ve İsviçreli Jack hızla arkasına döndü. Radigan ortadan kaybolmuştu.

KISIM 6

Radigan arka kapının buzlu basamağı üzerinde durduğunda dağlardan soğuk bir rüzgar esiyordu, çevresini dinledi kısa bir süre. Mırıltı halinde gelen sesleri duymasına rağmen kelimeler anlaşılacak kadar açık gelmiyordu odadan. Ön kapının açıldığını duyuncaya kadar bekledi sonra hızla yürüyerek ahıra doğru, karları iyi basılmış yoldan gitti.

Ahıra gelince durdu, gölgeler içinde görülmesi olanağı pek yoktu, ahırın duvarına yaslanıp ne yapacağını kestirdi. Kasabada birkaç bina vardı ve hepsi hemen aranacaktı. Binaneleyh bunlardan birinde saklanmaya gayret etmek akıllı işi değildi.

Thorpe ve adamlarının gelişi bir bilmece idi zira onun buraya gelişinin bilinmesi imkansızdı. Belki Pike ve Cade'ı görmeye gelmiş olabilirlerdi ama bundan da kuşkulu idi zira aralarında bir tartışma olmamıştı. Buraya gelişlerinin tamamen tesadüf olmasını kabul etmek mantıki olacaktı. Peki ama buraya neden gelsinlerdi?

Ve Thorpe'un yanında en aşağı bir düzüneye yakın adam vardı. Belki de daha fazla.

İsviçreli Jack ona Bob Harvey demişti. Bir yanlışlık mı vardı bunda? Yoksa Thorpe'un kullandığı başka bir isim mi? Radigan ilk intibağını hatırladı. Thorpe bir kabadayı idi, başka yerlerde tanınmış bir kabadayı hali vardı adamda. Fakat Bob Harvey? İsmi aklında evirip çevirdi ama bir şey çıkaramadı.

Bulunduğu yerde durmanın bir yararı yoktu. Karlarda ayakları gıcırtılar çıkararak ahırın köşesine döndü. Ahırın arkasında otuz metre kadar ötede dere yatağı vardı. Hızla yürüyerek dereye doğru gitti. Açıklıkta siluetinin belli olur halde görülmesini istemediğinden bir hamlede geçti açıklığı, yatağa gelince durdu ve nefesini aldı.

Arka kapı açılıp hızla vurulmak suretiyle yeniden kapandı. Arama başlamış mı idi? Bir arama başladıysa bunu başlatanın İsviçreli Jack olduğundan emindi. Diğerleri ne olurlar-

sa olsunlar, kendi işleri ile meşgul olan kişilerdi.

Derenin kıyısındaki çalıların arasına girdi sonra buz tutmuş kayalardan aşağı indi. Winchester'i eyerinde idi ve eyeri ahırda bırakmıştı. Şimdi onu almak için gitmek çok tehlikeli olabilirdi.

Ahırdan çıkan adamların yayılıp her binaya girmeye başladığını gördü. Böyle soğuk bir gecede dışarda kalabileceği fikrinin akıllarına gelmediği pek açıktı. Ama er geç anlayacaklardı. Fakat bir kaç dakika sonra birinin seslendiği duydu. Thorpe'un sesi bu. "Haydi gidelim, Onun için kaybedecek vaktimiz yok. Haydi gelin gidiyoruz! Hesabını dönüşte görürüz."

Nereden dönerken?

Bir araya toplanıp atlara bindiklerini gördü ve sanki soğuğa karşı yararı olacakmış gibi bir araya toplanıp sıkışık bir düzende atlarını sürdüler.

Eğer insan böyle bir gecede yolculuk yapacaksa, acele etmesi gerekirdi ve uzun bir yola gidiyorlar demekti.

Tekrar salona geldiğinde kimse bir şey demedi, barmen elini barın altında duran kaliteli viski şişesine el attı ve bir kadeh içki doldurdu, "bu da bizden." dedi.

"Dışarısı soğuk," dedi Radigan.

"Özellikle," dedi İsviçreli Jack, "dışarı çı-

karken insanın karnında bir korkunun ağrısı varken."

Radigan içkisini hiç acele etmeden yudumladı. Sonra yavaş yavaş dönüp Jack'a baktı. Odanın tüm sessizliği içinde hiç bir şey demeden tam bir dakika süre ile onun suratına baktı. Ateş çatırdılar çıkararak yanıyordu ve göbekli sobanın içinde bir odun düştü. Bir adam kadehine içki doldurdu ve akan içkisinin sesi duyuldu.

"Evet," dedi Radigan, "uzun bir yolculuktan sonra soğuk içime işlemişti, ayaklarım ve ellerim donmuştu ve kimse ile çatışacak halde değildim. Bir düzüne adam olmalıydılar."

"Yani," İsviçreli sandalyesinde arkasını dayamış oturuyordu, yüzünde pis bir sırıtma vardı.

"Ama şimdi sadece sen varsın."

İsviçreli şaşırmıştı. Böyle bir tehdit hariç her şeyi bekliyordu, bir an ne yapacağını şaşırdı ve aynı anda da tabancasına davranacak bir durumda da olmadığını idrak etti ve yapacağı en ufak bir hareketin, silâhına davrandığı intibaını yaratacağını biliyordu. Barın yanında duran bu adam silâh çekmekte usta ise, kendisi daha şimdiden bir cesetti. Ve ölmeye henüz hazır değildi.

Uzun bir süre kımıldamadan oturdu, sıcak mermiyi bağırsakları içinde duymadan

acaba hareket etmesi mümkün olabilir mi idi diye düşünüp duruyordu.

Radigan, İsviçreli Jack'ın ne düşündüğünü ve hissettiğini anlamıştı ve adamı çabucak rahat ettirmeye pek niyeti yoktu. "İstediğin zaman, demek istedim," dedi Radigan, "ama silâhına el atarsan seni öldürürüm."

İsviçreli Jack'ın ağzı takır takır kurumuştu ve nabzının kuvvetle attığını duyuyordu. İçinden büyük bir arzu duyuyordu hareket etmek için, duruş şekli kendisini kısıtlamasına rağmen bu iri adamın dalga geçmediğini de biliyordu.

Radigan ona bakmakta devam etti, gözlerindeki bakış soğuktu ama dudaklarında alaycı bir gülümseme vardı. Bu adamı öldürmeye niyetli değildi ama gerektiğinde de bunu yapmak için vakit kaybetmeyecekti. Övünmek için iş yapmayı sevmezdi ama tehlikeli bir kişi, aynı şekilde kendisi kadar tehlikeli olan biri ile çatıştı mı, gerisi için tereddüt etmemesi gerekirdi.

"O adama Bob Harvey dedin. Bu adı hiç duymamıştım."

"Kötü talihin."

"Benim ki değil. Hasımlarını öldürmek için kiralık silâhşor tutacak kadar korkağın biri."

İsviçreli Jack güldü. *"Bob Harvey mi?* Yalnış adamdan söz ediyorsun. Bob kendi ha-

sımlarının işini kendi görür."

"Vin Cable'ı beni öldürmesi için kiraladı ama."

İsviçrelinin gözlerindeki ani değişikliği farketti ve artık Jack'ın yapmaya niyetli olduğu şeyi, bir takım yalnış fikirlerin etkisi altında kalıp kavgaya başlamayacağını anladı.

"Sen Radigan'sın öyle ise," sesinde biraz inanmazlık vardı.

"Radigan'ım".

Şimdiye kadar, batılı adamların bulunduğu her yerde Vin Cable'ın öldürülüşünün bilindiği malumdu. Zira bu gibi olaylar bir kamp ateşinden diğerine, kard masalarından kard masalarına bir yıldırım hızıyla yayılırdı. Özellikle bu gibi yalnızlık dolu yerlerde bu olaylar, silâhıyla yaşamak zorunda olanlar için et ve içki yerine geçerdi.

O sırada kapı açıldı ve içeriye üç kişi girdi. İlk giren uzun boylu, geniş omuzlu kızıl bıyık ve saçlı bir adam olup, saçları omuzlarına kadar uzundu. İkincisi ise kısa boylu ve tıknaz biri idi ama çok dik duruyordu ve duruşundan çok sert bir adam olduğu belliydi. Üçüncüsü en uzun boyluları idi, omuzları dar ve bu dar omuzlar üzerinde küçük bir kafası vardı. Boynu uzun ve burnu gaga gibi idi.

"Merba çocuklar," dedi Radigan, "gözlerini İsviçreliden ayırmamıştı. "Balo bileti satıyorum. Dans eşinizi seçmek ister misiniz?"

"Senin kavgansa Tom," dedi Loren Pike, durumu anında anlamıştı. "Biz kemençeleri akord ededuralım hele."

Charlie Cade ve Adam Stark, Radigan'ın etrafından geçip bara yaslandılar, sırtlarını dayamış İsviçreli Jack'a bakıyorlardı.

"Sen buna mı kavga diyorsun?" diye kibar bir sesle sordu Pike, başı ile Jack'ı işaret etmişti.

"Bu işin garnisi, esas masa Harvey Thorpe ya da Bob Harvey diye kendisine isim takan adam geri gelince hazırlanacak."

İsviçreli Jack hiç kımıldayamamaktan ötürü, adelelerinin sertleşmeye başladığını farketti ve yakında kımıldamak zorunda kalacağını anladı. Neyse ki karşısında hesabını görmesi gereken bir tek kişi vardı. Diğerleri kabadayı kişiler olduklarından karışmazlardı.

Radigan yavaş yavaş masaya doğru yürüdü. "Ellerin bağlı değil Jack," dedi mülâyim bir sesle. "Ve galiba beni Harvey için tutmak gibi bir lâf etmiştin. İşe girişmek ister misin?"

Jack ona bakıyordu ve gözlerini Radigan'ın göğsüne dikmişti. Silâhına davransa, kılıftan çıkarabilir miydi? Ve ölmeden önce masadan kurtulup tabancasını hizalayıp, ateşleyebilir miydi?

"Görünüşe bakılırsa müşgül bir durumdasın," dedi Radigan. "Ayağa kalk da şartlar e-

şit olsun. Yavaş ve dikkatle sandalyenden kalk ve sakın ani bir hareket yapma."

İsviçreli Jack duyduklarına inanamadı. Kendisine eşit fırsat tanınıyordu. Yavaş yavaş, sandalyesinden yana doğru kaydı, doğruldu ve gözlerini Radigan'ın gözlerine diktiği an, Radigan ona yumruğu yapıştırdı.

İsviçreli Jack yumruğun gelişini hiç görmemişti. Bir yumruk darbesini yemeğe hazır olmadığı ve henüz dengesini sağlamamış olduğu için, çenesine inen yumruk bir taraftan gözlerinde yıldızlar uçuştururken, diğer taraftan da poposunun üstüne yere oturuyordu. Sanki biri kafatasının içine bir zil koymuştu. Ağzında garip bir tad belirdi ve ayağa kalkmak için davranırken, iri eller gömleğinin boğazını yakaladı. Müthiş bir kuvvet kendisini silkeledi, o kadar büyük bir hızla kafasını arkasındaki duvara vurdu ki, barın üstünde duran bir şişe sallanıp yere yuvarlandı. Gözleri yerinden fırladı ve odaklanamadı bir türlü, elini tabancasına uzatmak istedi.

Hayatında hiç yumruk kavgası yapmamıştı. Tabanca, bir centilmenin silâhı idi ve kendisi daima tabancaya güvenmişti. Sıkı bir yumruk dudaklarının üstüne inip, kendi kanının tadını taddırdı ona. Sallana sallana duvardan ayrılıp ortaya çıkmak istedi, bir yumruk mide boşluğuna inip soluğunu kesti, karnına inen ikinci bir yumrukla iki büklüm o-

lurken, yukarıya doğru kuvvetle gelmekte olan Radigan'ın dizi ile yarı yolda karşılaştı suratı ve burnu kırıldı.

"Jack," dedi Radigan sesinde hiç kızgınlık olmadan, "buraya bir yabancı olarak geldim, kendi işiyle meşgul olan bir yabancı gibi ve sen benim işime burnunu sokmak istedin.

"Şimdi," diye devam etti Radigan, "kışı burada geçirmeni ya da kuzeye gitmeni öğütlerim. Fakat güneye hiç gelmeye kalkma. Eğer seni Lomo Coyote'un güneyinde, ya da Santa Fe'nin batısında görürsem, peşime düşmüş gibi kabul edeceğim."

Arkasını dönüp bara yürüdü. "İyi silâh kullanan adamlara ihtiyacım var," dedi Pike'a, "silâhtan çekinmeyen insanlara."

Gretchen ilk gününü mağarayı temizlemekle geçirdi. Sık sık yolu gözlemeyi de ihmal etmiyordu. İlk günü hiç yemek pişirmedi, sadece kahve yaptı ve kurutulmuş et ile idare etti. Korktuğunu biliyordu.

İkinci günü batıya doğru kuvvetle esen bir rüzgâr vardı, çiftlikten aksi yönde estiği için pişirmekte sakınca görmedi ve kaklıp üç tane elmalı pay yaptı. Geldiklerinde onlar için pişirmekte sakınca görmedi ve kalkıp üç onun için hazırlıklara girişti.

Halbuki bilmediği bir şey vardı Gretchen'in, R - Bar sığırlarını aramak için geniş

bir kavis çizen Bitner tam o sıralarda, Vache Creek'in doğusundaki dağları aramaya başlamadan önce, son bir kez olmak üzere bu yönde bir hayli çok açılmıştı. Bu aramadan eli boş olarak dönerken taze pişen bir şeyin kokusu geldi burnuna.

İmkânı yoktu böyle bir şeyin, imkânsız olduğunu biliyordu. Bununla beraber kokuyu duyduğundan da emindi, üstelik karnı da, bu kokuyu alması üzerine guruldamaya başlamıştı. Atını durdurdu ve yüzünü rüzgâra çevirdi, kokuyu tekrar duyup duymayacağına bakmak istemişti. Yalnış duyduğuna karar vereceği sırada aynı koku tekrar burnuna geldi.

Bir saat süre ile şiddetle esen rüzgâr altında oraya buraya gitti ve tekrar aynı kokuyu duyup duyamayacağını anlamak istedi. Fakat hiç bir şey gelmedi burnuna. Bu süre içinde çiftliğe de bir hayli yanaşmıştı; kokuyu duyduğundan emin olmakla beraber geldiği yeri bulamamıştı.

Artık hava da kararmaya başlamıştı onun için aramayı bıraktı. Mantığın alacağı bir iş değildi bu. Belki çiftlikte bir pasta falan pişiriyorlardı da kokusu her tarafı yayılmıştı. Radigan yakında bir yerde saklanıyor olsaydı bile pay ya da pasta pişirme olanağından yoksun olacaklardı. Bununla beraber, çiftliği ele geçirdiklerinde tavada pişmiş bir kaç çörek bulmuşlardı.

Ahırı bir koğuş haline getirmişlerdi ve kendisi içeri girdiğinde bir kaç kişinin daha olduğunu gördü. Bir kaç dakika sonra eve gidip Ross Wall'a raporunu verdi.

Kapıyı açtığında yeni pişen pastanın taze kokusu ile karşılaşacağını sanmıştı ama aldandığını anladı. Burun delikleri aradığı kokuyu bulamadı, taze kahve ve yanık odun kokusundan başka bir şey yoktu evde.

Dikkatli bir adamdı Bitner, kısa bir an tereddütten sonra hiç bir şey bulamadığını, çok yer dolaşmış olmasına rağmen hiç bir şey bulamadığını anlattı. Duyduğu kokuyu kimseye söylemedi. Belki de yanılmıştı.

Sığırlar fena bir durumda idi. Buldukları otları ve çimenleri köklerine kadar yemişlerdi ve karları eşeleyip çimen bulmaya alışık değillerdi. Wall geleceğin ne getireceğinden emindi ve üzülüyordu. Aynı üzüntüyü bayan Foley'in yüzünde de okumak kabildi.

Sonra Lomo Coyote'dan gelen biri Radigan'ın orada görüldüğü haberini getirdi ve sigara içerlerken Gorman ona gördüklerini anlattı. "Buranın doğusunda o Melez'in bindiği katır azmanı beygirin taze izlerini gördüm."

"Taze mi?"

"Dün ya da evvelsi gün. Hâlâ oralarda bir yerde olduğu kanısındayım. çünkü bütün gün zaman zaman onun izleri ile karşılaştım. Ne-

hiri başka bir yerden geçmedi ise adam hâlâ dışarda."

Bitner kendi kendine onların çiftliğin yakınında bir yerde gizli bir yerleri olduğunu söyledi. İki adamın gittiği anlaşılıyordu, demek ki kız yalnız başına idi.

Yalnız bir kız.

Ama ne kadındı o kız. Bitner'in biri birine yakın gözleri kurmakta olduğu hayaller üzerine kapandı. Kadın peşinde koşan biri değildi ama aylarca kadın yüzü görmeyince insan, aklına bin türlü şey geliyordu.

Daha sabahın ilk ışıklarıyla birlikte Bitner yollara düşmüştü. Büyük mezayı sağına almış belli belirsiz bir yoldan o kokunun geldiği yeri bulmaya gidiyordu. Kızı bütün gece aklından çıkaramamıştı. Yürüyüşü, iri göğüsleri aklının her köşesini işgal etmişti sanki.

Allahkahretsin! Ne kadındı O, iki adamı birden idare ediyordu. Temiz bir kız iki erkekle birlikte böyle bir şey yapmazdı. Child'ın babası olduğunu söylüyordu. O melezden böyle bir sarışın kız olur muydu. Bitner, kadına tecavüz edene batı'da ne yapıldığını gayet iyi biliyordu. Bunu bilmesine rağmen aklına bile getirmiyordu. Adam sığır çalabilir, cinayet işleyebilir ve hatta bir at çalabilirdi ve paçasını kurtarabilirdi ama bir kadına sarkıntılık edenin en hafif cezası ip ucunda sallanmaktı.

Bütün bunları bilmesine rağmen kızı kafasından söküp atamıyordu.

Kız orada bir yerde idi, yalnız ve gizli ve bu fikir at sineği gibi kafasına takılıp kalmıştı, kolaylıkla çıkarıp atması olanağı yoktu.

Yamaç boyunca batıya doğru gidiyor ve ne yapacağını kestirmeye çalışıyordu. Eğer çiftlik yakınında bir gizlenme yerleri varsa, meza çevresinde bir yerde olması gerekirdi. Yüzlerce metre yüksekte orada duruyordu meza ve insan tepesinde ne olduğunu bilmiyordu. Dolayısı ile kimse de oraya çıkıp bakmazdı.

Radigan şeytan gibi bir herifti, ne yapacağı hiç belli olmazdı. Thorpe üstüne yürüyeceği adamları iyice ölçüp biçmeliydi fakat Bitner onun gibi aptal değildi. Thorpe'un gözünden kaçan çok şeyi görmüştü kendisi ve bunları dikkate almadan harekete geçmezdi. Thorpe'un çıktığı yolculuktan geri gelmeme ihtimali çoktu. Foley kızına gelince, o da esaslı bir kadındı ve Thorpe'un gelmemesi onun için çok daha iyi olacaktı. Tütün kesesinden büyük bir lokma ısırıp çiğnemeye başladı. Evet onun için iyi olacaktı ama bu Child'ın kızının yanında hiç kalırdı Foley'in kadınlığı. Radigan'ın, Foley kızına kanmamasının sebebini anlamıştı zaten. Bitner bunu da biliyordu. Foley kızı Radigan'ın arkasından gittiğinde, gözlerindeki acaip pırıltıları görmüştü. Kendisini düşmanmış gibi göstermesine rağmen eğer Radigan

parmağının ucunu oynatsaydı, kız peşinden gitmeye hazırdı.

İzlemekte olduğu belli belirsiz yol, mezanın yanına yaklaşınca ortadan kayboldu. Bitner gem kastı ve ağzında birikmiş olan kahve rengi tütün suyunu, karların üstüne fışkırttı. Burnunu havaya kaldırıp derin derin kokladı fakat çam kokularından başka bir şey gelmedi burnuna. Atının üstünde oturdu ve sabırla beklemeye başladı, Bitner sabrın ne olduğunu bilirdi.

Bütün gün mezanın çevresini aradı ve akşam olurken çiftliğe döndü ve soranlara avlanmakta olduğunu söyledi. Kendisi ve atı yorulmuştu, adamın iyi bir sığır sürücüsü olduğunu bildiğinden Wall daha üsteleyip başka şey sormadı.

Gecenin büyük bir kısmında yattığı yerden Gretchen Child'ı düşündü ve gizli yeri nasıl bulabileceğine dair planlar kurmaya başladı. Hatırladığı kadarıyla kimse mezanın üstünü aramamıştı, hiç kimse onun çevresini dolaşmamıştı, uzun bir yolculuk olmasına rağmen bu yolculuğu yapmaya karar verdi. Nasıl olsa bu bölgede uzun süre kalacaktı, en iyisi araziyi tanımaya şimdiden başlamalıydı. Eskimiş battaniyelerine sarınıp uyumaya çalıştı. Ve kuzeyde bir gurup atlı yolun yanındaki yerlerine yerleşmek üzere hazırlanıyorlardı, artık hedeflerine varmalarına ramak kalmıştı.

Harvey Thorpe kendisini iyi hissediyordu. Radigan artık kaçmaya başlamıştı. **Bundan** sonra onu izlemek ve yakalayıp öldürmek işten bile değildi, yeterki adam bölgeyi terkedip kaçmasın. Birkaç kilometre sonra darbeyi indirecekleri yerde olacaklardı : Leadville'den gelen habere bakılırsa arabada yetmiş bin dolarlık altın olacaktı. Sığır yetiştirme işinden daha iyi değil miydi bu?

Tabii bu işten kendi hissesine üçte bir düşecekti ama şimdilik yeterli idi. Para sayımında yapılacak bir takım oyunlar vardı. Elinden çok para geçmişti ve sayılmış parayı olduğundan daha çok gösterip nasıl yutturacağını bilirdi.

Radigan çok yorgundu. Günlerden beri at üstünde olması ve son yolculuğu kendisine Lomo Coyote'da bir süre kalıp dinlenmesi gerektiğini ihtar ediyordu. John Child bu gece mezadaki gizli yerlerine dönecekti, onun için üzülmüyordu.

Halbuki işin gerçek tarafı John Child çiftliğinin onsekiz kilometre kadar doğusunda düştüğü yerde baygın yatıyordu. Atı, aniden havalanan bir kuş sürüsünden ürkmüş ve şaha kalkınca, boş bulunan Child'ı üstünden atmıştı. Yorgunluktan yarı uyur halde bulunan Child kendisini toplamaya fırsat bulamadan yere düşüp kafasını da bir taşa çarpmıştı. Bir saatten beri baygın yatıyordu ve atı birkaç ki-

lometre ilerde idi.

Gretchen üçüncü yalnız gününün sabahında içinde belirli bir huzursuzlukla uyandı. Çabuk giyindi ve hemen pencereye koşup dışarıya bir göz attı. Bir şey yoktu dikkat çekecek. Kayadaki doğal bir çatlak tarafından korunmakta olan bu pencereden görüş pek iyi değildi, onun için mağaranın penceresinden bakmak için içeri girdi ve atlıyı gördü.

Bu gelip geçen bir atlı değildi, işaret arıyordu ve yeri bir Apache gibi dikkatle tarıyordu. Gretchen kızılderililer arasında çok kalmamıştı ama buna rağmen iz arayan ve aradığını bulmaya yakın olan bir avcının ne olduğunu bilirdi. Bir yandan korku bir yandan da merak içinde adamı gözledi. Bununla beraber aklına ilk gelen, John Child ve Radigan olmuştu. Ya bu sıralarda geri gelirler de adam onları önce görürse ne olurdu?

Mağaraya geçip atları yemledi. Bir tabanca alıp beline taktı sonra bir tüfek aldı. İyi silâh kullanırdı ve eğer imkan bulursa : şimdiye kadar hiç adam öldürme vesilesi geçmemişti eline ama bu adam sevdiklerine karşı bir tehlike idi. Her şeyi hazırladıktan sonra giriş yerine gitti ve bakındı. Adamdan eser bile yoktu.

Radigan ona aşağı itebileceği bir kaya göstermişti. Adamı öldürmeyebilirdi ama yığıntıdan yukarı gelmek isteyene bir süre kor-

kulu dakikalar yaratabilir ve ikinci kez yukarı çıkması için bir hayli düşünürdü. Kayayı şöyle bir eliyle yokladı, kayanın eli altında kımıldadığını hissetti. Evet, bu aşağı yuvarlanmaya hazırdı. Pencerelerden çevreyi bir kez daha kontrol etti, adam hâlâ görünürlerde yoktu. Bu korkusunu daha da arttırdı zira adamın nerelerde olduğunu bilmemesi yüzünden hayali çalışmaya başlayacaktı. İşin kötüsü Radigan ve babası her an için geri gelebilirlerdi.

Tekrar dışarı baktı ve adamı çok aşağılarda gördü, ağaçlar arasında dolanıp duruyordu. İz bulamamış mıydı acaba? Yoksa gözetlenmekte olduğunun farkına mı varmıştı? Ya gece oluncaya kadar bekler de, sonra gelirse ne yapardı?

Gün ağır ağır ilerledi ve O da kendi kendisine tasarlamış olduğu partinin hazırlıkları ile meşgul oldu. Beraberinde getirdiği ufak bohçanın içinde güzel bir elbisesi vardı. Parti için bir elbise olurdu, şimdiden çıkartıp kırışıklıkların düzeltilmesi iyi olurdu. Elbiseyi çıkarıp astı ve uzağa çekilip baktı, sonra pencereye gidip tekrar kontrol etti, adamdan eser yoktu.

Tüfeğini eline alıp dışarı, mezanın üstüne çıktı ve yerde sürünerek, göğe izdüşümünü düşürmeden, mezanın kenarına yaklaşıp aşağıya baktı. Bir hayli uzakta idi ve çiftliğe doğru gidiyordu. Tabii bu, geri dönmeyecek anla-

mında değildi.

Gretchen kendisini ne çok cesur ne de korkak olarak tanırdı. Çocukken kızılderililer ona cesur olmasını öğretmişlerdi. Ama cesaretin basit bir şey olmadığını takdir ediyordu. İnsan bildiği şartlar altında cesur olabilirdi ama aynı insanı başka şartlar, başka insanlar arasına ve bilmediği bir korku cinsi karşısında bırakın, korkak olabilirdi. Yüksek yerlerden korkan bir insan, patlayan silâhların arasında korkusuzca dolaşırdı; tehlikeli ve adam öldüren, bir ata gözünü kırpmadan binen bir adam, bir arkadaşını kurtarmak için yanan bir eve girmekten kaçınırdı. Genellikle insan, tehlikesini bildiği durumlarda cesur olabiliyordu ve şimdiki durumu Gretchen için bir cesaret ya da korkaklık meselesi değildi. Önünde yapılacak bir iş vardı ve bunu yapması gerekiyordu.

O adam tekrar gelirse, onu izleyip öldürmesi gerekti. Radigan ve babası için pusuda beklemekte oluşu tehlikesini göze alamazdı.

Mezanın diğer kenarında kilometrelerce yürüyüp gözleriyle ufukları taradı, Radigan ya da babasının dönmesini umutluyordu. Tekrar mağaraya döndü ve kendisine kahve yapmaya başladı, korktuğunu biliyordu.

Mağara pek karanlık değildi. Yandaki odada yemlerini yerken atların çıkardığı sesler rahatlık ve emniyet veren tek seslerdi.

Atların yakınında duran bir yığından bir miktar kamış alıp yere koydu böylece gelen adamın seslerini duyabilecekti. Sonra daha iç kısma doğru ufak taşlar dizdi. Yürüyen bir insanın çizmesi bunlara çarpıp mutlaka ses çıkarırdı. Bütün bu tedbirlere rağmen korkusu hâlâ geçmemişti, saatlerce yatıp karanlık boşlukları dinledi.

Gün ışıyınca aniden uyandı ve geç kaldığını farketti. Bir süre kımıldamadan yattı ve çevresini dinledi, hiç bir ses duymadı. Sonra ayağa kalktı pencereye ve mağaranın ağzına gidip bakındı. Hiç kimse yoktu. Belki aptallık ediyordu. Belki adam bir şey kaybetmiş onu arıyordu ama içinden böyle olmadığını da biliyordu. Adamın kendisini ya da kendilerini aradığını biliyordu.

Kahve yaptı ve mısır ekmeği ile kurutulmuş et yedi ve zaman zaman pencerelere gidip etrafı kontrol etti. Atlara az yem verdi zira saman azalmış ve arpa kıymetli idi.

Elbisesi hayret edecek bir şekilde düzelmişti ve içinde onu giymek arzusu uyandı. Nasıl olsa onlar geldiğinde giyecek değil mi idi? Tekrar etrafı kontrol etti, kimsecikler yoktu. Tüfeğini alıp mezanın üstüne çıktı ve dikkatle kenara yaklaşarak aşağılara bakındı, burada da bir şey göremedi.

Mezanın diğer tarafından, Radigan ya da babasının gelmesi muhtemel olan kuzey yönü-

nü inceledi, gene bir şey göremedi. Bir kez bir hareket gördüğünü sandı ama, aynı hareketi görmeyince tekrar yanıldığı kanısına vardı.

Peki ya hiç geri gelmezlerse? Ya ikisi birden tuzağa düşürülüp öldürüldülerse? Ya yeniden yetim kalırsa, gidecek yeri, kimsesi ve parası olmadan tek başına kalırsa?

Başını sallayarak fikri reddetti ve mağaraya döndü ve aniden karar verip elbisesini değiştirdi. Heyecanla ufak el aynasına baktı. Kendisini taksit taksit görmesine rağmen, bir az da hayalinin yardımıyla beğendi gördüğünü. Gece saçlarını yukarıya toplamıştı, şimdi onları omuzları üzerine döktü ve fırçalamaya başladı. Saçını bitirdikten sonra tekrar aynada kendisine baktı, güzel olduğunu biliyordu ve Tom Radigan döndüğünde ona böyle görünmeyi arzu ediyordu. Elbisesi beyazdı.

"Ben ... Ben bir geline benziyorum ama!" dedi kendi kendisine yüksek sesle.

Ses arkasından geldi : "Tam bir gelin gibi!"

Birden olduğu yerde dondu kaldı, sanki her tarafı buz kesmişti. Bir süre kımıldamadı ama kafası şaşılacak bir berraklıkla çalışıyordu. Başının tam manası ile belâya girdiğini biliyordu ve yardıma gelecek kimse de yoktu — yeterki — fakat onların gelişini beklemek şimdilik beyhude idi.

Arkasını döndüğünde, mağaranın ağzında

duran Bitner'i gördü ve hemen tanıdı adamı. Araba ile geldiği gün kasabada adamı görmüştü ve ondan sonra da isminden söz edildiğini duymuştu.

İnce, uzun boylu, ekşi kokulu, traşsız ve pis bir adamdı, tütünlü salyaları, ağzının çevresindeki sakalına garip bir renk vermişti.

"Ne zaman geleceğini merak edip duruyordum," dedi "hiç de erken gelemedin."

Bitner gözlerini kırpıştırdı. Korku, çığlık, protesto ve her şeyi bekliyordu ama bunu değil. Sükunetini ve görünüşünü hiç ummamıştı. Yalnız başına kadının güzelliği aklını başından almış, ne yapacağını şaşırtmıştı. Bu kadar güzellikteki bir kadına alışkın değildi ve kontrolünü kaybetmişti. Omuzları açık ve süt gibi beyazdı, ona baktıkça ağzının kuruduğunu hissediyordu. Kadının davranışı da aklını başından almaya yetmişti. Yalnız bir kız vardı karşısında.

"Eh, geldim işte," dedi, "ve niçin geldiğini de biliyorsun sanırım."

'Seni iz ararken gördüm," dedi, "seni kaç günden beri gözlüyorum, seni," sabit bakışlarla onu süzdü, "vurabilirdim."

Kıza baktı, onun soğukkanlılığı ve günlerden beri tüfeğinin tehdidi altında olduğunu öğrenmek rahatsız etmişti kendisini.

"Artık yararı yok," dedi, "fırsatı kaçırdın."

"Kahve yapıyordum," diye Gretchen cevapladı onu, "bir kahve içmek ister misin?"

Her gecikme anı, kazanılmış bir andı, onu lafa tuttuğu her an, bir şeylerin olma şansını arttırıyordu, bir şey yapabilme fırsatı geçerdi eline belki. Ama ne yaparsa yapsın, yaptığı ilk harekette başarmalıydı, ikinci bir fırsat geçmezdi eline.

"Evet ... bir bardak kahve içebilirim," diye kabullendi.

Neden olmasın? Isınmak için iyi idi bu. Dışarda bir hayli üşümüştü. Çevresine bakınıp Radigan'a bir daha saygı duydu. Burası çok iyi bir yerdi. Yiyecek bol, sıcak bir barınak, atlar için yem ,bol odun; herif burada kışı rahatlıkla geçirebilirdi.

Gretchen onun yanına yaklaştı, daha önce böyle bir şey yapabileceği aklının kenarından bile geçmezdi ama yaklaştı şimdi, tiksintiden derisinin büzüldüğünü hissettiği halde.

"Çok güzel," dedi Bitner eliyle elbiseyi göstererek. "Bunu dansta mı giyersin?"

"Bu bir parti elbisesidir bay Bitner," dedi, "Meksika'daki partilerde giyerdim. Oradaki bir manastırda idim."

Uzatılan kahveyi aldı. "Sen," inanmaz bir hali vardı, "bir manastırda ha?"

"Neden olmasın?" çevresine bakındı, "On yedi yaşındayım bay Bitner kuşkulanmakla beraber bir hanımefendiyim."

Sırıttı ve kuşkusunun artması karşısında, "Olabilir, ama iki adamla birlikte yaşadığın da bir gerçek."

"John Child üvey babamdır. O ve karısı sahip olduğum tek ebeveyndir," et kesmek için kullandıkları bowie bıçağının nerede durduğunu gördü. "Çok iyi bir adamdır. Bay Radigan ise bir centilmenden başka bir şey değil."

Bitner ona ekşi bir suratla baktı. Bu iş planladığı gibi gitmiyordu fakat her nasılsa doğru zaman henüz gelmemişti. Bu arada bir bardak kahvenin tadına diyecek yoktu. Onu süzmeye başladı, acaba dedikleri doğru muydu? yoksa kendi dediği gibi miydi? Kendi aklını doğru buldu, kız kendisine yalan söylüyordu.

Kahve güğümünün altındaki ateşi karıştırdı ve iki bardak aldı eline. Bıçak, sabahleyin dışarı çıktığında giydiği eski bir ceketin hemen altında idi ve oradan kasden uzak durdu. Adamın gereksiz yere dikkatini çekmek istemiyordu. Bitner ise, kızın tabancaları yakınına oturmuştu. Zaten bu durumda ona ihtiyacı olamazdı.

İkinci bardak kahveyi uzattığında Bitner onun eline dokundu ve manalı manalı gülümsedi. Gretchen buna aldırmaz göründü ama içinden dehşetli bir tiksinti duymuştu.

"Buraya kimsenin geleceği yok," dedi Bit-

ner aniden, "eğer birini bekliyorsan nafile. Kuzeye gittiğinden beri Radigan'ı gören olmadı."

Demek oraya gittiğini biliyorlardı.

"Orada pek fazla yaşamaz. İsviçreli Jack Burns onu pek yaşatmaz. Eğer o kaçırsa bile dönüşte patron onun hesabını görür."

"O da mı gitti?"

"Tabii ya," dedi ve sıcak kahveden bir bardak aldı ve kendi kendine bir şeyler mırıldandı, sonra duvarlarda asılı bulunan eşyalara baktı. "O meleze gelince, ölü olsa daha iyidir. Ona ne olduğunu bilmiyoruz ama, bu kadar kar altında yaya kalmış ve üstelik de yaralı. Karda kan gördük ve atı çiftliğe geldiğinde, eyerde kan izleri vardı. Atı izledik ama Child'ı bulamadık."

Alaycı bir ışık belirdi gözlerinde. "Onun için umutlanmanı istemedim. Yardıma gelecek kimsen yok." Ayak ayak üstüne attı. "Yapacağın en iyi şey, beni memnun etmendir. Bu memlekette bir kadın erkeksiz yaşayamaz."

Elini bowie bıçağının kabzasına attı ve geniş bir kavis ile salladı. Aradığı fırsat buydu, adam ısınmış ve gevşemişti, dikkati dağınıktı. Geniş bir kavis ile bıçağı salladı ve geri dönerken kol uzunluğunda olmak üzere tekrar salladı. Ama ne çare pek az kısa gelmişti kolu. Bıçağın ucu adamın göğsünü çizdi, elinden bıçağı alacak yerde Bitner kahve bardağını attı

ve arka üstü attı kendisini, tam o sırada geri dönen bıçak gömleğini kesip sırtında uzun bir yara açtı, sadece deri üstü bir yara idi bu. Anında Gretchen başaramadığını anladı, artık yapacak başka bir şeyi kalmamıştı, vakit geçirmesi, oyalaması olanağı yoktu ve kendisi ile istediği kadar zevklendikten sonra kendini öldüreceğini biliyordu. Öldürmek zorunda iki.

Gretchen düşünmedi bile, koştu. Kaçarken dış mağarada duran tüfeği aldı ve mezanın üstüne düşe kalka çıktı. Rüzgâr dondurucu idi ama O aldırmadan koştu. Çılgın gibi, arkasından koşan adamın ayak seslerine aldırmadan koştu.

Dağınık çalılar arasında derhal gözden kayboldu.

Kızılderililer arasında boşuna yaşamamıştı, dağınık kayaların bulunduğu bir araziye girer girmez derhal yere yattı ve kımıldamadan durdu, bir elinde unuttuğu tüfeği diğerinde de bıçağı vardı.

Başaramamıştı, bundan sonra kendisini avlamaya başlayacaktı Bitner. Ama adamın kanını akıtmıştı, açtığı yara derin olabilirdi ve bu takdirde de, hiç olmazsa yarasını sarıncaya kadar kendisini aramak için fazla vakit ayıramazdı. Ama sonra gene peşine düşecekti.

Tüfeği kontrol etti. Namluda bir, şarjörde de üç olmak üzere dört mermisi vardı.

Yeterli değildi.

Keskin nişancı değildi, yakınına gelmesine imkân vermedikçe onu vuramayabilirdi ve fazla ıskalamak da işine gelmezdi.

Bununla beraber Bitner'in uzaklarda dolaştığını görür görmez, tüfeği omuzladığı gibi bir mermi atmaktan da kendisini alamadı. Bu bir uyarma idi, ona elinde tüfeği olduğunu hatırlatmak istemişti. Bitner derhal gözden kayboldu, kayaların arkasına balıklama dalmıştı. Ve Gretchen kızılderililerin bir adetini hatırlayıp, derhal yer değiştirdi. Mezanın daha gerilerine doğru, daha emniyetli gördüğü bir yere çekildi ve Bitner'in yapacağı bir hareketi beklemeye başladı ve uzun bir süre o da bir davranışta bulunmadı.

Gün bir hayli ilerlemişti ve hava soğuktu. Gece olunca soğuk daha da keskinleşecek ve mezanın üstünde rüzgar ile birlikte soğuk kol gezecekti. Ateş yakmaya cesaret edemedi, korunabilecek bir barınak bulamadığı gibi bir battaniyesi bile yoktu sarınmak için.

Bu anda, bir kızılderili gibi olması gerektiğini idrak etti zira bir kızılderili başını göğe çevirip ağlamadan soğuğa da, açlığa da ve rüzgara da nasıl karşı koyacağını bilirdi. O da karşı koyacaktı.

Üstündeki elbisenin, giymesi gereken en son cins elbise olduğunu idrak etti. Beyazdı elbisesi, mezanın üstünde ya da herhangi bir yerde kolaylıkla görülecek kadar beyazdı.

Ama bu bir kadın elbisesi idi, erkeğini karşılamaya hazırlanmış bir kadının giyeceği bir elbise idi ve sahip olduğu tek kadınsal şeydi. Ya onunla hayatta kalacak ya da onunla birlikte ölecekti ama bir kadın gibi giyinmiş olarak.

Gretchen mezanın altındaki sıcak mağrayı hatırladı. Radigan'ın ayak seslerini dinleyişi aklına geldi ve birden onu sevdiğini anladı. Kalbiyle, kaslarının her biriyle ve istekli vücudunun her yeri ile onu sevdiğini ve onu aradığını anladı. Bir mezanın üstünde ölmemesi gerektiğini, Bitner tarafından ırzına geçildikten sonra öldürülmemesi gerektiğini idrak etti.. Kalbinin her zerresi ile Radigan'a aitti ve vücudu ondan başka bir erkek tarafından dokunulamazdı. Son mermiyi kendisi için saklamayacaktı; son mermi gene Bitner'in olacaktı ve bu mermiyi ona veren kendisi olacaktı, çok yakından tam karnına...

Hiç böyle hissetmemişti fakat şimdi arkasını ölümün soğukluğuna ve dehşetine vermiş, yaldızlı kelimeleri silinmiş bir gerçek ile karşı karşıya kalmıştı. Gerçek bütün çıplaklığı ile ortaya çıkmıştı. Bir hanımefendinin davranışları öğretilmişti kendisine, bütün bunların hepsi iyi idi, hoştu ve güzel bir kızın bilmesi gerekli idi ama bir mezanın üstünde, peşinde kendisini çimenlerin üstüne yatırıp ırzına geçmek isteyen bir adam karşısında, dünya bambaşka bir şeydi. Balo salonlarındaki davranış-

ları, flört ederken kullanılan kadınsal oyunları bir kenara bırakmak gerekti, zira bunların burada hiç bir yararı yoktu. Bir erkeği öldürmesi gerekti ve onu öldürürken de hiç bir üzüntü ve pişmanlık duymıyacaktı.

Hayatta güzel ve fiyakalı kelimelerin ve zarif tavırların bir anlam ifade etmediği anlar vardır; özellikle kan ile toz, ölüm ve devamlı esen bir rüzgar, elde silâh olduğunda birden kişi kendisinin bir hayvan olduğunu, bütün gücü ile yaşamak istediğini, sevmek istediğini ve eceliyle ölmek istediğini idrak ederdi.

Gretchen Child kendisini bir kızılderili gibi kabul etti, karlı tepelerden gelen dondurucu soğuktan korunmak için kaya ve çalıların arkasına yerleşti ve beklemeye başladı; tuzağa sıkıştırılmış bir dişi arslan kadar öldürmeye hazır ve iştiyak içinde idi.

Kadınların kibar, asil, nazenin olduğu bir manastırdan çıkalı henüz birkaç ay olmuştu ama onların hiç biri burada yoktu. İçindeki yaşama arzusu her an daha da kuvvetleniyordu ve orada, karla kaplı dağlardan sevdiği adam kendisine doğru geliyordu ve o da, bir kadının erkeğini beklediği gibi onu beklemek istiyordu.

Birden bire içinden vahşi ve çılgın bir his yükseldi, namluya bir mermi sürdü ve mekanizmayı mahsustan çok ses çıkaracak şekilde

kurdu bunu yaparken ve sonra vahşi ve kaba bir sesle haykırdı, "Haydi Bitner! bir kadın istiyordun, öyle ise gel de bana sahip ol bakalım, ben seni öldüremezsem, Radigan öldürür seni!"

İkiyüz metre kadar ötede olan Bitner kendisine doğru esmekte olan rüzgarla gelen sesi duydu, kayaların arkasına bir az daha sindi, bu sesteki çılgınlığı beğenmemişti. Winchester'in sesini de duymuştu ve kendi kendine söylendi. "Delirmiş, aklını kaçırmış bu kadın!"

Ama ona olan ihtiyacı hâlâ ve her şeye rağmen içinde idi, bulunduğu yere iyice yerleşti ve meza üzerinde soğuk bir gecenin, insanlara ne yapacağını anlamak için beklemeye başladı.

Üstündeki elbiseler ince idi, omuzları rüzgara açıktı ve vücudunu örten kumaş da pek fazla değildi. Şimdi cesareti yerinde idi ama gecenin soğuğu içine işlemeye başladıktan sonra fikri değişebilirdi. Bekleyebilirdi ve şimdiye kadar az mı beklemişti ... arabadan indiği günden bu yana...

Tom Radigan mezanın kuzeyindeki ormandan çıktı, arkasını rüzgara vermiş gözleri ile devamlı olarak çevresini tarıyordu, rüzgar aksi istikametten esmesine rağmen silâh sesini duymuştu.

Birkaç kilometre doğusunda Charlie Cade

ve Loren Pike ve Adam Stark ağaçların arasından bir avcı hattına yayılmışçasına ve Radigan'ın kanadını tutarak, geliyorlardı. Hem araziyi inceliyorlar ve hem de Foley süvarilerini arıyorlardı. Yarın öğleye kadar ortalık cehenneme dönecekti, kanlı bir dövüş olacağa benzerdi ve Radigan dökülen kanların bu güzel toprağı ıslatacağını biliyordu. Ancak toprak kanla yoğrulduktan sonra Pike, Cade ve Stark arkalarını dönüp giderlerdi, bir kez işe başladıktan sonra...

Duyduğu hafif silâh sesinden hoşlanmamakla beraber batıya doğru hafif bir daire yapmaya başladı. Gün bir hayli ilerlemişti ama ortalık aydınlıktı ve bir kez mezanın kenarında beyaz bir şey gözüne çarptı. İki saat kadar sonra düşündüğü çenberi tamamlamış ve mezanın güney kenarına gelmişti. Burada, karların içinde izler buldu. İşaret arayan bir atlının nal izleriydi bunlar.

Birden içinden soğuk soğuk bir şeylerin aktığını hissetti, bindiği yağız atın başını çevirdi ve mezanın dik yamacına sürdü, tam açıklığın ortasına. Kaya yığıntısının yanına geldi ve gem kastı. Yukarıda ne olduğunu bilmeden burayı çıkmak istememişti.

Akşamüstü bir çığlık duyduğunu sanmıştı ama ses rüzgara karıştığından aldandığını sanmıştı. Her şey yerli yerinde gibi görünüyordu. Aşağı yuvarlanması için yerleştirmiş

olduğu kayanın kenarını görüyordu, aynen kendisinin yerleştirdiği gibi. Geri çekildi, atından inip çizmelerini çıkardı ve sonra Blackfoot kızılderili yapısı mokasenlerini ayağına geçirdi, sonra tüfeğini aldı ve yığıntıyı tırmanmaya başladı.

Silâh sesini duyduğunda henüz daha bir adım atmıştı. Rüzgara rağmen pek seçik olarak duymuştu ama ne çareki kayaların yankısı ile yerini iyi kestiremedi. Bu bir silâh sesiydi, hiç kuşkusuz ve yukarıda bir yerden atılmıştı, bir yerden ama nereden. Sesin yerini kestirmesi olanağı yoktu.

Bir adım atıp ayağı ile üzerine basacağı taşı yokladı sonra ağırlığını taş üzerine verdi. Taşların yuvarlanıp gelişini ihbar etmesini istemiyordu, hiç bir ses çıkmamalıydı.

Mezanın üstünde Bitner bıyıklarının uçlarını ısırıyor ve esen rüzgara bakıp gülüyordu. Küçük budala eline geçen ilk tüfeği kapmıştı ve kaptığı tüfek kendisininki idi ve içinde kaç mermi kaldığını pek ivi biliyordu. Bu, bir erkeğin her zaman bildiği bir şeydi, tabii hayatta kalmak isteyen bir erkeğin.

Son attığı mermi, üçüncü mermi idi. Bir tek mermisi kalmıştı. Kendisini vurmaya çalışmıştı ve bir kez az kalsın başaracaktı da. Onu tahrik etmek için kendisini iyice göstermişti, bu tehlikeyi göze alması gerekti. İyi ateş etmesine rağmen keskin nişancı olmadığını

anlamıştı. Çok kısa bir an geç kalmıştı tetiği çekmede ve mermi adeta kulağının dibini sıyırarak geçmişti, evet bu kadar yakından ıskalamıştı. Kadının tüfeğini böylece boşaltarak tek mermiye indirmişti. Eğer hâlâ kadını ele geçirmek istiyorsa bu tek merminin arzettiği tehlikeyi de göze alması gerekiyordu ve bu kadını her zamankinden daha çok istiyordu şimdi.

Mücadeleli bir aşk olacaktı bu ve kadınlarının, sahip olacağı kadının mücadeleci ve hırçınlıkla dolu olmasını severdi. Bir parça tütün attı ağzına, acelesi yoktu, bir az daha bekliyebilirdi. Düşünmesi bile zevk veriyordu insana. Rüzgar gittikçe soğuklaşıyor ve oturduğu kayanın soğuğunu yüzüne doğru üfürüyordu.

Ağzındaki tütünü bir yanağından öbürüne geçirdi ve Gretchen'in akıllı bir kadın olduğuna karar verdi. Bu kadar uzak mesafede son mermisini boşa harcamak istemeyecekti. Onun için bir az daha yakına gelmesi gerekiyordu. Yanına yaklaşınca da ya tüfeği ele geçirmeli, ya da kendisi bir mermi ile kadını tüfeğinden etmeli idi.

Kayalıktan çıkıp altı metre kadar ilerde bulunan bir ağacın arkasına koştu. Hiç bir şey olmadı. On metre kadar ilerde duran büyük bir kayanın arkasına bir hamlede koştu ve bir an durdu orada. Her an bir mermi gelebilirdi artık, zira aralarındaki mesafe çok azalmıştı.

Yavaş ve sessiz adımlarla kayanın çevresini dolaştı ve bir kayanın kenarından sarkan beyaz kumaş parçasını gördü. Eğer orada ise bu kez yakalamıştı onu. Çabuk bir hareketle dışarı çıktı, gözleri beyaz kumaş üzerinde idi ve meydana çıkar çıkmaz tüfek patladı.

Merminin sıcaklığını hissetti ve kendisini geri attı, kız yirmi metre kadar ilerde başka bir yönde idi.

Vay orospu —! Kendisini aldatmıştı, bir etek parçası karşısında aklını kaybeden bir genç çocuk gibi, eteğinden yırttığı bir parça kumaş ile kandırmıştı kendisini.

Kendi tüfeğini doğrulttu.

Kendisini aldatmıştı, pekâlâ ama ıskalamıştı, güzel ve açık bir hedefi ıskalamıştı. Mermi boynunu sıyırıp geçmişti, hafif yara acılı olacaktı ama kendisi de kadına el koyacaktı ya...

"Bitner!"

Bu bir erkek sesi idi, adeta konuşur gibi ve ses arkasından gelmişti. Bir kedi gibi sıçradı ve sıçrarken de döndü ve ayakları yere değdiği anda tüfeği — kızın tüfeği idi gerçekte — alev kusuyordu. Yerinde sallandı ve bir şey boğazına vurup nefesini kesti, ayakları üstüne çöktü, düz kayanın üzerine ve karşısında Radigan'ın durduğunu gördü, sağ tarafı kendisine doğru dönük, merasim alanında selam duran kahraman bir asker gibi; ya da düello

vaziyeti almış bir erkek gibi.

Bitner Winchester'ini doğrulttu, tetiği çekti ve tüfeğin elinde geri teptiğini hissetti. Ya geri tepen silâh ya da başka bir şey sarstı kendisini gene, şaşırmıştı. Mermisinin de aralarında duran kayalardan toz ve kar kaldırdığını gördü. Vay anasını, kendisi ... soğuk kayanın üstünde yüz üstü yattığını fark etmekte gecikmedi ve kar zerreleri havalara üfürülüp duruyordu, zira çok sık ve kuvvetli nefes alıyordu. Mermisinin azalan yankısını duydu. Sanki iki silâh atılmış gibi gelmişti ses. Ayaklarını altına topladı ve ayağa kalkmaya davrandı.

Mezanın üstünde gördüğü kan huzurunu kaçırdı. Biri kötü bir şekilde yaralanmış olmalıydı, biri kesilmiş domuz gibi kan akıtıyordu, biri — işte kan orada idi, dizlerinin çevresinde ve yatmakta olduğu kayanın üstünde. Gözleri cisimleri odaklayamıyordu ama şimdi odaklandı ve her şeyi kesinlikle gördü, akan kan kendi kanıydı ve karnından vurulmuştu.

Bir zamanlar birini karnından vurmuştu ve adamın ölmesi çok uzun sürmüştü.

Bitner tüfeğini bir sopa gibi kullanıp ayağa kalktı. Kızı görüyordu, beyaz elbisesi içinde bir melek gibi güzeldi, kayaların arkasından Radigan'a doğru yürüyordu. Kendisini kandıran o elbise olmuştu, daha işin başlangıcında; böyle bir yerde hiç kimseyi beyaz

elbise ile görmeyi ummamalıydı ve daha kendisini bu duruma ayarlamaya fırsat bulamadan kız derisinde bir yara açıp, avucunun içinden uçup gitmişti.

Kötü bir ölüm şekli idi bu, bir ya da iki kez gördüğü, kendisini hiç istemeyen, tiksinen bir kadın uğruna ölmek çok fena idi doğrusu.

Ayakları üzerinde sallanmaya başladı. Radigan'a bir mermi sıkabilse, hele kafasına bir mermi oturtabilse. Dayanıklı bir adamdı ama bir bebek gibi bağırmadan, karnındaki yara ile ölebilecek kadar da dayanıklı mı idi? Vurduğu o adam, çığlık atarak ölmüştü.

Boğazından dehşetli bir şey çıkıp gitti ve tüfeğini kaldırdı, merminin vuruşunu duydu ve sonunda kendisinin kazandığını anladı. Kazanmıştı çünkü ölmeye balşamıştı, gidiyordu, ölüm gelmişti ve de bağırmadan, kendisini ağlatmadan.

Hatırladığı son şey yanağı kayanın üzerinde yattığı yerden, babası öldürüldüğünde onu traş etmek için annesine nasıl yardım ettiği oldu. "Bir erkek böyle gömülmemeli," demişti annesi, "tanrının huzuruna temiz bir yüzle çıkmalı insan."

Oğlu da yoktu ki kendisini traş etsin. Gömülmesini kim yapacaktı ?.

Bir erkeğin oğlu olmalıydı.

Kanlı elinin birkaç santim ilerde durduğunu farketti, soğuk rüzgar üzerindeki kanı

donduruyordu ve ağzını açıp Radigan'a bir erkeğin oğlu olması gerektiğini söylemek istedi ama birden her şey siliniverdi.

Gretchen, Radigan'ın yanına geldi, "İyisin ya? bir şeyin yok ya?" diye sordu kıza. Bunu, ona bakmadan sormuştu zira gözünü Bitner'den ayırmamıştı. Kız da Radigan da onun ölmek üzere olduğunu biliyordu ama gene de gözlerini Bitner'den bir an bile ayırmadı.

"İyiyim," dedi Gretchen, "geleceğini umutluyordum."

"Kusura bakma, geç kaldım."

"Geç kalmadın, tam zamanında geldin."

Sabahın ilk ışığı ile birlikte Ross Wall ahırdan çıkıp eve gitti. Çizmelerindeki karları silkti ve Angelina'nın daveti üzerine içeri girdi. Şapkası elinde idi ve çıplak başı, lambanın ölgün ışığında iri bir ayının başını andırıyordu.

"Hamfendi, atları eyerleyip gidelim buradan, hiç vakit kaybetmeden bu sabah."

Angelina Foley içinden bir şeyin koptuğunu hissetti. "Ne oldu?"

"Henüz olan bir şey yok. Bilmiyorum. Yalnız Bitner geri dönmedi, eğer Bitner geri dönmezse ölmüş demektir. Kaybettiğimiz bir adam daha ve en iyisi."

"Hepsi bu kadar mı?"

"Hayır," dedi hiç bir şeyi saklamaksızın. "Hepsi bu kadar değil, Allah canını alsın." Di-

ğer kelimeler Angelina'yı etkilememişse bile bu son kelimeleri etkisini gösterdi. Zira ilk kez olmak üzere yanında küfür etmişti.

"Hayır hepsi bu kadar değil. Etrafta bir takım yabancılar var. Hepsi esaslı silâhşor der Gorman. Dün akşam ağaçlıkta onlarla karşılaşmış; eyerlerinde oturmuş kucaklarında Winchester'leri ona bakmışlar sadece. Hiç bir şey demeden ona bakmışlar, O da onlara bakmış sonra dönüp bana geldi ve ayrıldığını söyledi bizden."

"Başka?"

"O Harvey'in yapmak istediğine hiç aklım yatmamıştı zaten. Ne ondan hoşlanmıştım ne de güvenmiştim ona. Senin ve babanın onda ne bulduğunu da anlamamıştım. Başınıza belâdan başka bir şey getirmedi zaten. Seni bundan kurtarmak istiyorum.

"Oradaki adamlar," dedi ve eliyle işaret etti. "Kanımca onu bekliyorlar. Karların içinden geçip onların karşısına çıkacak ve onlar da onu eyerinden havaya uçuracaklar.

"Ve hepsi bu kadar değil. Şerif San Ysidro'da. Flynn'i kasdetmiyorum. Onun patronu. Enright (Enrayt) isimli biri. Üç muavini ile birlikte dün geldi ve soruşturma yapıyor ve o muavinlerden birinin eyeri ve atında Texas markası var."

Angeline Foley ateşe doğru yürüdü ve kahve güğümünü aldı. Olağan üstü durumlarda or-

taya yemek koymak, tipik bir kadın davranışı idi. Kahve yapmak, sıcak bir yemek hazırlamak akıllıca bir iş olabilirdi. Ve şimdi onun yaptığı da buydu, erkekler için sıcak bir yemek hazırlamak, ne kadar akıllı olduğunu, bir erkek kadar bir çiftliği idare edebileceğini kanıtlamaktan daha kolaydı. Halbuki şimdiye kadar hiç bir yerde bir ev idare etmemişti.

Demekki bütün o zenginlik hayalleri boştu. Harvey'in o güvenli konuşmalarının hepsi, jestleri — onlar da kendisi kadar boştu — bir gün dürüst bir iş yapmaktansa çalmayı tercih eden ve dürüst çalışanları hafife alan insanın büyük fikirleri hepsi metelik bile etmezdi. Harvey onlara emekçi derdi, aptal, budala derdi, peki ama kendisine ne olmuştu şimdi, nereye getirmişti kendisini bu fikirleri?

"Buradan nasıl kurtulabiliriz?"

İlk kez olmak üzere Wall'un gözlerinde umut ışığı gördü. "Sadece şahsi eşyalarını al. Bizden kurtulduklarına sevineceklerdir. Ata binip gideceğiz. Bu kadar basit hamfendi?..."

"Bana hanımefendi deme," dedi huzursuz bir sesle. "Adım Gelina'dır."

Hepsi Vache Creek'den doğru geliyorlardı, altısı birden; birinin başında kanlı bir sargı, diğerinin kolu kırık ve entipüften bir boyun askısında olarak geliyorlardı. Atların nalları yeri sürüyordu ve binicileri eyer üzerinde zor duracak bir halde idiler.

Harvey Thorpe bitkin olduğu kadar uyuşmuştu da. Hepsi uyuşmuşlardı oldukları yerlerde.

Uzun yolculuk soğuk geçmişti ve hepsi soygunu bir an önce bitirmek istiyorlardı. Posta arabası zamanında gözükmüş ve hepsi yola çıkıp arabayı durdurmuşlardı, sayı üstünlüğünün verdiği güven içinde, silâhlarının sağladığı güven içinde olarak.

Ama ne varki arabacının yanında oturan adamın elinde bir av tüfeği vardı ve onu elinden atmamıştı, ellerini yukarı kaldırıp teslim olmamıştı. Birinci atımının saçmaları birinin yüzünü parçalamıştı ve ikinci atımda bir diğerini yere yuvarlamıştı, bağırtarak. Oraya buraya atlamak isteyen atların karışıklığı, havada uçuşan mermiler arasında serinkanlılıkla eğilip kasada duran Winchester'i almış ve ateşe devam etmişti. Posta arabasındaki diğer adamlar da ateş etmeye başlamışlardı, atlar yere yuvarlanmış, adamlar nağra atıyorlar ve bağırıyorlardı, ortalık bir anda ana baba gününe dönmüştü. İlk kaçanlardan biri Harvey Thorpe idi. Sonra birbirlerinden ayrılmadan yollarına devam etmişlerdi. Hiç birinin konuşacak hali kalmamıştı.

Konuşmak istemedikleri bir tek konu vardı. Emekçi dedikleri, çalışarak hayatlarını kazandıkları için küçümsedikleri adamlar onları bekliyorlardı, hem de hazır olarak.

Diğerlerine ne olmuştu Harvey bilmiyordu. Bildiği şey, sürücünün yanında oturan adam ellerini havaya kaldırmamıştı, onun yerine sadece ateş açmıştı üzerlerine. Bundan sonrası bir kâbustu.

Böyle olmaması gerekti. Silâhlarının sürücüyü ve muhafızı korkutup hareketsiz bırakması ve onlar diğerlerini soyarken kımıldamamaları gerekti. Böyle olması gerekti zira kendisi böyle plânlamıştı.

İlk kez tüfeğin sesini duyduğu anda ve adamın yüzünün bir anda kana bulandığını görünce, suda eriyen tuz gibi cesareti kaybolmuştu.

Çiftliğin avlusuna at bindiler ve biri seslendi, "Harvey!" Ve bu ses kendi adamlarından birinin sesi değildi.

Başını çevirip baktı ve avlunun ortasında duran Radigan'ı gördü.

Elleri boştu, sadece durmuş bekliyordu. Sonra Harvey, ahırın kapısında duran Loren Pike'i; ağılın köşesinde de Charlie Cade'ı gördü, sonra da gözü, kapının direğine dayanmış duran ince yapılı, yuvarlak omuzlu Adam Stark'a takıldı. Child ise ağılın daha ilerisinde duruyordu. Kendisinden çok daha az dikkatli bir adam bile burada olup bitenlerin hikayesini okuyup anlardı, onların burada bulunması ve tavırları her şeyi açıkçasına anlatmaya yeterli idi.

Arkasından biri, "Harvey beni hesaba katma," dedi ve Harvey Thorpe yere düşen bir tabancanın sesini duydu. Sonra, arkasında birincisini izleyen diğer tabancaların düşme sesi geldi.

Harvey, Radigan'a baktı ve içindeki nefretin yükselip boğazını sıktığını hissetti. Radigan posta arabasının yakınlarında bile değildi fakat birden sanki, av tüfeğini doğrultup ateş eden o imiş gibi geldi kendisine. O olmasa idi, her şey tıkırında gidecekti.

Karanlık zihninin derinliklerinden yavaş yavaş bir fikir belirmeye başladı : kazanamazdı ama hâlâ Radigan'ı mağlup edebilirdi. Canlı kalırsa Radigan galip idi ama ölürse hiç bir şey değildi, bir hiçten başka bir şey olamazdı.

"Buraya gelmene Gelina mı izin verdi?"

"O gitti," dedi Radigan. "Wall ve bir yük atı ile birlikte gittiler. California'ya doğru, zannedersem."

O da kendisini terk etmişti demek.

Arkasında atların hareket ettiklerini duydu, arkasını boşaltıyorlar ondan uzaklaşıyorlardı ve Radigan hâlâ orada duruyordu, bekliyordu. Kimse ondan silâhını atmasını istememişti, kimse ona teslim olmasını teklif etmemişti.

Tabii birkaç gün içinde herkes Colorado'da ne olduğunu öğrenecekti ve ismi aranan

haydutlar listesine geçecekti. Ne garip, bunu hiç düşünmemişti, ama zaten bütün plânları başarı esasına göre hazırlanmamış mıydı?

Hah, kendisini zaten asmayacaklar mıydı? Ve belki de asarlardı.

Ve Radigan orada, ayakları açık kendisinin tabancasına davranıp ölmesini bekliyordu.

"Allah canımı alsın eğer davranırsam!" dedi Harvey kızgın bir şekilde. "Hepiniz tabancama davranmamı ve ondan sonra da beni öldürmeyi bekliyorsunuz! Teslim olacağım! Asılacağımı sanıyorsunuz ama asılmayacağım da! Kurtulacağım! Hâlâ kazanabilirim! Size söylüyorum —"

Söylediği her kelimenin doğruluğuna inanarak konuşuyordu, hepsine inanıyordu. Mahkemede çok şey olabilirdi, hâlâ dostları vardı, para bulabilirdi, onlara gösterirdi, kim olduğunu...

Harvey Thorpe'un silâh çekmeye hiç niyeti yoktu ama davrandı. Elinin tabancası kabzasına doğru indiğini hissetti ve beyninin içinden bir şey bunun bir çılgınlık olduğunu bağırarak söylüyordu sanki, ama kazanabilirdi, Radigan'ı öldürebilirdi, bilirdi...

"Davranacağını hiç sanmıyordum, sonunda ise," dedi Pike, "eli ile nafile olduğunu anlatmak için hareket ettiğini sandım."

"Kapana sıkışmış bir çakal bile," dedi biri, "elinden gelen her şeyi yapmak ister, sırf

acıtmak, yaralamak ya da öldürmek için."

"Nasıl oldu da bildin Tom?" dedi Cade. "zira ne yapacağını önceden kestirmen gerekti, bu kadar çabuk oldu."

"Onun için bir şey yapabilir miyiz?" bunu soran John Child idi, "Yani çok geç mi demek istedim?"

"Evet," diye cevapladı Pike, "adam öldü bile."

Ve gerçekten öyle idi.

10272

Sayın Okuyucu;

Bu western dizisinden eksiklerinizi kitapçınızdan ya da aşağıdaki kuponların birini bize göndererek sağlayabilirsiniz.

Kalan kuponları sevdiğiniz arkadaşlarınıza, dostlarınıza armağan olarak öğütleyebilirsiniz.

Adı ve Soyadı ... ...
İstenen kitaplar ... ...
... ...
... ...
Yalnız yeni çıkan kitaplarınızı gönderiniz
Adres ... ...
... ...

ASEM Yayınları, K. Dere, Gelibolu Sokak 6/13 Ankara

Adı ve Soyadı ... ...
İstenen kitaplar ... ...
... ...
... ...
Yalnız yeni çıkan kitaplarınızı gönderiniz
Adres ... ...
... ...

ASEM Yayınları, K. Dere, Gelibolu Sokak 6/13 Ankara

Adı ve Soyadı ... ...
İstenen kitaplar ... ...
... ...
... ...
Yalnız yeni çıkan kitaplarınızı gönderiniz
Adres ... ...
... ...

ASEM Yayınları, K. Dere, Gelibolu Sokak 6/13 Ankara

YAZAR HAKKINDA :

Bir zamanlar Louis L'Amour kendi hakkında şöyle yazmıştı : «Büyük babamın babası Sioux'lar tarafından öldürülmüş. Ben de; koyun ve sığır savaşlarına katılmış, kızılderililerle onların arazisinde savaşmış, kavga etmiş ünlü silâhşorları tanıdım.

«Batı kişinin kalemle tarif edemeyeceği kadar vahşiydi, fakat romanlarımdaki gerçekler, arazi şekilleri, silâhşorlar ve kızılderililer gerçekten yaşamış kimselerdir. Romanlarımda adı geçen yerleri dolaştım ve oralarda avlandım. Bir kaynaktan söz etmişsem, o kaynak gerçekten vardır ve suyu içilir.»

Bu geçmiş ve yetki ile Louis L'Amour yalnız batı hakkında, Japonca ve Fince dahil 15 dile çevrilen kırksekizden fazla roman yazmıştır.

ASEM Yayınları Western dizisi

Hazırlanan romanlar

- Korkunç Takip (Kelto)
- Hondo (Korkusuz Kılavuz)
- Yalnız Adamlar
- Kid Rodelo
- Mustang Adam
- Mojav Geçidi
- Brionne
- Kiowa Yolu
- Konager
- Kilâk
- Karanlık Kanyon
- Çensi
- Saket Avı
- Alevli Tepeler
- Lando
- Fallon
- Gümüş Kanyon
- Silâh Kanunu
- Sonsuz Tepeler

Her ay bir Western Romanı

GELECEK AY :

Bu serinin dokuzuncu kitabı :

korkunç takip

(Ketlo)

Catlow'un umurunda bile değildi !

Sırat köprüsü üzerinde olmasına aldırmıyordu bile. Üstelik bundan hoşlanıyordu da. Birkaç güç soygunu başarı ile atlatıp, paçasını kurtarmıştı, kanunun peşinde olduğunu da biliyordu.

Ama Catlow'un umurunda bile değildi. Bir Meksika'lı generalin muazzam bir hazineyi sakladığı yeri biliyordu. Altın, Meksika'nın en vahşi kızılderili kabilesinin arazinde saklı idi; Amerikan kanun adamları peşinde idi ve bütün Meksika ordusu kendisini bekliyordu. Fakat Catlow bunlara pabuç bırakacak adam değildi. Bunlara gülerek atına bindi.

Ve sonra güzel bir kızla karşılaştı...

Kovboy romanlarının dünyaca ünlü yazarı

Louis L'Amour

tarafından yaratılan ve batı'nın, tehlikeye gülen, ölüm ile alay eden ve istediği her şeyi tabancası ile alacağını bilen, bir serdengeçtisinin nefes kesen serüveni.

KANLI TOPRAK

BİR OTLAK
hepsi bu kadar—
ve RADİGAN'a ait idi.
fakat güzel ANGELİNA FOLEY, texas'tan üçbin baş sığır, bir sürü silâhşör ve eski bir ispanyol bağış vesikası ile gelmişti.
"burası benim toprağım„ dedi
RADİGAN
"bırakıp bir yere gitmiyeceğim. eğer elimden almak istersen.....
elini tabancasının
kabzasına doğru indirdi...

batının toprak ağalarına karşı, toprağı için direnen ve akla gelmedik serüvenlere atılan bir kovboy'un kanlı mücadelesi.
RADİGAN

Louis L'Amour

TİSA Matbaacılık Sanayii 17 54 38 ANKARA 10 lira